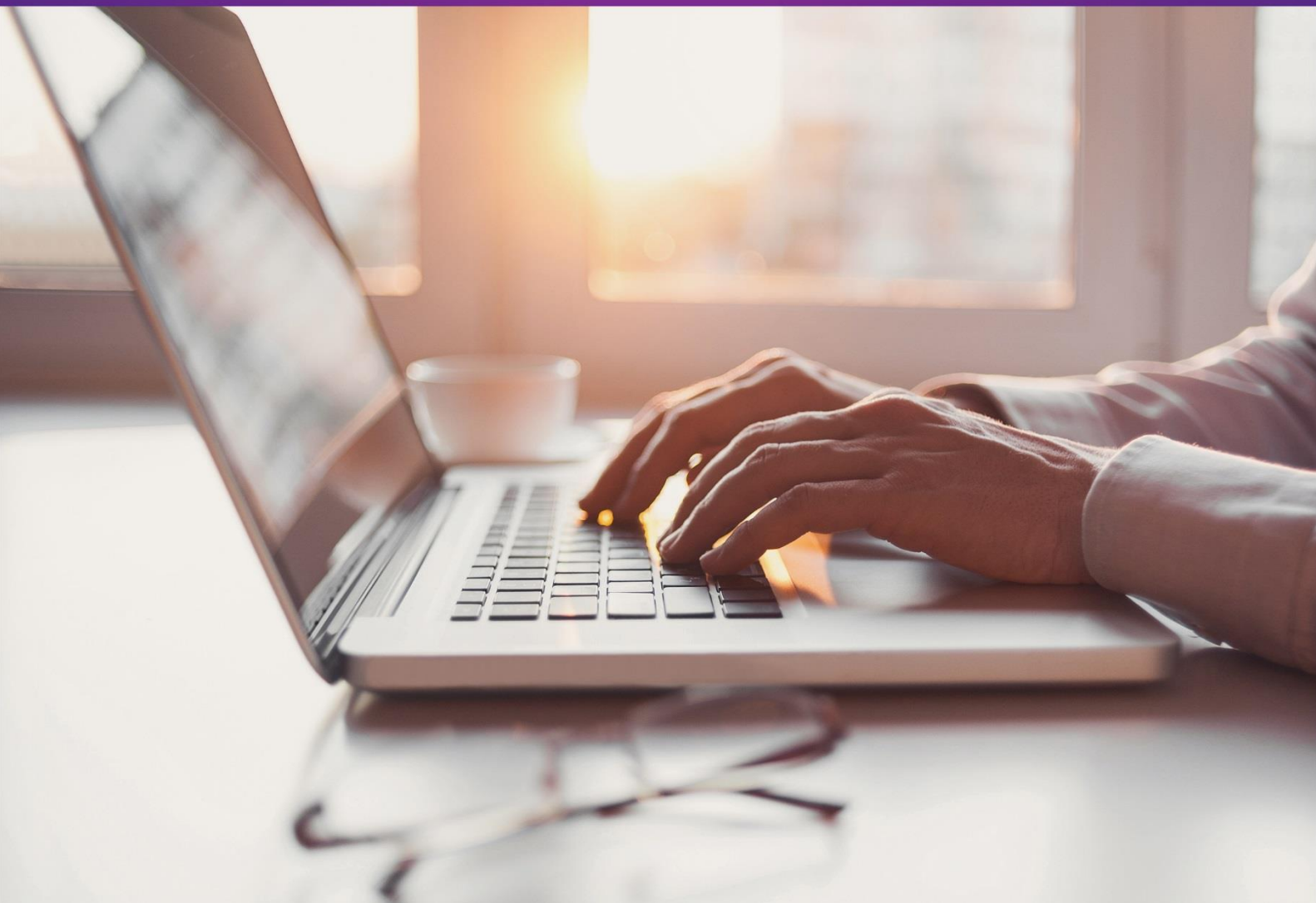

**AB „LIETUVOS DRAUDIMAS“
MOKUMO IR FINANSINĖS
PADĖTIES ATASKAITA
2017**

TURINYS

SANTRAUKA.....	5
Ižanga.....	5
Veikla ir rezultatai	5
Valdymo sistema	5
Rizikos pobūdis	5
Vertinimas mokumo tikslais	6
Kapitalo valdymas	6
A VEIKLA IR REZULTATAI	6
A.1. Veikla.....	6
A.1.1. Bendrovės pavadinimas ir teisinė forma	6
A.1.2. Priežiūros institucijos pavadinimas ir kontaktiniai duomenys	6
A.1.3. Išorės auditoriaus pavadinimas ir kontaktiniai duomenys	7
A.1.4. Akcijų paketus turintys asmenys	7
A.1.5. Bendrovės filialai ir patrunuojamosios įmonės	7
A.1.6. Bendrovės svarbiausios veiklos kryptys ir pagrindinės geografinės veiklos teritorijos	7
A.1.7. Svarbūs ataskaitinio laikotarpio įvykiai, turėję esminę įtaką Bendrovei	7
A.2. Draudimo veiklos rezultatai.....	7
A.3. Investavimo veiklos rezultatai	9
A.3.1. Pelnas ir nuostolis, tiesiogiai įtraukti į nuosavą kapitalą.....	10
A.3.2. Investicijos į pakeitimo vertybiniais popieriais priemonės.....	10
A.4. Kitos veiklos rezultatai	10
A.5. Kita informacija	10
B VALDYMO SISTEMA.....	11
B.1. Bendrieji valdymo reikalavimai	11
B.1.1. Valdymo sistemos struktūra	11
B.1.2. Atlygio politika	15
B.1.3. Svarbūs ataskaitinio laikotarpio sandoriai su akcininkais, Valdybos ir Stebėtojų tarybos nariais	15
B.2. Kompetencijos ir tinkamumo reikalavimai.....	15
B.2.1. Įgūdžių, žinių ir patirties reikalavimai.....	15
B.2.2. Kompetencijos ir tinkamumo eiti pareigas vertinimas.....	16
B.3. Rizikos valdymo sistema, įskaitant savo rizikos ir mokumo įvertinimą.....	16
B.3.1. Rizikos sistemos aprašas.....	16
B.3.2. Savo rizikos ir mokumo vertinimas.....	19
B.4. Vidaus kontrolės sistema.....	20
B.4.1. Pagrindinės funkcijos.....	21
B.4.1.1. Atitikties funkcija.....	21
B.4.1.2. Vidaus audito funkcija	21
B.4.1.3. Aktuarinė funkcija.....	22
B.4.1.4. Rizikos valdymo funkcija	22
B.5. Užsakomosios paslaugos	23
B.6. Valdymo sistemos vertinimas	23
C.RIZIKOS POBŪDIS	24
C.1. Draudimo veiklos rizika.....	24
C.1.1. Draudimo rizikos matavimas ir vertinimas	24

C.1.2. Draudimo rizikos valdymas	26
C.1.2.1. Persidraudimas	26
C.2. Rinkos rizika	27
C.2.1. Rinkos rizikos matavimas, vertinimas ir valdymas	27
C.2.1. Palūkanų normos rizika	29
C.2.2. Nuosavybės vertybinių popierių rizika	29
C.2.3. Turto rizika	29
C.2.4. Skirtumo rizika	30
C.2.5. Koncentracijos rizika	31
C.2.6. Užsienio valiutos rizika	31
C.3. Kredito rizika	31
C.4. Likvidumo rizika	32
C.5. Operacinė rizika	34
C.5.1. Bendrovei kylanti operacinė rizika	34
C.5.2. Operacinės rizikos matavimas, vertinimas ir valdymas	34
C.6. Kita reikšminga rizika	35
C.7. Kita informacija	35
C.7.1. Nebalansiniai straipsniai	35
C.7.2. Testavimas nepalankiausiomis sąlygomis	35
D. VERTINIMAS MOKUMO TIKSLAIS	36
D.1. Turtas	37
D.1.1. Atidėtosios įsigijimo sąnaudos ir kitas nematerialusis turtas	37
D.1.2. Atidėtieji mokesčiai	37
D.1.3. Nekilnojamasis ir materialusis turtas, laikomas nuosavoms reikmėms	37
D.1.4. Investicijos	37
D.1.5. Persidraudimo veiklos gautinos sumos	38
D.1.6. Gautinos sumos	38
D.1.7. Pinigai ir pinigų ekvivalentai	38
D. 2. Įsipareigojimai	38
D.2.1. Techniniai atidėjiniai	38
D.2.4. Techninių atidėjinių neapibrėžtumo lygio analizė	43
D.2.5. Kiti įsipareigojimai	45
D.3. Metodų ir prielaidų vertinimo pagal IFRS ir MII skirtumų aprašymas	45
E. KAPITALO VALDYMAS	46
E.1. Nuosavos lėšos	46
E.1.1. Nuosavų lėšų valdymas	46
E.1.2. Nuosavų lėšų struktūra	47
E.2. Mokumo kapitalo reikalavimas ir minimalaus kapitalo reikalavimas	49
E.2.1. Mokumo kapitalo reikalavimas	49
E.2.2. Minimalaus kapitalo reikalavimas	50
E.2.3. Informacija apie naudojamus standartinės formulės parametrus	50
E.3. Nuosavybės vertybinių popierių rizikos submodulio taikymas	50
E.4. Standartinės formulės ir bet kokių taikomų vidaus modelių skirtumai	51
E.5. Kapitalo reikalavimų nesilaikymas	51
E.6. Kita informacija	51

SANTRAUKA

Ižanga

AB „Lietuvos draudimas“ Mokumo ir finansinės padėties ataskaitoje pateikiama informacija apie AB „Lietuvos draudimas“ įskaitant ir Estijos filialą (toliau – Bendrovė) veiklą ir rezultatus, valdymo sistemą, rizikos pobūdį, vertinimą mokumo tikslais ir kapitalo valdymą, atskleidžiamos kiekybinės informacijos lentelės. Ši mokumo ir finansinės padėties ataskaita parengta remiantis Europos Parlamento ir tarybos direktyvoje 2009/138/EB apibrėžtais reikalavimais. Šios ataskaitos struktūra parengta remiantis Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2015/35 (toliau – Deleguotasis reglamentas) XX priedu, atskleidžiant tik informaciją, taikomą Bendrovei.

Ši mokumo ir finansinės padėties ataskaita parengta vadovaujantis ir šiomis nuostatomis: Lietuvos Respublikos Draudimo įstatymu, EIOPA gairėmis bei kitais susijusiais dokumentais.

Turto ir įsipareigojimų, išskyrus techninius atidėjinius, vertinimas buvo atliktas vadovaujantis Draudimo įstatymo, Deleguotojo Reglamento ir EIOPA turto ir įsipareigojimų, išskyrus techninius atidėjinius, pripažinimo ir vertinimo gairių nuostatomis.

Techninių atidėjinių vertinimas buvo atliktas vadovaujantis Draudimo įstatymo, Deleguotojo Reglamento ir EIOPA techninių atidėjinių vertinimo gairių nuostatomis.

Nuosavų lėšų vertė buvo įvertinta vadovaujantis Draudimo įstatymo, Deleguotojo Reglamento ir EIOPA nuosavų lėšų klasifikavimo gairių nuostatomis.

Mokumo kapitalo reikalavimas skaičiuojamas naudojant Mokumas II standartinę formulę. Mokumo kapitalo reikalavimo tikslas yra pilnai įvertinti rizikas susijusias su esamomis veiklomis ir operacijomis, kurios bus vykdomos per ateinančius 12 mėnesių. Visi rizikos modulių ir submodulių skaičiavimai atliekami naudojant metodus, apibrėžtus Deleguotajame Reglamente.

Ataskaitoje visi skaičiai pateikiami tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip.

Veikla ir rezultatai

2017 metais AB „Lietuvos draudimas“ kartu su Estijos filialu pasirašė 228,2 mln. eurų ne gyvybės draudimo įmokų, ir, palyginti su 182,9 mln. eurų pasirašytomis įmokomis 2016 metais, pasiekė 24,8 proc. augimą. Bendrovė sėkmingai augo abiejose savo rinkose – tiek Lietuvoje, tiek Estijoje.

AB „Lietuvos draudimas“ 2017 metais ne tik aplenkė konkurentus augdamas daugiau nei rinką, bet ir abiejose savo rinkose dirbo pelningai. Grynasis AB „Lietuvos draudimas“ pelnas, įskaitant ir Estijos filialo rezultatą, 2017 metais siekė 13,1 mln. eurų, kai palyginti 2016 metais jis sudarė 8,2 mln. eurų.

2017 m. Bendrovės veikla buvo pelninga tiek vykdant ne gyvybės draudimo veiklą, tiek valdant investicijų portfelį. Nepaisant didėjančių draudimo išmokų, iš tiesioginės ne gyvybės draudimo veiklos per 2017 metus Bendrovė uždirbo 13,2 mln. eurų pelno (2016 metais – 7,1 mln. eurų). Išaugusį ne gyvybės draudimo veiklos pelną labiausiai lėmė mažėjantis Bendrovės išlaidų santykinis rodiklis dėl Bendrovėje sėkmingai tęsiamų veiklos sąnaudų optimizavimo iniciatyvų, pelninga filialo Estijoje veikla ir gerėjantys nuostolingų segmentų rezultatai.

2017 metais Bendrovė tęsė konservatyvią investavimo politiką, koncentruodama investicijas į Europos stiprių įmonių bei vyriausybės skolos vertybinius popierius. Ši strategija ir toliau davė teigiamų rezultatų – investicinės veikos uždirbtas pelnas 2017 metais sudarė 2,7 mln. eurų (2016 m. – 3,0 mln. eurų) (detali informacija apie veiklą ir rezultatus pateikiama A dalyje).

Valdymo sistema

2017 metais keitėsi Bendrovės Stebėtojų tarybos nariai bei pirmininkas, naujai kadencijai perrinkti Bendrovės Valdybos nariai, taip pat Bendrovė atnaujino komitetų nuostatus patikslinant jų funkcijas bei atsakomybes (detali informacija pateikiama B dalyje).

Bendrovės valdymo sistema, įskaitant ir organizacinę struktūrą, atitinka Bendrovės veiklos mastą, funkcijų apimtį, rizikų priėmimo lygį ir sudėtingumą, ir padeda efektyviai įgyvendinti strateginius bei dabartinius verslo ir veiklos tikslus.

Rizikos pobūdis

Draudimo rizika yra pati reikšmingiausia Bendrovės rizika, tačiau vykdydama įprastą ir investicijų valdymo veiklą, Bendrovė susiduria ir su įvairia finansine rizika, įskaitant rinkos riziką, kredito riziką ir likvidumo riziką.

2017 metais Bendrovės ne gyvybės draudimo veiklos rizikos reikalaujamas kapitalo poreikis padidėjo iki 45.811 tūkst. eurų (35.188 tūkst. eurų – 2016 metais) daugiausiai dėl išaugusių verslo apimčių. Rinkos rizikos reikalaujamas kapitalas padidėjo ir sudarė 10.781 tūkst. eurų (9.957 tūkst. eurų – 2016 metais) dėl padidėjusio investicinio portfelio. Rinkos rizikos padidėjimą labiausiai įtakoją palūkanų ir valiutos rizikų reikalaujamo mokumo kapitalo pokyčiai.

Detali informacija apie Bendrovės rizikos pobūdį pateikiama C dalyje.

Vertinimas mokumo tikslais

Vadovaujantis Mokumo Deleguotuoju reglamentu Bendrovė turta ir įsipareigojimus mokumo tikslais vertina taip:

- turtas įvertinamas suma, už kurią gerai informuotos ir ketinančios sudaryti sandorį šalys galėtų juo apsikeisti sąžiningos konkurencijos sąlygomis;
- įsipareigojimai įvertinami suma, už kurią gerai informuotos ir ketinančios sudaryti sandorį šalys sąžiningos konkurencijos sąlygomis galėtų juos perleisti viena kitai arba apmokėti.

Bendrovė vertindama turta ir įsipareigojimus laikosi toliau nustatytos vertinimo hierarchijos ir atsižvelgia į turto arba įsipareigojimų savybes, jei rinkos dalyviai nustatydami turto arba įsipareigojimo kainą vertinimo dieną atsižvelgtų į tas savybes.

Pagal numatytąjį vertinimo metodą Bendrovė turta ir įsipareigojimus vertina naudodama to paties turto ar įsipareigojimų kotiruojamas rinkos kainas aktyvioje rinkoje.

Kai to paties turto ar įsipareigojimų kotiruojamų rinkos kainų aktyvioje rinkoje naudoti neįmanoma, Bendrovė turta ir įsipareigojimus vertina atsižvelgdama į patikslintas panašaus turto ar įsipareigojimų kotiruojamas rinkos kainas aktyvioje rinkoje.

Detali informacija apie vertinimo metodus ir skirtumus rengiant finansines ataskaitas pateikiami D dalyje.

Kapitalo valdymas

Mokumo kapitalo reikalavimui apskaičiuoti Bendrovė naudoja standartinę formulę. Bendrovė yra gerai kapitalizuota, jos mokumo būklė stabili.

2017 metų gruodžio 31 dienai mokumo kapitalo reikalavimas yra lygus 52.603 tūkst. eurų. Jis yra padengtas 79.106 tūkst. eurų tinkama kapitalo atsarga, sąlygojančia 26.503 tūkst. eurų Mokumas II kapitalo perviršį ir 150 proc. mokumo padengimo rodiklį.

SCR ir mokumo padengimo rodiklio pokytį per 2017 metus labiausiai įtakojo verslo augimas bei subordinuotos paskolos grąžinimas ir išmokėti ir numatomi išmokėti dividendai.

Detali informacija apie kapitalo būklę pateikiama E dalyje.

A VEIKLA IR REZULTATAI

A.1. Veikla

A.1.1. Bendrovės pavadinimas ir teisinė forma

Bendrovės pavadinimas:	Draudimo akcinė bendrovė „LIETUVOS DRAUDIMAS“
Bendrovės juridinis adresas:	J. Basanavičiaus g. 12, LT-03600 Vilnius, Lietuva
Telefonas, faksas:	(+370) 5266 6612, 1828, (+370) 5231 4138
Mokesčių mokėtojo kodas Lietuvoje:	10051834
Valstybinės mokesčių inspekcijos skyrius:	Didžiųjų mokesčių mokėtojų skyrius
Akcininkas:	POWSZECHNY ZAKŁAD UBEZPIECZENÍ S.A., akcinė bendrovė, Lenkija (100 %)
Filialas:	„Lietuvos draudimas AB Eesti filiaal“
Filialo juridinis adresas:	Parnu mnt. 141, Talinas, Estija
Filialo kodas:	12831829

A.1.2. Priežiūros institucijos pavadinimas ir kontaktiniai duomenys

Bendrovės priežiūros institucija yra Lietuvos bankas.

Adresas Gedimino pr. 6, Vilnius, Lietuva.

El. p. info@lb.lt arba pt@lb.lt

Tel. +370 800 50 500

Faks. +370 268 0038

Daugiau informacijos www.lb.lt

A.1.3. Išorės auditoriaus pavadinimas ir kontaktiniai duomenys

Bendrovės išorės audito įmonė yra UAB „KPMG Baltics“.

Adresas Konstitucijos pr. 29, Vilnius, Lietuva

Tel. +370 5 2102 600

Faks. +370 5 2102 659

A.1.4. Akcijų paketus turintys asmenys

Vienintelė Bendrovės akcininkė, valdanti 100 procentų akcijų - Lenkijos ir Vidurio bei Rytų Europos draudimo grupė Powszechny Zakład Ubezpieczeń Spółka Akcyjna (toliau - PZU SA). Bendrovė priklauso grupei, kurios patronuojančioji įmonė prekiauja jos akcijomis Varšuvos akcijų biržoje ir kurios pagrindinis akcininkas yra Lenkijos finansų ministerija, valdanti daugiau nei 34 proc. akcijų.

2017 m. gruodžio 31 d. neturėjo savų akcijų, bei jų neįsigijo ir neperleido per 2017 metus.

A.1.5. Bendrovės filialai ir patronuojamosios įmonės

AB „Lietuvos draudimas“ turi filialą Estijoje, kuris įregistruotas pavadinimu „Lietuvos Draudimas AB Eesti filiaal“. Bendrovės kodas 12831829, registruota buveinė Parnu mnt. 141, Talinas, Estija.

AB „Lietuvos draudimas“ 2017 metais ir 2017 m. gruodžio 31 d. neturėjo patronuojamųjų įmonių.

A.1.6. Bendrovės svarbiausios veiklos kryptys ir pagrindinės geografinės veiklos teritorijos

Bendrovės pagrindinės veiklos sritys yra transporto priemonių ir turto draudimo paslaugų teikimas privatiems ir verslo klientams Lietuvoje ir Estijoje.

A.1.7. Svarbūs ataskaitinio laikotarpio įvykiai, turėję esminę įtaką Bendrovei

Atsižvelgdama į stabilų ir aukštą mokumo rodiklį, atsakingų Bendrovės valdymo organų sprendimus bei gautą Lietuvos banko leidimą, 2017 metų liepos mėnesį Bendrovė grąžino 10 mln. eurų subordinuotą paskolą pagrindiniam Bendrovės akcininkui. Paskola buvo paimta 2015 metais siekiant palaikyti pakankamą Bendrovės mokumo rodiklį po Estijos filialo įsigijimo, taip pat atsižvelgiant į Mokumas II direktyvos reikalavimų įsigaliojimą nuo 2016 metų sausio 1 d.

2017 metais Bendrovė išmokėjo 4,1 mln. eurų dividendų.

A.2. Draudimo veiklos rezultatai

2017 metais AB „Lietuvos draudimas“ kartu su Estijos filialu pasirašė 228,2 mln. eurų ne gyvybės draudimo įmokų, ir, palyginti su 182,9 mln. eurų pasirašytomis įmokomis 2016 metais, pasiekė 24,8 proc. augimą. Bendrovė sėkmingai augo abiejose savo rinkose – tiek Lietuvoje, tiek Estijoje.

2017 metais pasirašytų įmokų augimą daugiausia lėmė bendras ne gyvybės draudimo rinkos augimas, augantys klientų skaičiai transporto priemonių grupėse ir didėjanti draudimo skvarba savanoriškų draudimų produktuose. AB „Lietuvos draudimas“ Lietuvoje pasirašytų įmokų augimas siekė 27,0%, o Estijos filialo pardavimai padidėjo 17,8% lyginant su 2016 metais. Didžioji dalis Bendrovės veiklos vykdoma Lietuvoje ir Estijoje. Detalesnis įmokų, išmokų ir sąnaudų skaidymas pagal Mokumas pagal šalis pateikiamas Priedo S.05.02.01. lentelėje.

Lyginant su 2016 metais stipriai išaugo Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimo dalis - nuo 27,3% ir 34,5% 2017 metais - ir ši draudimo grupė tapo dominuojanti AB „Lietuvos draudimas“ portfelyje, aplenkusi Savanorišką transporto priemonių draudimą, kurio dalis sumažėjo nuo 34,9 % iki 32,0%. Dar labiau mažėjo Draudimo nuo gaisro ir kitos žalos, padarytos turtui dalis - nuo 27,5% 2016 metais iki 23,3% 2017 metais. 2017 metais, kaip ir 2016 metais, šie trys didžiausi draudimo produktai generavo apie 90% visų pasirašytų įmokų. Detalesnis įmokų, išmokų ir sąnaudų skaidymas pagal Mokumas II draudimo rūšis pateikiamas Priedo S.05.01.02 lentelėje.

Pasirašytos įmokos, tūkst. Eur	2017	2016	Pokytis
Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas	78.688	49.971	28.717
Kitas transporto priemonių draudimas	73.023	63.757	9.266
Draudimas nuo gaisro ir kitos žalos, padarytos turtui	53.195	50.218	2.977
Pajamų apsaugos draudimas	9.513	8.248	1.265
Bendrosios civilinės atsakomybės draudimas	5.730	5.157	573
Medicininį išlaidų draudimas	4.482	2.316	2.166
Kredito ir laidavimo draudimas	1.846	1.633	213
Jūrų, oro ir sausumos transporto priemonių draudimas	1.042	987	55
Finansinių nuostolių draudimas	655	639	16
Viso	228.174	182.926	45.248

1 lentelė. Bendrovės pasirašytos įmokos pagal draudimo rūšį

Bendrovės draudimo veiklos pelnas lyginant su praėjusiais metais išaugo 6,1 mln. eurų ir siekė 13,2 mln. eurų. 2017 metais žalų augimas didele dalimi buvo nulėmtas augančio klientų skaičiaus – nuo metų pradžios klientų skaičius paaugo 19 proc., tai natūraliai sugeneravo daugiau žalų. Taip pat žalų augimui lemiamą įtaką darė transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo žalų dažnio augimas ir vidutinės išmokos augimas. Žalų infliacija (sąnaudų, patiriamų žalai atlyginti, tokių kaip servisų įkainiai ir kita, didėjimas) stebima ir kitų draudimo produktų portfeliuose. 2017 metais Bendrovės klientai patyrė keletą didelių žalų, tarp jų – žalos dėl gamtos stichijų, kas irgi nulėmė žalų išmokų augimą.

Draudimo veiklos rezultatas, tūkst. Eur	2017	2016	Pokytis
Draudimas nuo gaisro ir kitos žalos, padarytos turtui	8.481	7.240	1.241
Kitas transporto priemonių draudimas	2.456	48	2.408
Pajamų apsaugos draudimas	2.218	1.513	705
Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas	895	(1.436)	2.331
Jūrų, oro ir sausumos transporto priemonių draudimas	651	54	597
Bendrosios civilinės atsakomybės draudimas	391	674	(283)
Kita	31	43	(12)
Kredito ir laidavimo draudimas	(365)	221	(586)
Medicininį išlaidų draudimas	(542)	(522)	(20)
Finansinių nuostolių draudimas	(994)	(732)	(262)
Viso	13.223	7.103	6.119

2 lentelė. Bendrovės draudimo veiklos rezultatas pagal draudimo rūšį

Bendrovė 2017 metais ne tik aplenkė konkurentus augdama daugiau nei rinka, bet ir abiejose savo rinkose dirbo pelningai. Grynasis Bendrovės pelnas, įskaitant ir Estijos filialo rezultata, 2017 metais siekė 13,1 mln. eurų, kai palyginti 2016 metais jis sudarė 8,2 mln. eurų.

Grynųjų uždirbtų įmokų augimas atsiliko nuo pasirašytų įmokų padidėjimo ir siekė 17,0%. 2017 metais uždirbtų įmokų augimas buvo didesnis už patirtų žalų augimą Lietuvoje, tiek Estijoje, kas įtakojo Bendrovės nuostolingumo rodiklio sumažėjimą 1,2 p.p.

Išlaidų rodiklis mažėjo 1,3 p.p. dėka augančių uždirbtų įmokų ir besitęsiančio Bendrovės efektyvaus administracinių išlaidų valdymo bei biudžetų kontrolės. Kombinuotas rodiklis (COR) sumažėjo 2,5 p.p. ir kartu su augančiomis grynosiomis uždirbtomis įmokomis davė 6,1 mln. eurų draudimo veiklos rezultato prieaugį.

Finansiniai rezultatai, tūkst. Eur	2017	2016	Pokytis
Pasirašytos įmokos, bendraja verte	228.174	182.926	45.248
Uždirbtos įmokos, grynąja verte	200.852	171.718	29.134
Kitos techninės pajamos	32	52	(20)
Draudimo pajamų iš viso	200.884	171.770	29.114
Patirtos žalos, grynąja verte	(123.351)	(107.429)	(15.922)
Įsigijimo sąnaudos	(51.925)	(45.841)	(6.084)
Administracinės sąnaudos	(10.132)	(9.509)	(623)
Kitos su draudimo veikla susijusios sąnaudos	(2.253)	(1.888)	(365)
Draudimo sąnaudų iš viso	(64.310)	(57.238)	(7.072)
Draudimo veiklos rezultatas, grynąja verte	13.223	7.103	6.120
Investicinės veiklos rezultatai	2.666	3.047	(381)
Finansinės veiklos pajamos ir sąnaudos	(708)	(754)	46
Kitos veiklos pajamos ir sąnaudos	(39)	111	(150)
Pelnas / (nuostoliai) prieš apmokestinimą	15.142	9.507	5.635
Pelno mokesčio sąnaudos	(2.087)	(1.350)	(737)
Metų pelnas / (nuostoliai)	13.055	8.157	4.898
Nuostolingumo rodiklis	61,4%	62,6%	(1,2) p. p.
Išlaidų rodiklis	32,0%	33,3%	(1,3) p. p.
Kombinuotas rodiklis	93,4%	95,9%	(2,5) p. p.

3 lentelė. Bendrovės draudimo veikla

2017 metais AB „Lietuvos draudimas“ pelno mokesčio sąnaudos išaugo 55 proc. ir sudarė 2,1 mln. eurų (2016 m. 1,4 mln. eurų).

A.3. Investavimo veiklos rezultatai

2017 metais Bendrovės investicinės veiklos rezultatas siekė 2,7 mln. eurų (2016 m. 3 mln. eurų). Bendrovė ir toliau išlaiko konservatyvią investavimo politiką, taip siekdama užtikrinti patikėtų lėšų saugumą, didžiąją portfelio dalį investuodama į aukšto reitingo vyriausybės ir įmonių skolos vertybinius popierius. Nors šios investicijos neišsiskiria dideliu pelningumu, jos garantuoja reikiamą portfelio likvidumą ir priimtina rizikos lygį.

2017 m. pabaigoje Bendrovės investicinio portfelio, kurį sudaro nekilnojamas turtas, investicijos į vertybinius popierius ir pinigai bei pinigų ekvivalentai, vertė pagal Tarptautinius apskaitos standartus sudarė 213 mln. eurų. Per 2017 metus ji išaugo 29 mln. eurų. Pagrindinė augimo priežastimi buvo papildomai investuotos draudimo veiklos Lietuvoje išaugusios surinktos draudimo įmokos. Didžiausią investicinio portfelio dalį sudaro investicijos į vyriausybės skolos vertybinius popierius (71,9 proc.) ir investicinių fondų vienetus (13,6 proc.).

Dėl Europos Centrinio Banko tęsiamos žemų palūkanų normų politikos ir kiekybinio skatinimo veiksnių, Bendrovė ateinančiais metais tikisi investicinės grąžos mažėjimo. Bendrovė ir toliau planuoja nuosekliai laikytis konservatyvios investavimo politikos ir priimti savalaikius taktinius sprendimus tam, kad užtikrintų stabilias investicines pajamas ir ateityje.

Vidutinis investicinio portfelio pelningumas, įvertinus visas su investicijų valdymu patirtas išlaidas, per 2017 metus sudarė 1,75% kas atitiko konservatyvią investavimo strategijų rezultatus.

Pajamos ir realizuotas pelnas, tūkst. Eur	Vyriausybės obligacijos	Įmonių obligacijos	Investiciniai fondai	Akcijos	Viso
2017					
Investicijų palūkanų pajamos	2.494	95	288	91	2.968
Realizuotas pelnas	2	0	0	0	2
Iš viso	2.496	95	288	91	2.970
2016					
Investicijų palūkanų pajamos	2.469	90	259	93	2.911
Realizuotas pelnas	233	0	0	5	238
Iš viso	2.702	90	259	97	3.149

4 lentelė. Bendrovės investavimo veiklos pajamos pagal finansinių priemonių tipą

Investicinio turto vertinimo rezultatas ir valdymo sąnaudos, tūkst. Eur	Investicinio turto perkainojimo rezultatas	Investicijų valdymo išlaidos	Investicijų vertės sumažėjimo sąnaudos	Viso
2017	144	(448)	0	(304)
2016	447	(395)	(154)	(102)

5 lentelė. Bendrovės investicinės veiklos vertinimo rezultatas ir valdymo sąnaudos

Bendrovės nekilnojamas investicinis turtas yra apskaitomas tikrąja verte. Investicinio turto tikroji vertė tikslinama kiekvieną kartą, sudarant finansines ataskaitas, jos pasikeitimą pripažįstant pelne (nuostoliuose). 2017 m. investicinio turto tikrosios vertės pasikeitimas sudarė 144 tūkst. Eur.

A.3.1. Pelnas ir nuostolis, tiesiogiai įtraukti į nuosavą kapitalą

Lentelėje žemiau pateikiami galimų parduoti finansinių investicijų nerealizuoti rezultatai, apskaitomi per rezervus nuosavame kapitale.

Nerealizuotas pelnas / (nuostoliai), tūkst. Eur	Vyriausybės obligacijos	Įmonių obligacijos	Investiciniai fondai	Akcijos	Viso
2017	(735)	30	361	118	(226)
2016	(560)	35	710	(216)	(31)

6 lentelė. Bendrovės investicinės veiklos nerealizuoti rezultatai, apskaitomi nuosavame kapitale

Nerealizuotam pelnui / nuostoliams, apskaitomiems per rezervus nuosavame kapitale, didžiausią įtaką turėjo Vyriausybės obligacijų portfelio vertės pokyčiai dėl didėjančių ilgalaikių palūkanų. Investicinių fondų vertės pokyčiai buvo teigiami dėl sumažėjusios įmonių obligacijų rizikos maržos ataskaitiniu laikotarpiu.

A.3.2. Investicijos į pakeitimo vertybiniais popieriais priemones

2016 ir 2017 metais Bendrovė neturėjo jokių pakeitimo vertybiniais popieriais pozicijų.

A.4. Kitos veiklos rezultatai

Bendrovės finansinės ir kitos veiklos nuostolis buvo 747 tūkst. eurų (2016 m. 643 tūkst. eurų). Finansinės ir kitos veiklos rezultatai sudarė subordinuotos paskolos palūkanų sąnaudos, bankų administraciniai mokesčiai bei kitos, draudimo ir investavimo veiklai tiesiogiai nepriskirtos pajamos ir sąnaudos.

A.5. Kita informacija

Visa reikšminga su Bendrovės veikla ir jos rezultatais susijusi informacija yra pateikta aukščiau.

B VALDYMO SISTEMA

B.1. Bendrieji valdymo reikalavimai

Bendrovės valdymą sudaro šie elementai:

- Bendrovės valdymo sistema
- Rizikų valdymo sistema
- Vidinės kontrolės sistema
- Pagrindinės funkcijos

Bendrovėje įgyvendinta veiksminga valdymo sistema, kuria užtikrinamas patikimas ir riziką ribojantis veiklos valdymas. Bendrovės valdymo sistema užtikrina skaidrų, patikimą ir apdairų Bendrovės valdymą ir apima:

- Bendrovės organizacinę struktūrą su aiškiai apibrėžtomis atsakomybėmis bei funkcijų paskirstymu;
- Efektyvią keitimosi informacija sistemą;
- Atitikimą LR įstatymų ir kitų teisės aktų bei priežiūros institucijos reikalavimams.

Valdymo sistema yra reguliariai, ne rečiau kaip kartą metuose, peržiūrima atsižvelgiant į vidaus ir išorės veiksnius, kurie turi ar gali turėti įtakos Bendrovės veiklai. Bendrovės valdymo sistema yra proporcinga Bendrovės veiklos pobūdžiui, mastui ir sudėtingumui.

B.1.1. Valdymo sistemos struktūra

Bendrovė savo veikloje, vadovaudamasi protingumo kriterijais bei atsižvelgdama į strateginius Bendrovės tikslus, nuosekliai vysto ir efektyvina savo valdymo ir veiklos sistemas. Bendrovės akcininkai ir priežiūros ir valdymo organai siekia užtikrinti skaidrų, patikimą ir apdairų Bendrovės valdymą, kurdami efektyvią bei skaidrią organizacinę struktūrą, Rizikų valdymo ir vidaus kontrolės, informavimo, stebėjimo ir reagavimo sistemas.

Pagrindiniai Bendrovės valdymo organai:

- Visuotinis akcininkų susirinkimas;
- Stebėtojų taryba;
- Valdyba;
- Generalinis direktorius.

Kiti svarbūs Bendrovės valdymo organai:

- Departamentų direktoriai ir skyrių vadovai;
- Komitetai;
- Vyr. aktuaras;
- Vyr. buhalteris;
- Vidaus audito funkciją vykdantys darbuotojai;
- Rizikų valdymo funkciją vykdantys darbuotojai;
- Atitikties funkciją vykdantys darbuotojai.

1 grafike pateikiama Bendrovėje patvirtinta vadovybės ir priežiūros organų struktūra, apimanti veikiančius komitetus ir pagrindines funkcijas.

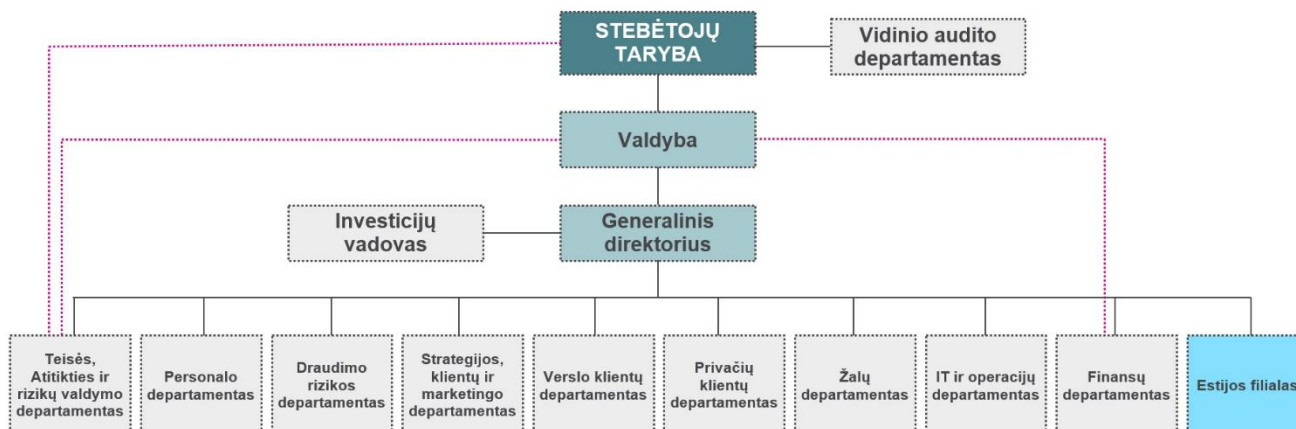

1 grafikas. Bendrovės valdymo sistemos schema

Bendrovės organizacinę struktūrą sudaro 10 departamentų, kurių direktoriai pavaldūs generaliniam direktoriui išskyrus Vidaus audito departamentą. Pastarasis atskaitingas Stebėtojų tarybai. Departamentų viduje veikia skyriai. Dalyje departamentų be skyrių veikia sritys, regionai, grupės ir centrai.

Investicijų direktorius Baltijos šalims yra tiesiogiai pavaldus generaliniam direktoriui.

Schemoje apačioje pateikiama Bendrovės organizacinė struktūra.

2 grafikas. Bendrovės organizacinė struktūra

B.1.1.1. Visuotinis akcininkų susirinkimas

Visuotinis akcininkų susirinkimas yra aukščiausias Bendrovės valdymo organas. Susirinkimas šaukiamas įstatymų ir Bendrovės įstatų nustatyta tvarka.

Pagrindinės visuotinio akcininkų susirinkimo funkcijos:

- Keisti Bendrovės įstatus;
- Rinkti ir atšaukti Stebėtojų taryba ar jos narius, audito įmonę;
- Tvirtinti metinių finansinių ataskaitų rinkinį;
- Priimti sprendimą padidinti arba sumažinti įstatinį kapitalą;
- Priimti sprendimus dėl pelno (nuostolių) paskirstymo ir kt.

B.1.1.2. Stebėtojų taryba

Bendrovės Stebėtojų taryba yra kolegialus veiklos priežiūrą atliekantis organas. Bendrovės Stebėtojų tarybą sudaro 5 nariai. Ją renka Bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas 4 metų kadencijai.

Pagrindinės Stebėtojų tarybos funkcijos:

- Teikti pasiūlymus ir atsiliepimus visuotiniam akcininkų susirinkimui dėl Bendrovės veiklos strategijos, metinių finansinių ataskaitų rinkinio, pelno (nuostolių) paskirstymo;
- Teikti siūlymus Bendrovės Valdybai ir generaliniam direktoriui atšaukti sprendimus, kurie galimai prieštarauja Lietuvos Respublikos galiojantiems teisės aktams, Bendrovės įstatams ir visuotinio susirinkimo sprendimams;
- Rinkti ir atšaukti iš pareigų Valdybos narius;
- Skirti ir atleisti Bendrovės vidaus audito vadovą.

B.1.1.3. Valdyba

Valdyba yra kolegialus Bendrovės veiklą organizuojantis valdymo organas. Bendrovėje Valdybą sudaro Valdybos pirmininkas, kuris yra generaliniam direktoriui, bei 7 Valdybos nariai. Bendrovės Valdybą 4 metų kadencijai renka Stebėtojų taryba.

Pagrindinės Valdybos funkcijos:

- Formuoti Bendrovės veiklos strategiją ir spręsti Bendrovės valdymo klausimus, siekiant racionaliai panaudoti Bendrovės finansinius ir kitus išteklius bei gauti pelną.
- Svarstyti ir tvirtinti veiklos strategiją, metinį pranešimą, persidraudimo strategiją, atlygio nustatymo politiką, valdymo struktūrą ir kt.;
- Priimti sprendimus sušaukti Bendrovės visuotinius akcininkų susirinkimus, išleisti obligacijas, Bendrovei tapti kitų juridinių asmenų steigėja ar dalyve, skirti asmenis atstovauti įmonę, steigti Bendrovės filialus ir atstovybes ir steigti Bendrovės komitetus;
- Nustatyti strateginius tikslus ir priemones šiems tikslams pasiekti;
- Nustatyti nepriklausomą rizikos valdymo strategiją, susijusią su vykdoma bendrovės veikla;
- Nustatyti draudimo sutarčių sudarymo tvarką.

B.1.1.4. Komitetai

Siekiant užtikrinti skaidrų, patikimą ir apdairų valdymą, Bendrovėje veikia 8 komitetai. Bendrovės komitetai atskaitingi Valdybai. Žemiau aprašytos pagrindinės Bendrovės komitetų atsakomybės bei funkcijos.

B.1.1.4.1. Draudimo produktų komitetas

Komiteto pagrindiniai tikslai:

- Užtikrinti, kad pažangios ir perspektyvios idėjos Bendrovėje dėl naujų draudimo produktų kūrimo ar esamų draudimo produktų keitimo būtų apsvaistytos tinkamai ir laiku.
- Priimti sprendimus dėl naujų draudimo produktų kūrimo ar esamų draudimo produktų keitimo, taip pat dėl esamų draudimo produktų uždarymo.
- Užtikrinti verslo planų patvirtinimą draudimo produktų kūrimo ar keitimo tikslais.
- Užtikrinti tinkamą prioritetų nustatymą dėl resursų panaudojimo kuriant ar keičiant draudimo produktus.

Pagrindinės komiteto funkcijos:

- Priimti sprendimus dėl naujų draudimo produktų kūrimo ar esamų draudimo produktų keitimo, taip pat dėl esamų draudimo produktų uždarymo.
- Apsvarstyti idėjas dėl naujų draudimo produktų kūrimo ar esamų draudimo produktų keitimo.
- Suformuoti draudimo produkto darbo grupę bei patvirtinti jos sudėtį, prižiūrėti jos darbo veiklą.
- Patvirtinti produkto verslo planą, kai kuriamas naujas arba keičiamas esamas draudimo produktas
- Nustatyti draudimo produktų kūrimo/keitimo prioritetus bei priimti sprendimus dėl resursų panaudojimo.
- Teikti pasiūlymus Bendrovės Draudimo rizikos vertinimo komitetui dėl draudimo taisyklių tvirtinimo ar sustabdymo
- Įpareigoti savo kompetencijos ribose Bendrovės darbuotoją atlikti tam tikrus veiksmus (surinkti papildomą medžiagą, atlikti tyrimą, vadovaujantis turima medžiaga pateikti išvadas ir pan.).

Komitetą sudaro: visų Bendrovės departamentų atstovai. Departamentą komitete gali atstovauti ir daugiau negu vienas asmuo. Komiteto narių sąrašą tvirtina Bendrovės Generalinis direktorius komiteto pirmininko - Draudimo rizikos departamento direktoriaus - teikimu.

B.1.1.4.2. Draudimo rizikos komitetas

Komiteto tikslas – užtikrinti, kad Bendrovės sprendimai apdrausti sudėtingas ir nestandartines draudimo rizikas atitiktų vidines politikas, rizikos apetitą, strateginius ir operacinius tikslus, perdraudimo sutartis, geriausių rizikos vertinimo praktiką.

Pagrindinės komiteto funkcijos:

- Priimti sprendimus dėl draudimo rizikų, viršijančių Bendrovės darbuotojų, turinčių patvirtintas aukščiausias rizikos vertinimo licencijas, nustatytas kompetencijas, limitus ir teises bei priimti sprendimus dėl draudimo rizikų Bendrovės Valdybos įgaliojimų pagrindu.
- Įvertinti ir tvirtinti visas draudimo rizikas, kurios priskiriamos komiteto kompetencijai.

Komitetą sudaro: Draudimo rizikos departamento direktorius, Žalų departamento direktorius, Verslo rizikos skyriaus vadovas, Finansų departamento direktorius, Teisės, atitikties ir rizikų valdymo departamento Rizikų valdymo vadybininkas, Vyriausiasis aktuaras.

B.1.1.4.3. Investavimo komitetas

Komiteto tikslas – apžvelgti bei įvertinti Bendrovės investicijų portfelius, su investicijomis susijusias rizikas, stebėti ir analizuoti investicijų atitiktį Rizikų apetito limitams bei priežiūros institucijos reikalavimams.

Komiteto funkcijos:

- Stebėti ir analizuoti investicijų portfelio rezultatus, įvertinant susijusias rizikas, ir stebėti atitiktį rinkos rizikos, sandorio šalies limitams bei Rizikų apetito limitams;
- Stebėti finansų rinkų tendencijas ir jų įtaką investicijų portfelio rezultatams.

Komitetą sudaro: Finansų departamento direktorius, Vyriausiasis aktuaras, Investicijų direktorius Baltijos šalims, Teisės, atitikties ir rizikų valdymo departamento Rizikų valdymo vadybininkas .

B.1.1.4.4. Kapitalo valdymo komitetas

Komiteto tikslas – prižiūrėti kapitalo valdymo procesus, stebėti ir analizuoti Bendrovės kapitalo lygį lyginant su reikalaujamu kapitalu bei visas su kapitalu susijusias veiklas.

Pagrindinės komiteto funkcijos:

- Analizuoti Bendrovės kapitalo lygio pokyčius;
- Stebėti Bendrovės mokumo situaciją;
- Peržiūrėti turimo kapitalo ir mokumo kapitalo poreikio prognozes, svarstyti Bendrovės kapitalo valdymo planą;
- Teikti Valdybai rekomendacijas dėl kapitalo pokyčių patvirtinimo – didinimo arba mažinimo, dividendų ir kitų balanso pokyčių.

Komitetą sudaro: Finansų departamento direktorius, Teisės, atitikties ir rizikų valdymo departamento direktorius, Vyriausiasis aktuaras, Draudimo rizikos departamento direktorius, Finansų srities vadovas, Teisės, atitikties ir rizikų valdymo departamento Rizikų valdymo vadybininkas.

B.1.1.4.5. Pokyčių valdymo komitetas

Komiteto tikslas – užtikrinti, kad Bendrovėje vykdomi pokyčiai atitiktų Bendrovės strategiją bei veiklos planus, o taip pat užtikrinti tinkamų kontrolių sukūrimą, kad projektų tikslai ir reikalavimai būtų įgyvendinami nustatytoje apimtyje, laiku ir biudžeto rėmuose.

Pagrindinės komiteto funkcijos:

- Priimti sprendimus dėl projektų inicijavimo, tęsimo ir užbaigimo;
- Nustatyti projektų įgyvendinimo prioritetus;
- Paskirti projektų savininkus;
- Tvirtinti projektų dokumentus, aprašančius projektų tikslus, apimtis, biudžetus, naudas, planus bei jų pakeitimus;
- Priimti strateginius sprendimus, susijusius su projektų įgyvendinimu;
- Peržiūrėti projektų portfelio statusą ir stebėti įgyvendintų projektų rezultatus.

Komitetą sudaro: Bendrovės Generalinis direktorius, departamentų direktoriai, projektų savininkai.

B.1.1.4.6. Rezervavimo komitetas

Komiteto tikslas – prižiūrėti ir stebėti, kad numatomų išmokėjimų techninis atidėjinytis atitiktų Rezervavimo politiką.

Pagrindinės komiteto funkcijos:

- Stebėti ir prižiūrėti, kad numatomų išmokėjimų techninio atidėjinytis nustatymas atitiktų Bendrovės Rezervavimo politiką;
- Stebėti ir prižiūrėti, kad visi įmokų, žalų reguliavimo, kitų procesų ir sistemų, galinčių daryti įtaką duomenims, naudojamiems rezervavimui, pokyčiai būtų vykdomi tik informavus Aktuarinę funkciją ir gavus jos išankstinį pritarimą.

Komitetą sudaro: Finansų departamento direktorius, Draudimo rizikos departamento direktorius, Žalų departamento direktorius, Vyriausiasis aktuaras, Teisės, atitikties ir rizikų valdymo departamento Rizikų valdymo vadybininkas.

B.1.1.4.7. Žalų komitetas

Komiteto tikslas – priimti sprendimus dėl draudimo išmokų ir kitų, susijusių su draudimo išmokomis, svarbių Bendrovės veiklos klausimų.

Pagrindinės komiteto funkcijos:

- Spręsti draudimo išmokų klausimus žalose, kurios viršija darbuotojams šių sprendimų priėmimui suteiktų limitų ribas;
- Spręsti draudimo išmokos išieškojimo (regreso) klausimus, pagal visų rūšių draudimo ir perdraudimo sutartis.

Komitetą sudaro: Žalų departamento direktorius, Žalų išieškojimo skyriaus vadovas, Transporto žalų skyriaus vadovas, Turto žalų skyriaus vadovas, Žalų procesų ir kontrolės skyriaus vadovas, Asmens žalų skyriaus vadovas, Žalų ekspertizės skyriaus vadovas.

B.1.1.4.8. Audito komitetas

Komiteto tikslas – stebėti finansinės atskaitomybės procesą ir teikti rekomendacijas dėl jo patikimumo užtikrinimo, informuoti Stebėtojų tarybą apie finansinių ataskaitų audito rezultatus ir paaiškinti, kaip auditas prisidėjo prie finansinių ataskaitų patikimumo.

Pagrindinės komiteto funkcijos:

- Stebėti metinių finansinių ataskaitų auditą;
- Peržiūrėti ir stebėti auditorių ir audito įmonių nepriklausomumą;
- Teikti rekomendacijas dėl išorės audito įmonės parinkimo ir skyrimo (nustatant tinkamus atrankos kriterijus) ir kt.

Komitetą sudaro: 3 nariai, įskaitant komiteto pirmininką. Komiteto narius skiria Stebėtojų taryba iš savo narių.

B.1.1.5. Svarbūs ataskaitinio laikotarpio pokyčiai

2017 metais Bendrovės valdymo sistemoje įvyko šie svarbūs pokyčiai:

- 4 metų kadencijai perrinkti Bendrovės Valdybos nariai;
- Keitėsi Bendrovės Stebėtojų tarybos nariai ir pirmininkas;
- Pokyčiai Bendrovės komitetų veikloje:
 - ✓ 2017 m. buvo sustabdyta Rizikų komiteto ir Skolų komiteto veiklos. Rizikų valdymo klausimų aptarimas/ sprendimų priėmimas vykdomas Bendrovės Valdyboje. Skolų komiteto funkcijos perkeltos į Finansų departamentą.
 - ✓ 2017 m. veiklą pradėjo 2016 m. pabaigoje įsteigtas Draudimo produktų komitetas.
 - ✓ 2017 m. įsteigtas Audito komitetas.
 - ✓ Atnaujinti Kapitalo valdymo komiteto ir Rezervavimo komiteto nuostatai patikslinant komitetų tikslus, funkcijas ir atsakomybes.
 - ✓ Pokyčiai Bendrovės komitetų veikloje ir funkcijose susiję su veiklos efektyvumu bei skaidrios valdymo sistemos įgyvendinimu.

B.1.2. Atlygio politika

Bendrovės atlygio struktūrą reglamentuoja ir nustato Bendrovės Atlygio nustatymo politika. Bendrovės Atlygio nustatymo politika atitinka draudimo Bendrovės verslo strategiją ir tikslus. Nustatant atlygį, įvertinama atitinkamas funkcijas atliekančių darbuotojų patirtis, kompetencija, žinių ir įgūdžių lygis. Atlygio nustatymas Bendrovėje remiasi pasaulyje pripažinta „Hay group pareigybių vertinimo metodika“ ir Lietuvos atlyginimų rinkos tyrimo duomenimis.

Bendrovės atlygio struktūrą sudaro:

- bazinis atlyginimas;
- kintamas atlygis;
- skatinimas (naudos).

Bazinis atlyginimas sudaro didžiąją dalį Bendrovės darbuotojų (išskyrus pardavimo darbuotojų) pilno atlygio už darbą.

Kintamas atlygis – tai atlygio dalis, priklausanti nuo individualių, padalinio (komandos) ar Bendrovės veiklos rezultatų, t.y. įvykdytų pardavimo planų, pasiektų veiklos pelningumo tikslų ir kt. Kintamas atlygis Bendrovėje gali būti:

- Priedai – už mėnesinius, ketvirtinius, metinius ir kitus rezultatus;
- Komisinis atlyginimas - pagal Bendrovėje galiojančias komisinių apskaičiavimo tvarkas, už draudimo sutarčių sudarymą ir aptarnavimą apskaičiuotas atlyginimas.

Nustatant kintamą atlygio sumą, atsižvelgiama į atskiro asmens ir verslo padalinio veiklos rezultatus bei į bendrus visos Bendrovės rezultatus. Vertinant individualius veiklos rezultatus taip pat atsižvelgiama ir į nefinansinius kriterijus (darbuotojų elgseną, darbo drausmę, efektyvumą, žinių lygį ir pan.) Nustatant kintamą atlygio dalį atsižvelgiama į pakankamai ilgo laikotarpio Bendrovės veiklos rezultatus.

Bendrovėje gali būti mokamos metinės premijos, atsižvelgiant į Bendrovės veiklos rezultatus. Metinė premija išmokama pinigais ir susideda iš dviejų dalių:

- Neatidėtosios premijos dalies, kuri sudaro 60% metinės premijos, viršijančios minimalų išmokamos premijos dydį, skiriamos ir išmokamos pasibaigus atitinkamiems kalendoriniams metams, kai yra gaunama patvirtinta išorės auditoriaus finansinių rezultatų ataskaita;
- Atidėtosios premijos dalies, kuri sudaro 40% metinės premijos, viršijančios minimalų išmokamos premijos dydį, sąlyginai skiriamos darbuotojui pasibaigus atitinkamiems kalendoriniams metams, kai yra gaunama patvirtinta išorės auditoriaus finansinių rezultatų ataskaita, atidedamos 3 metų laikotarpiui, išmokamos trimis lygiomis dalimis po 12, 24 ir 36 mėnesių nuo skyrimo datos, jeigu šiuo laikotarpiu neatsiras prielaidų sumažinti išmokos dydį.

Bendrovėje metinės premijos atidėjimas taikomas Valdybos nariams, už rizikos, atitikties, aktuarinę ir vidaus audito funkcijas atsakingiems darbuotojams.

Atidėtosios premijos, kuri buvo skirta darbuotojui sąlyginai už atitinkamus kalendorinius metus, atskiros dalys, į kurias darbuotojas dar neturi teisės, gali būti mažinamos, jeigu yra nustatoma, kad atsirado žemiau nurodytų reikšmingų ir ypatingų aplinkybių, kurios pagrindžia tokį išmokos dydžio sumažinimą:

- Atidėtoji premija buvo skirta pagal iš esmės neteisingas Bendrovės finansines ataskaitas;
- Darbuotojas sąmoningai dalyvavo perduodant iš esmės neteisingą informaciją apie Bendrovės finansines ataskaitas;
- Darbuotojas šiuurkščiai pažeidė savo pareigas, tame tarpe šiuurkščiai pažeidė teisės normas;
- Įvyko rimta rizikos valdymo klaida.

Vadovaujantis Bendrovės privačių interesų ir neprikaištingos reputacijos deklaravimo procedūrų nuostatomis, esant interesų konfliktui, darbuotojai negali daryti įtakos sprendimams, susijusiems su atlygiu.

B.1.2.3. Papildomos pensijų sistemos

2017 ir 2016 metais Bendrovė netaikė papildomų pensijų ar ankstyvojo išėjimo į pensiją sistemų.

B.1.3. Svarbūs ataskaitinio laikotarpio sandoriai su akcininkais, Valdybos ir Stebėtojų tarybos nariais

Reikšmingi sandoriai su susijusiomis šalimis atskleisti Bendrovės finansinėse ataskaitose parengtose pagal TFAS ir publikuojamose Bendrovės internetiniame puslapyje.

B.2. Kompetencijos ir tinkamumo reikalavimai

B.2.1. Įgūdžių, žinių ir patirties reikalavimai

Bendrovei vadovaujantys asmenys ir asmenys, atsakingi už pagrindinių funkcijų įgyvendinimą, turi nuolat atitikti kompetencijos ir tinkamumo eiti pareigas reikalavimus. Bendrovėje galioja „Vadovų ir pagrindines funkcijas atliekančių asmenų vertinimo politika“. Politika reglamentuoja pagrindinius principus ir procesus, kuriais vadovaujantis vertinama, ar vadovai ir/arba pagrindines funkcijas atliekantys asmenys tinka eiti pareigas. Politika parengta vadovaujantis teisės aktais, reglamentuojančiais privalomas normas Draudimo įmonėms bei atsižvelgiant į Bendrovės veiklos specifiką ir Bendrovės tvarkas, nuostatus ir kitus dokumentus.

Vadovas ir (arba) pagrindines funkcijas atliekantis asmuo yra:

- Stebėtojų tarybos nariai;
- Valdybos nariai;
- Generalinis direktorius;

- Visi Bendrovės struktūrinių padalinių vadovai;
- Vyriausiasis buhalteris;
- Vyriausiasis aktuaras;
- Vidaus auditorius;
- Investicijų vadovas;
- Rizikos valdymo funkciją įgyvendinantys asmenys;
- Atitikties funkciją įgyvendinantys asmenys.

Prieš skiriant minėtus asmenis į pareigas, siekiant išvengti galimų interesų konfliktų, užtikrinti, kad priimti sprendimai būtų naudingi Bendrovei, nešališki ir teisingi, bei siekiant užkirsti kelią piktnaudžiavimo atvejams, prieš šioms asmenims pradėdant eiti pareigas Bendrovėje, yra vertinama šių asmenų reputacija, kvalifikacija bei patirtis, taip pat atsižvelgiama, ar kandidatas nebuvo teistas ar baustas administracine bauda.

Bendrovės Valdybos nariai ir generalinis direktorius turi turėti tinkamą kvalifikaciją, žinių ir įgiję darbo draudimo veiklos ar kitame finansų sektoriuje patirties. Generaliniam direktoriui papildomai keliami reikalavimai dėl finansinės apskaitos įgūdžių ir gebėjimo tinkamai vadovauti.

Be to, Bendrovės Valdybos ir Stebėtojų tarybos nariai visi kartu turi turėti kvalifikaciją, patirties ir įgūdžių šiose srityse:

- Draudimo ir finansų rinkų;
- Verslo strategijos ir verslo modelio kūrimo;
- Valdymo sistemos;
- Finansinės ir aktuarinės analizės;
- Teisinės sistemos;
- Rizikos valdymo;
- Turto valdymo.

Asmenys, atsakingi už pagrindinių funkcijų įgyvendinimą, turi turėti pakankamai žinių ir patirties, pakankamų tinkamai atlikti funkcijas, atsižvelgiant į Bendrovės veiklos rizikingumą ir kompleksiskumą.

B.2.2. Kompetencijos ir tinkamumo eiti pareigas vertinimas

Kandidatų į vadovus ir kitas pagrindines funkcijas tinkamumo vertinimas atliekamas pagal nustatytus reikalavimus. Prieš paskiriant tokį asmenį eiti atitinkamas pareigas Bendrovė atlieka jo kompetencijos ir tinkamumo eiti pareigas įvertinimą: vertinama asmens profesinė kvalifikacija, žinios ir patirtis, reputacija, sąžiningumas ir patikimumas. Vertinimą sudaro šie etapai:

- Klausimyno pildymas;
- Papildomų dokumentų pateikimas (gyvenimo aprašymas, informacija apie teistumą, kvalifikaciją liudijantys dokumentai ir kt.);
- Atitikimo tikrinimas ir vertinimas.

Asmens kompetencijos ir tinkamumo vertinimas atliekamas prieš paskiriant asmenį eiti pareigas ir yra periodiškai atnaujinamas.

B.3. Rizikos valdymo sistema, įskaitant savo rizikos ir mokumo įvertinimą

Rizikų valdymo sistema yra pagrindinė Bendrovės valdymo sistemos dalis. Rizikų valdymo sistema apima vidaus dokumentuose nustatytus ir veikloje įgyvendintus procesus, būtinus nustatyti, įvertinti, stebėti ir valdyti įmonei kylančią arba galinčią kilti riziką tiek individualiu, tiek agreguotu lygiu, o taip pat procesus, būtinus užtikrinti tinkamą informavimą apie rizikos rūšis ir jų tarpusavio priklausomybę. Rizikų valdymo sistema apibrėžia tęstinį visų žinomų ir atsirandančių išorinių rizikų, kurios trukdytų įgyvendinti strateginius ir veiklos tikslus, valdymą.

Rizikos valdymo strategija apibrėžia nuoseklią rizikos valdymo sistemą (įskaitant verslo saugą valdant operacinę riziką) ir vidaus kontrolės sistemą (įskaitant atitikties vertinimo funkciją), kaip pagalbinis Bendrovės rizikos valdymo sistemos elementus. Rizikos valdymo funkcijos tikslas yra sukurti Bendrovėje veikiančią Rizikos valdymo sistemą vadovaujantis proporcingumo principu. Šiame skyriuje aptariami pagrindiniai Rizikos valdymo sistemos elementai.

B.3.1. Rizikos sistemos aprašas

Rizikos valdymo sistema aprašyta Rizikos valdymo strategijoje, kurios tikslas yra padėti Stebėtojų tarybai, Valdybai, vadovybei bei kitiems darbuotojams įdiegti Bendrovės rizikos valdymo procesą. Tai apima:

- Vieningos Rizikos valdymo sistemos apibrėžimą, suteikiantį pagrindą veiksmingam rizikos valdymui Bendrovėje;
- Vieningų rizikos valdymo apibrėžimų nustatymą;
- Vieningų taisyklių įvedimą rizikos nustatymui, apskaičiavimui ir įvertinimui, stebėsenai ir kontrolei, ataskaitų teikimui bei valdymo veiksams atsižvelgiant į riziką Bendrovėje;
- Rizikos apetito apibrėžimą Bendrovės lygmeniu;
- Kiekvieno rizikos valdymo proceso dalyvio pareigų ir atsakomybių priskyrimą;
- Kitų pagrindinių Rizikos valdymo sistemos elementų – testavimo nepalankiausiomis sąlygomis bei ORSA – apibrėžimą;
- Vidaus kontrolės sistemos įdiegimą;
- Pagrindinių rizikos valdymo kryptių nustatymą.

B.3.1.1. Rizikos valdymo dokumentai

Rizikos valdymo strategija yra pagrindinis dokumentas, apibrėžiantis Bendrovėje veikiančią rizikos valdymo sistemą. Rizikos valdymo strategiją papildo rizikos valdymo politikos ir įvairūs papildomi dokumentai – tvarkos, metodikos ir kt. Rizikų apetito dokumentas yra neatskiriama Rizikos valdymo strategijos dalis, kuris nustato didžiausią priimtinos rizikos lygį apibrėždamas atskirų rizikos kategorijų limitus ir ribines reikšmes.

Bendrovės Rizikų valdymo strategija peržiūrima kartą per metus ir keičiama, atsižvelgiant į strateginių tikslų, veiklos arba verslo aplinkos pokyčius.

Atskiroms rizikoms valdyti yra parengtos politikos, atsižvelgiant į tų rizikų rūšis, pobūdį, reikšmingumą, valdymą ir kt. Pagrindinės rizikos valdymo politikos yra šios:

- Draudimo rizikos valdymo politika;
- Rinkos rizikos valdymo politika;
- Kredito ir koncentracijos rizikos valdymo politika;
- Operacinės rizikos valdymo politika;
- Likvidumo rizikos politika;
- Atitikties rizikų valdymo politika.

Be pagrindinių rizikos valdymo politikų yra kiti vidaus dokumentai, padedantys įgyvendinti rizikos valdymo sistemą Bendrovėje.

B.3.1.2 Pareigų ir atsakomybės priskyrimas

Rizikos valdymo procesas Bendrovėje yra organizuotas pagal keturis kompetencijos lygius .

Pirmieji trys kompetencijos lygiai yra tokie:

- I. Stebėtojų Taryba prižiūri Rizikų valdymo procesą;
- II. Valdyba organizuoja rizikos valdymo sistemą ir užtikrina jos funkcionalumą tvirtindama Strategiją ir pagrindines rizikos valdymo politikas, apibrėždama Rizikų apetitą, rizikų profilį ir priimtina rizikų lygį pagal atskiras rizikos kategorijas;
- III. komitetai, vykdančios įvairias funkcijas apibrėžtose srityse, įskaitant atskirų rizikų mažinimą iki Rizikų apetito dokumente nustatyto lygio.

Ketvirtasis kompetencijų lygmuo yra susijęs su verslo lygmeniu, kuriame rizikos valdymo veiklos yra suskirstytos į tris gynybos linijas:

- I. Pirmoji gynybos linija – nuolatinis rizikos valdymas verslo lygmeniu ir su rizikos valdymo procesu susijusių sprendimų priėmimas. Vadovybė atsakinga už veiksmingos rizikos valdymo sistemos vadovybės atsakomybei priskirtoje srityje priežiūrą, kuria rizikos nustatymo, stebėsenos ir kontrolės sistemą, kuri yra neatskiriama procesų, užtikrinančių tinkamą atsiradusios rizikos valdymą, dalis, ir užtikrina veiksmingą jos veikimą. Verslas taip pat yra atsakingas už verslo plano vykdymą Rizikų apetito ribose.
- II. Antroji gynybos linija – Rizikos valdymo funkcijos vykdoma rizikos valdymo priežiūra. Rizikos valdymo funkcija užtikrina, kad veikloje būtų tinkamai atsižvelgta į visus svarbiausius rizikos veiksnius, teikia konsultacijas ir pagalbą, padeda užtikrinti, kad priimant svarbiausius verslo sprendimus į riziką būtų tinkamai atsižvelgta. Rizikos funkcija taip pat atsakinga už pirmosios gynybos linijos kasdienėje veikloje naudojamos Rizikos valdymo sistemos vystymą, palaikymą ir privalo užtikrinti, kad pirmojoje gynybos linijoje rizikos valdymo sistema veiktų veiksmingai. Atitikties vertinimo funkcija yra atsakinga už atitikties rizikos valdymą, atitikties užtikrinimo sistemos sukūrimą, taip pat padeda vadovybei atlikti veiksmus, skirtus mažinti atitikties riziką.
- III. Trečioji gynybos linija – tai vidaus auditas, kuris atlieka nepriklausomą rizikos valdymo sistemos elementų ir Bendrovės veikloje įdiegtų kontrolės priemonių auditą. Šią funkciją atlieka Vidaus audito padalinys.

B.3.1.3. Rizikos valdymo procesas

Rizikos valdymo procesą sudaro tokie etapai:

- rizikos nustatymas;
- rizikos apskaičiavimas ir įvertinimas;
- rizikos stebėsenos ir kontrolės;
- ataskaitų teikimas;
- valdymo veiksmai.

Rizikų valdymas Bendrovėje atliekamas vadovaujantis šiais principais:

- Rizikos valdomos atsižvelgiant į Bendrovės strategiją ir tikslus;
- Rizikų apetitas bei rizikų limitai ir tolerancijos ribos yra pagrindas Rizikų valdymo įgyvendinimui;
- Rizikos, kurios gali sukelti grėsmę Bendrovės strateginių tikslų įgyvendinimui, valdomos vidinių kontrolių pagalba ir aktyviai stebimos;
- Rizikų valdymas orientuotas į ateitį, įvertinant, ar Bendrovė pasiruošusi galimiems rizikų incidentams bei ekstremaliems įvykiams.
- Efektyviam rizikų valdymui atsižvelgiama į atitinkamus vidinius ir išorinius veiksnius, kurie gali turėti neigiamos įtakos Bendrovės veiklai;
- Rizikų bei jų tarpusavio ryšių matavimas skaidrus, atsižvelgiama į rizikas mažinančių veiksmų efektyvumą ir įvairumą pagal rizikų kategorijas, draudimo rūšis ir geografiją;
- Rizikų valdymas atitinka teisinius reikalavimus.

Schema apačioje pateikiama Bendrovės rizikų valdymo proceso schema.

3 grafikas. Bendrovės Rizikų valdymo proceso schema

B.3.1.4. Rizikos nustatymas

Rizikos nustatymo procesas prasideda nuo idėjos sukurti draudimo produktą, įsigyti finansinę priemonę ar keisti veiklos procesą, taip pat įvykus bet kokiam kitam įvykiui, dėl kurio gali atsirasti rizika. Procesas tęsiasi, kol baigia galioti visi su tokiu įvykiu susiję įsipareigojimai, gautinos lėšos ar veiklos.

Rizikų identifikavimas apima faktinių ir potencialių rizikos šaltinių nustatymą.

Riziką atskirose Bendrovės veiklos srityse nustato verslo atstovai padedant Rizikos valdymo funkcijai.

Nustatant riziką apibrėžiamas jos reikšmingumas. Jeigu su draudimo produktais, finansinėmis priemonėmis, procesais ar kitais įvykiais susijusi rizika yra nedidelė, rizikos nustatymo etapas gali būti praleistas. Visos identifikuotos rizikos analizuojamos atsižvelgiant į jų reikšmingumą ir klasifikuojamos į vieną iš šių grupių:

- reikšminga PZU Grupės lygmeniu;
- reikšminga Bendrovės lygmeniu;
- nereikšminga.

B.3.1.5. Rizikos apskaičiavimas ir įvertinimas

Kiekvienai rizikai, kuri laikoma reikšminga ir yra išmatuojama, taikomas vertinimo procesas, kurio metu nustatomos priemonės, kurios yra pakankamos atsižvelgiant į rizikos tipą ir jos reikšmingumą, galimus gauti duomenis, kiekybinį rizikos įvertinimą taikant apibrėžtus rodiklius ir ekspertų išvadas vertinant visą riziką.

Apskaičiavimo ir vertinimo metodai priklauso nuo rizikos charakteristikų bei reikšmingumo ir apima tokius elementus:

- scenarijaus metodas – vertės sumažėjimo dėl tariamų rizikos veiksnių pokyčio analizė;
- veiksnių metodas – supaprastinta scenarijaus metodo versija, pagal kurią vienam rizikos veiksniai taikomas vienas scenarijus;
- sukauptas nuostolis;
- pasirinktų rodiklių analizė;
- statistiniai duomenys;
- apimties ir jautrumo rodikliai;
- ekspertinis vertinimas;
- kiti metodai, atitinkantys rizikos specifiką, metodus ir priemones.

Bendras rizikos vertinimas nurodomas rizikos žemėlapyje, kuriame pateikiama sisteminė rizikos apimties vizualizacija.

B.3.1.6. Rizikos stebėseną ir kontrolę

Vykdam rizikos stebėseną ir kontrolę, atliekama nuolatinė veiklos rodiklių nuokrypių nuo priimtų standartų, t. y. įvardintų limitų, ribinių reikšmių, planų, praėjusių laikotarpių reikšmių, rekomendacijų ar nurodymų, peržiūra.

Rizikų stebėseną vykdo visa Bendrovė, tačiau Rizikos valdymo funkcija vykdo visų nustatytų rizikų ir rizikos reikšmių pagal atitinkamus Rizikų apetito, rizikų profilio, priimtinos rizikos ir rizikos limitus stebėseną, teikia informaciją Bendrovės Valdybai aptarimui bei sprendimų priėmimui. Bendrovės Stebėtojų taryba ir Valdyba yra nuolat supažindinama su rizikų valdymo rezultatais.

Toliau, remiantis ribinėmis kategorijomis (raudona, geltona, žalia), pateikiami mokumui, kaip pagrindiniam Rizikos apetito rodikliui, nustatyti kritiniai lygiai:

- Bendrovės mokumo koeficientui nukritus iki geltonosios zonos arba, remiantis prognozėmis (bazinis scenarijus), gali nukristi iki geltonosios zonos per artėjančius 12 mėnesių, Bendrovės Valdyba per tris mėnesius pateikia veiksmų planą Stebėtojų tarybai;
- Bendrovės mokumo koeficientui nukritus iki raudonosios zonos arba, remiantis prognozėmis (bazinis scenarijus), gali patekti į raudonąją zoną per artėjančius tris mėnesius, Bendrovės Valdyba per 1 mėnesį pateikia veiksmų planą Stebėtojų tarybai;
- Bendrovės mokumo koeficientui nukritus žemiau 100% arba, remiantis prognozėmis (bazinis scenarijus), per artėjančius tris mėnesius gali nukristi žemiau 100%, Bendrovės Valdyba informuoja priežiūros instituciją remiantis „Mokumas II“ direktyvos 138 straipsniu bei Lietuvos draudimo įstatymo 45 straipsniu.

B.3.2. Savo rizikos ir mokumo vertinimas

Bendrovėje savo rizikos ir mokumo vertinimo (toliau – ORSA) procesas yra dalis vieningos rizikos valdymo sistemos. Pagrindinis ORSA proceso tikslas yra užtikrinti, kad bet kuriuo metu Bendrovė turi pakankamai kapitalo savo strategijai įgyvendinti bei prisiimtai rizikai padengti.

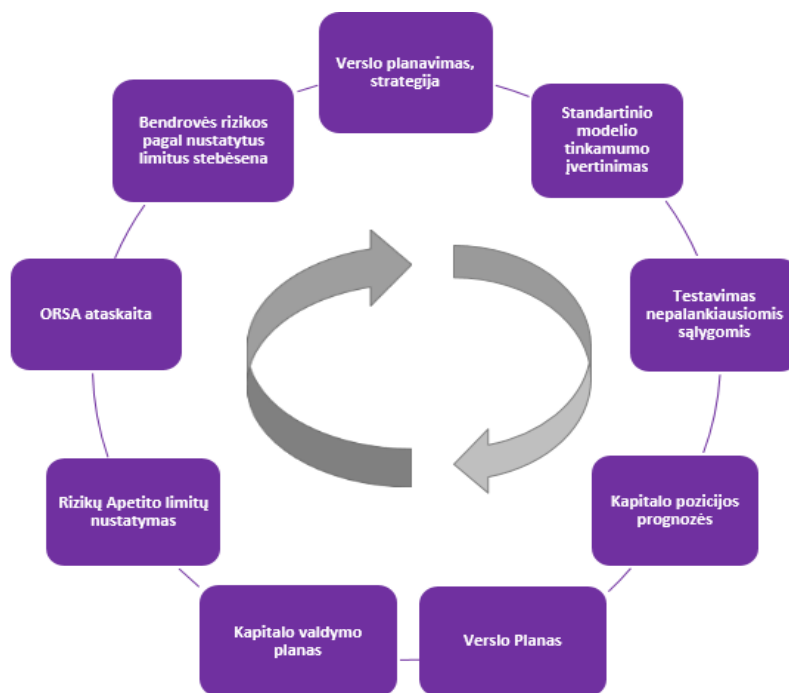
ORSA yra atliekamas ne rečiau kaip kartą per metus atsižvelgiant į strateginio planavimo metu patvirtintus tikslus. ORSA sudaro kelios tarpusavyje susijusios veiklos, kurias vykdydama Bendrovė nustato:

- Rizikos, kurią Bendrovė siekia prisiimti, apimtį ir pobūdį;
- Kapitalo lygį, reikalingą tokiai rizikai prisiimti;
- Veiksnius, kurių Bendrovė imsis siekdama pasiekti ir išlaikyti reikiamą rizikos ir kapitalo lygį.

ORSA procesas yra tinkamai integruotas į Bendrovės rizikos valdymo sistemą, kaip tai pavaizduota 4 grafike.

ORSA proceso rezultatai ir pagrindinės išvados yra apibendrinami metinėje ORSA ataskaitoje.

Bendrovė atliktą neplaninį savo rizikos ir mokumo vertinimą, jeigu būtų reikšmingai nukrypta nuo Rizikos Apetite patvirtintų limitų, pradėtų vykdyti naujos draudimo grupės veiklą ir kitais atvejais, paaiškėjus aplinkybėms, kurios gali turėti reikšmingos neigiamos įtakos Bendrovės mokumo pozicijai.

4 grafikas. Bendrovės ORSA proceso schema

Verslo planavimas, atsižvelgiant į strategiją

Remiantis Bendrovės strategija, rengiamas verslo planas, nurodant pagrindines rizikas, kurios gali kelti grėsmę Bendrovės verslo plane nustatytų tikslų pasiekimui. Vertinamos visos su Bendrovės veikla susijusios rizikos kategorijos: draudimo rizika, rinkos rizika, sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo rizika, likvidumo rizika, veiklos rizika, reputacinė rizika ir išorės aplinkos rizikos.

Standartinio modelio tinkamumo vertinimas

Mokumo kapitalo reikalavimo skaičiavimui Bendrovė naudoja Mokumas II standartinę formulę (standartinis modelis). Standartinio modelio prielaidos ir jų atitikimas Bendrovės rizikos profiliui yra atliekamas kiekvienais metais, siekiant užtikrinti, kad Bendrovė alokuoja pakankamai kapitalo skirtingoms rizikoms.

Testavimas nepalankiausiomis sąlygomis

Testavimas nepalankiausiomis sąlygomis atliekamas bent kartą per metus siekiant nustatyti Bendrovės atsparumą tam tikriems nepalankiems pokyčiams ir apskaičiuoti kapitalo pakankamumą. Testavimo nepalankiausiomis sąlygomis scenarijai ir prielaidos peržiūrimi atsižvelgiant į Bendrovės verslo planavimu identifikuotą riziką, siekiant tinkamai įvertinti su Bendrovės veikla susijusias rizikas bei jų galimą įtaką. Jei apskaičiuotas įtaką Bendrovės finansiniams rodikliams nustatoma, kad nepalankiausių scenarijų padariniai, gali daryti esminę įtaką Bendrovės veiklai, Bendrovės verslo planas ir strategija gali būti atnaujinami arba numatomi kiti kapitalo papildymo scenarijai.

Kapitalo pozicijos prognozės

Kapitalo prognozės ateinančiam laikotarpiui yra apskaičiuojamos rengiant Verslo planą. Pirmajam vertinimui pasitelkiamos pradinės ateinančių trejų metų prognozės prielaidos. Esant poreikiui kapitalo prognozės gali būti perskaiciuojamos.

Verslo planas

Prognozuojama įmokų pagal draudimo produktus suma pateikia indikaciją apie verslo siekiamos prisiimti draudimo rizikos dydį. Numatomo augimo lygis ir portfelio struktūros pokyčiai yra laikomi strateginio planavimo proceso dalimi ir yra apskaičiuojami ateinančių trejų metų laikotarpiui Verslo plane. Pradinis verslo apimčių tikslas yra peržiūrimas ir tikslinamas atsižvelgiant į prognozuojamą turimą kapitalą, atitinkamus prognozuojamus kapitalo reikalavimus bei testavimo nepalankiausiomis sąlygomis rezultatus.

Kapitalo valdymo planas

Kapitalo valdymo planas pateikia informaciją apie Bendrovės kapitalo poziciją, nuosavų lėšų išleidimą ar išpirkimą ir įvertina prognozuojamą kapitalo poziciją vidutiniu laikotarpiu. Kapitalo valdymo plane pateikiama informacija apie:

- Prognozuojamą kapitalo poziciją 3 metų laikotarpiui, įvertintą remiantis Verslo planu;
- Poreikį atlaikyti galimą išorės įvykių poveikį, kaip numato testavimo nepalankiausiomis sąlygomis rezultatai;
- Galimybę investuoti į naujus įsigijimus, operacijas ar pasinaudoti kitomis palankiomis aplinkybėmis;
- Galimybę pritraukti papildomo kapitalo;
- Galimybę imtis valdymo veiksmų siekiant sumažinti riziką.

Rizikų apetito limitų nustatymas

Remiantis testavimo nepalankiausiomis sąlygomis rezultatais bei kapitalo valdymo ir verslo planais peržiūrimi ir nustatomi rizikų limitai.

Savo rizikos ir mokumo ataskaitos peržiūra ir patvirtinimas

Atsižvelgiant į aukščiau minėtų etapų išvadas ir rezultatus, parengiama savo rizikos ir mokumo vertinimo ataskaita ir teikiama Bendrovės Valdybai peržiūrėti ir patvirtinti.

Bendrovės rizikos pagal nustatytus limitus stebėsena

Rizikos stebėseną vykdo visa Bendrovė, tačiau Rizikos valdymo funkcija vykdo visų nustatytų rizikų ir rizikos reikšmių pagal Rizikų Apetito sistemos rodiklius stebėseną. Detali informacija apie prisiimtos rizikos ir limitų palyginimą pateikiama ketvirtinėse ataskaitose Valdybai. Esant reikšmingiems nuokrypiams nuo Bendrovės patvirtinto verslo plano ar kapitalo valdymo plano, analizuojamas poreikis atlikti neeilinį testavimą nepalankiausiomis sąlygomis bei savo rizikos ir mokumo vertinimą.

B.4. Vidaus kontrolės sistema

Vidaus kontrolės sistema padeda įgyvendinti Bendrovės rizikos valdymo sistemą, nustatydama procesus ir sistemas, reikalingas vykdyti įstatymų ir teisės aktų reikalavimus, ir užtikrinti veiksmingą bei efektyvų strateginių tikslų vykdymą, įskaitant finansinės ir nefinansinės informacijos patikimumą ir prieinamumą.

Vidaus kontrolės sistema apima priežiūros, administracines ir apskaitos procedūras, organizacinę struktūrą, IT sistemų sprendimus, atitikties funkciją ir kitas kontrolės priemones (kontroles), padedančias įgyvendinti Bendrovės tikslus ir užtikrinančias Bendrovės saugumą ir stabilumą.

Pagrindiniai vidaus kontrolės sistemos tikslai yra šie:

- Bendrovės veikla grindžiama veiksmingu Bendrovės turto ir kitų išteklių naudojimu, siekiant užkirsti kelią galimiems Bendrovės nuostoliams;
- Bendrovės vidaus reikmėms naudojama finansinė ir nefinansinė informacija, taip pat priežiūros institucijoms ar kitoms šalims teikiama informacija yra patikima, tinkama ir teikiama laiku;
- Bendrovės veikla atitinka Bendrovės veiklos strategiją, taip pat atitinka Lietuvos įstatymus, kitus teisinius reikalavimus bei nustatytas vidaus procedūras.
- Bendrovės vidinės kontrolės sistema sudaryta iš trijų kontrolių grupių, kurias sudaro šie pagrindiniai elementai:
- Išankstinė vidaus kontrolė, kuria siekiama užkirsti kelią piktnaudžiavimams, išvengti veiklos klaidų, klaidinančių arba neteisingų duomenų įtraukimo į duomenų bazes, į apskaitą arba finansines ataskaitas. Išankstinę vidaus kontrolę sudaro:
 - Politikų ir procedūrų nuostatos;

- Finansinių kontrolių sistema;
- Reikalavimų atitikties sistema;
- Deleguotų atsakomybių sistema;
- IT ir operacijų vidinė kontrolė;
- Ataskaitų sistema.
- Specialioji (momentinė) vidaus kontrolė, kurią vykdančiamas netikėtai atskirų procesų, operacijų, turto ar jo dalies patikrinimas operacijų metu arba tuo pat metu jas atlikus.
- Paskesnioji vidaus kontrolė, skirta piktnaudžiavimams, klaidoms, netikslumams, apgaulės atvejams, neteisingiems arba klaidinantiems duomenims, atsiradusiems apskaitoje arba finansinėse ataskaitose, šalinti ar ištaisyti. Paskesniąją vidaus kontrolę sudaro:
 - Nuolatinė vidinė kontrolė;
 - Žalų procesų ir valdymo kontrolė;
 - Rizikos vertinimo proceso ir žalų proceso techninio audito sistema;
 - Politinių įgyvendinimo įsivertinimas.

B.4.1. Pagrindinės funkcijos

Bendrovės valdymo sistemos dokumente išskirtos šios pagrindinės funkcijos:

- Atitikties;
- Vidaus audito;
- Aktuarinė;
- Rizikų valdymo;

B.4.1.1. Atitikties funkcija

Atitikties vertinimo funkcija (toliau - Atitikties funkcija) yra viena iš pagrindinių funkcijų ir apima atitikties rizikų identifikavimą, vertinimą, stebėseną ir valdymą bei su tuo susijusį konsultavimą ir ataskaitų teikimą.

Asmenį, atsakingą, už atitikties funkcijos įgyvendinimą skiria ir atšaukia Bendrovės Valdyba. Atitikties funkcija yra tiesiogiai atskaitinga Valdybai.

Už Atitikties funkcijos įgyvendinimą yra atsakingas Teisės, atitikties ir rizikų valdymo departamento direktorius. Šią funkciją įgyvendinti jam padeda Atitikties funkciją Teisės, atitikties ir rizikų valdymo departamento teisininkai bei viena specialistė Estijos filiale – atsakinga už teisės ir atitikties funkcijų įgyvendinimą.

Atitikties funkcija priskiriama antrai gynybos linijai ir yra atsakinga už efektyvios atitikties rizikos sistemos sukūrimą ir įgyvendinimą.

Atitikties funkcijos tikslas yra užtikrinti, kad Bendrovės veikla atitiktų įstatymų, kitų teisės aktų ir Bendrovės vidaus dokumentų reikalavimus bei nustatytas PZU Grupės ir Bendrovės politikas bei elgesio standartus. Atitikties funkcija taip pat yra atsakinga už Atitikties rizikos nustatymą ir vertinimą.

Atitikties funkcija įgyvendinama atliekant:

- teisės aktų, Bendrovės įstatų, Bendrovės stebėtojų tarybos ir Valdybos nutarimų, generalinio direktoriaus įsakymų ir kitų vidaus teisės aktų laikymosi ir įgyvendinimo vertinimą ir patarimą Bendrovės Valdybai atitikties Draudimo įstatymui ir bei kitiems teisės aktams, priimtiems pagal 2009 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/138/EB dėl draudimo ir perdraudimo veiklos pradėjimo ir jos vykdymo (Mokumas II), Bendrovės vidaus teisės aktams klausimais;
- teisės aktų pasikeitimų stebėjimą ir galimo jų poveikio Bendrovei vertinimą, atitikties rizikos nustatymą ir vertinimą;
- Bendrovės veiklos atitikimo įstatymų, Bendrovės vidaus taisyklių ir elgesio standartų reikalavimams rizikos nustatymą ir vertinimą.
- atitikties kultūros stiprinimą ir skatinimą laikytis Bendrovės veiklą reguliuojančių teisės aktų reikalavimų;
- bendradarbiavimą ir pozityvių ryšių sukūrimą su priežiūros institucijomis;

Atitikties rizikų valdymo politika yra pagrindinis dokumentas, apibrėžiantis atitikties rizikos valdymo sistemą Bendrovėje. Ši politika nustato Atitikties funkcijos teises, pareigas ir atsakomybę.

Atitikties priežiūros valdymas vykdoma vadovaujantis Atitikties priežiūros planu. Atitikties priežiūros plane nustatomi veiksmai, kurių turi būti imamasi siekiant užtikrinti atitiktį, apimamos visos Bendrovės veiklos sritys ir jų poveikis rizikai, susijusiai su teisės aktų laikymusi. Šis planas taip pat apima visus veiksmus, kurių Bendrovė imasi reaguojant į teisės aktų pažeidimus, įgyvendinimo bei veiksmingumo priežiūrą.

Atitikties funkcija ne rečiau kaip kas ketvirtį Bendrovės Valdybai teikia informaciją apie atitikties rizikos valdymą ir ne rečiau kaip vieną kartą per metus Bendrovės Valdybai teikia išplėstinę Atitikties ataskaitą, apimančią visą Bendrovės veiklą.

B.4.1.2. Vidaus audito funkcija

Vidaus audito funkcija (toliau – Vidaus auditas) nepriklausoma, objektyvi bei teikianti patarimo pobūdžio veiklą funkcija, kurios tikslas yra tobulinti įmonės operacinę veiklą, sukuriant jai pridėtinę vertę.

Vidaus audito funkcija atlieka nepriklausomą rizikos vertinimą, visų padalinių, produktų, sistemų, verslo procesų, rizikos valdymo procesų tyrimą, tokiu periodiškumu, kuris priklauso nuo identifikuotų rizikos sričių ir realaus rizikos lygio, o taip pat nuo vidinės kontrolės svarbos ir veiksmingumo siekiant ją mažinti.

Vidaus audito nepriklausomumą garantuoja:

- Vidinio audito departamento funkcinė atskaitomybė Stebėtojų tarybai;

- Vidinio audito departamento teisė į objektyvų ir nepriklausomą audito apimtį nustatymą ir audito rezultatų pateikimą.

Vidinio audito departamentas informuoja Valdybos Pirmininką ir Stebėtojų tarybos pirmininką apie kiekvieną bandymą apriboti audito apimtį.

Vidaus audito funkcija savo veikloje vadovaujasi Tarptautiniais profesinės vidinio audito praktikos standartais.

Vidaus audito tikslas užtikrinti kad:

- numatyti tikslai yra realizuojami, o visos realios rizikos, galinčios įtakoti, kad procesai nebus teisingai realizuojami, buvo identifikuotos;
- nuostatai, taisyklės ir procedūros, kurios kyla iš bendrai galiojančių teisės normų ar vidinių aktų, yra patvirtintos bei jų laikomasi;
- mechanizmai ir procedūros, sudarantys vidinės kontrolės sistemą yra adekvatūs identifikuotų rizikų atžvilgiu ir veiksmingi atsižvelgiant į teisingą Bendrovės veiklą, ir leidžia išvengti galimų problemų atsiradimo ir nustatyti neatitikimus bei minimizuoti nuostolius.

Vidaus auditai vykdomi vadovaujantis metiniu audito planu. Audito planas parengiamas remiantis reikšmingomis Bendrovės veiklos sritimis, įvertinant galimą poveikį rizikai. Vidaus audito planą tvirtina Bendrovės Stebėtojų taryba.

Vidaus auditas rengia rašytinę ataskaitą, kuri teikiama Bendrovės Valdybai ir Stebėtojų tarybai ne rečiau kaip kartą per metus. Ataskaitoje pateikiama informaciją apie įvykdytus auditus ir jų išvadas ir vidaus kontrolės ir rizikos valdymo sistemos vertinimus.

B.4.1.3. Aktuarinė funkcija

Už aktuarinės funkcijos įgyvendinimą Bendrovėje yra atsakingas vyriausiasis aktuaras. Vykdyti aktuarinę funkciją jam padeda jo pavaldume esantys Aktuarų skyriaus darbuotojai. Aktuarinę funkciją vykdomas asmenys turi aktuarinės ir finansų matematikos žinių bei yra sukaukę reikiamą profesinę patirtį atlikti pavestas užduotis pagal Mokymas II reikalavimus vadovaujantis profesiniais ir kitais veiklos standartais.

Išsilavinimo bei patirties reikalavimus vyriausiajam aktuarui nustato Bendrovės vadovo ir pagrindines funkcijas atliekančių asmenų tinkamumo eiti pareigas vertinimo politika. Konkrečios darbuotojų atsakomybės sritys yra apibrėžiamos pagal tarptautinėje praktikoje išskiriamas pagrindines aktuarinės veiklos kryptis – rezervavimo, kapitalo poreikių ir kainodaros. Tai leidžia darbuotojams išvengti galimo interesų konflikto atliekant aktuarinės funkcijos užduotis.

Be atsiskaitymo Bendrovės Valdybai aktuarinės funkcijos veikla įmonėje yra prižiūrima Bendrovės komitetų, akcininkų, vidinių ir išorinių auditorių, taip pat Lietuvos banko.

Vadovaujantis Direktyvos 48 straipsniu, aktuarinė funkcija Bendrovėje visų pirma apima techninių atidėjinių skaičiavimo koordinavimą. Aktuarinė funkcija yra atsakinga už techninių atidėjinių skaičiavimą užtikrindama, kad jiems skaičiuoti būtų naudojama tinkama metodika ir modeliai bei daromos tinkamos prielaidos. Aktuarinė funkcija taip pat vertina su įverčiais, naudojamais skaičiuojant techninius atidėjinius, susijusį neapibrėžtumą, ir duomenų, naudojamų skaičiuojant techninius atidėjinius, kokybę.

Aktuarinė funkcija taip pat atlieka techninių atidėjinių patvirtinimą, visų pirma lygindama tiksliausius įverčius su patirtimi, ir kitus su techniniais atidėjimais susijusius darbus.

Be šių, su techniniais atidėjimais susijusių, atsakomybių aktuarinė funkcija vertina bendros draudimo rizikos prisiėmimo politikos ir perdraudimo sutarčių tinkamumą. Aktuarinė funkcija taip pat prisideda prie veiksmingo rizikos valdymo sistemos įgyvendinimo, kiek tai susiję su rizikos modeliavimu, kuriuo grindžiamas mokumo kapitalo ir minimalaus kapitalo reikalavimų skaičiavimas, ir prie Bendrovės atliekamo savo rizikos ir mokumo vertinimo. Kaip jau paminėta aukščiau, aktuarinė funkcija taip pat reguliariai teikia informaciją Rezervavimo ir Kapitalo valdymo komitetams bei atsiskaito Bendrovės Valdybai.

Vykdydama savo veiklą, aktuarinė funkcija glaudžiai bendradarbiauja su rizikos vertintojais, žalių, finansų, rizikos valdymo, IT ir kitų sričių specialistais, dalyvaudama paminėtų ir kitų Bendrovės komitetų veikloje, projektuose bei susitikimuose.

Aktuarinė funkcija kas ketvirtį teikia medžiagą Kapitalo valdymo ir Rezervavimo komitetams bei kartą per metus atsiskaito Valdybai, pateikdama Aktuarinės funkcijos ataskaitą.

B.4.1.4. Rizikos valdymo funkcija

Rizikos valdymo funkcija (toliau – Rizikos funkcija) yra viena iš pagrindinių funkcijų ir apima Bendrovės rizikų identifikavimą, vertinimą, stebėseną, valdymą bei ataskaitų teikimą. Rizikos funkcija yra tiesiogiai atskaitinga Bendrovės Valdybai.

Rizikos funkcijos tikslas yra parengti tinkamą rizikos valdymo sistemą, kuri būtų proporcingai įdiegta.

Rizikos funkcijos atsakomybes sudaro:

- Rizikos valdymo strategijos, atitinkančios ilgalaikę veiklos strategiją, rengimas;
- Tinkamos Rizikos valdymo sistemos rengimas bei įdiegimas, o taip pat jos įgyvendinimo stebėjimas Bendrovėje;
- Savo rizikos ir mokumo vertinimo proceso įdiegimas bei koordinavimas Bendrovėje;
- Rizikos valdymą Bendrovėje reglamentuojančių vidaus dokumentų rengimas bei jų įgyvendinimo stebėjimas, o taip pat rizikos valdymo priemonių rengimas;
- Bendrovės Rizikos apetito rengimas ir atitikties nustatyties limitams stebėjimas;
- Informacijos apie Bendrovei reikšmingą riziką teikimas Valdybai ir Stebėtojų tarybai;
- Bendrovės Rizikos valdymo sistemos vertinimas;
- Naujų ir išorinių rizikų identifikavimas ir vertinimas;
- Tinkamos Vidaus kontrolės sistemos rengimas bei įdiegimas Bendrovėje.

Rizikos funkcija ne rečiau kaip kas ketvirtį Bendrovės Valdybai ir Stebėtojų tarybai teikia informaciją apie rizikos valdymą ir ne rečiau kaip vieną kartą per metus Bendrovės Valdybai teikia išplėstinę Rizikų valdymo ataskaitą, apimančią visą Bendrovės veiklą.

B.5. Užsakomosios paslaugos

Bendrovės funkcijų, kurios yra Bendrovei svarbios ar esminės, perdavimas išorės paslaugų teikėjui yra laikomas Užsakomųjų paslaugų (angl. outsourcing) pirkimu, Vadovaujantis Lietuvos Respublikos įstatymais, reglamentuojančiais užsakomųjų paslaugų susitarimų sudarymą, bei Lietuvos banko išaiškinimais, pateiktais finansų rinkos dalyviams.

Įgyvendinant Mokumas II bei Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimus, veiklos rangos paslaugų pirkimas Bendrovėje aprašytas Veiklos rangos politikoje. Dėl Bendrovės esminių ar svarbių funkcijų perdavimo išorės paslaugų teikėjui sprendimą priima Bendrovės Valdyba.

Vertinant potencialius paslaugų teikėjus atliekama išsami analizė (*due diligence*), kuri apima visos prieinamos informacijos apie paslaugų teikėją vertinimą, įskaitant, bet neapsiribojant:

- patirtį bei kompetenciją įgyvendinant ir vykdant perduotą veiklą per visą sutarties galiojimo laiką;
- finansinį patikimumą ir įsipareigojimų vykdymą net ir nepalankiomis sąlygomis;
- verslo kultūrą ir reputaciją, teisės aktų reikalavimų laikymąsi, pareikštus skundus ir vykstančius ar potencialius teismo procesus;
- saugumą ir vidaus kontrolę, audito vykdymą, atskaitomybę ir stebėjimo vykdymą, veiklos tęstinumo valdymą. Bendrovė turi įsitikinti, kad Paslaugų teikėjas turi galimybę tinkamai atskirti Bendrovės klientų informaciją, dokumentus, įrašus ir turtą nuo kitos Paslaugų teikėjo disponuojamos informacijos ar duomenų, siekiant išlaikyti Bendrovės klientų konfidencialumą, bei tinkamas priemones užtikrinti Bendrovės konfidencialios informacijos apsaugą. Pavyzdžiui, tais atvejais, kai Paslaugų teikėjas vykdo kelių draudimo bendrovių perduotas panašias funkcijas, turi būti pasitelktos efektyvios priemonės, kad būtų išvengta kelių bendrovių informacijos/dokumentų, įrašų ar turto supainiojimo;
- išorės veiksnius, tokius kaip valstybės, kurioje veikia Paslaugų teikėjas, politinė, ekonominė, socialinė ir teisinė aplinka bei kiti veiksniai, galintys turėti įtakos perduotų funkcijų tinkamam vykdymui;
- Paslaugų teikėjo vykdomo jo darbuotojų įvertinimo ir atrankos lygį;
- veiksnius, galinčius lemti per didelę koncentraciją, jei pagal kelias sutartis Veiklos rangos paslaugas teikia vienas Paslaugų teikėjas.

Atliktos išsamos analizės išvados kartu su papildomais dokumentais (jei tokių yra) pateikiamos Bendrovės Pirkimų padalinii. Pirkimų padalinys iš pateiktų kandidatų išrenka paslaugų teikėją, kuriam bus perduotos Bendrovės esminės ar svarbios funkcijos arba veikla ir teikia pasiūlymą Bendrovės Valdybos tvirtinimui.

Bent kartą per metus arba kartą per sutarties galiojimo terminą, jeigu sutarties galiojimo terminas yra trumpesnis nei vieneri metai, Bendrovė atlieka paslaugų teikėjo pagal Užsakomųjų paslaugų sutartį vykdomos veiklos patikrą, kurios tikslas – nustatyti patiktų veiksmų vykdymo kokybę, atsižvelgiant į teisės aktų, Bendrovės vidaus tvarkų reikalavimus bei kitus Bendrovės reikalavimus, taikomus tokio pobūdžio veiksams.

Siekiant sumažinti Užsakomųjų paslaugų sutarties nutraukimo arba paslaugų teikėjo likvidavimo riziką, Bendrovė išlaiko atitinkamą perduotos veiklos kontrolės lygį ir pasilieka teisę tam tikru mastu dalyvauti šioje veikloje, kad, susiklosčius minėtoms aplinkybėms, galėtų tęsti savo veiklos operacijas, nepatirdama didelių nuostolių ir nenutraukdama veiklos bei paslaugų teikimo savo klientams

B.6. Valdymo sistemos vertinimas

Bendrovės Valdymo sistemos peržiūrą atlieka Rizikų valdymo funkcija, suderinus su Atitikties funkcija.

Asmenys, atliekantys Valdymo sistemos peržiūrą, atsižvelgia į vidaus ir išorės veiksnius, kurie gali turėti įtakos Bendrovės valdymui.

Peržiūros metu taip pat atliekamas Bendrovės Stebėtojų tarybos ir Valdybos narių individualios ir kolegialios veiklos bei Bendrovėje veikiančių komitetų veiklos veiksmingumo bei pasiektų strateginių ir veiklos tikslų vertinimas.

Atliktos peržiūros apimtis, rezultatai ir išvados dokumentuojami, Bendrovės Stebėtojų taryba, Valdyba ir administracijos vadovas supažindinami su šia informacija.

Bendrovės Valdyba tvirtina valdymo sistemos tobulinimo planą ir užtikrina, kad būtų atlikti atitinkami valdymo sistemos pakeitimai, ištaisant peržiūros metu nustatytus trūkumus.

Valdymo sistemos peržiūra atliekama ne rečiau kaip kartą per metus.

2017 metais Bendrovės Atitikties ir Rizikų valdymo funkcijos atliko valdymo sistemos peržiūrą. Peržiūros metu reikšmingų neatitiktimų nenustatyta: Bendrovė valdoma efektyviai, atsižvelgiant į Bendrovės veiklos pobūdį, mastą ir kompleksiskumą.

C.RIZIKOS POBŪDIS

Pagrindinės rizikos kategorijos, kurias apima Bendrovėje taikoma rizikos valdymo sistema, yra draudimo, rinkos, kredito, koncentracijos, operacinė ir atitikties. Be pagrindinių rizikos kategorijų Bendrovė vykdo ir reputacinės, strateginės bei išorinės (emerging) rizikų stebėseną.

Draudimo rizika yra pati reikšmingiausia Bendrovės rizika, tačiau vykdydama įprastą ir investicijų valdymo veiklą, Bendrovė susiduria su įvairia finansine rizika, įskaitant kredito riziką, likvidumo riziką ir rinkos riziką. Bendrovės vadovybė, nustatydamą prisiimamos rizikos ribas, siekia minimizuoti galimą neigiamą finansinės rizikos poveikį Bendrovės finansiniams veiklos rezultatams.

C.1. Draudimo veiklos rizika

Draudimo veiklos rizika – tai nuostolių rizika, kuri apibrėžiama kaip galima žala arba kaip neigiamas draudimo techninių atidėjinių vertės pokytis dėl netinkamų kainodaros ar atidėjinių formavimo prielaidų.

Pagal Mokumas II standartinę formulę išskiriami tokie Bendrovei aktualūs draudimo veiklos rizikos moduliai ir submoduliai:

1. Ne gyvybės draudimo veiklos rizikos modulis.
 - įmokų ir rezervų submodulis;
 - katastrofų rizikos submodulis;
 - galiojimo pabaigos rizikos submodulis.
2. Sveikatos draudimo veiklos rizikos modulis.
 - sveikatos draudimo, apskaičiuojamo pagal nepanašius į gyvybės draudimo metodus, veiklos rizikos submodulis;
 - katastrofų rizikos submodulis;
 - galiojimo pabaigos rizikos submodulis.
3. Gyvybės draudimo veiklos rizikos modulis.
 - ilgaamžiškumo rizikos submodulis;
 - tikslinimo rizikos submodulis.

C.1.1. Draudimo rizikos matavimas ir vertinimas

Bendrovės Draudimo rizikos politika nustato reikalavimus efektyviam draudimo rizikos valdymui, įskaitant rizikos identifikavimą, matavimą ir vertinimą bei priežiūrą ir kontrolę.

Draudimo veiklos rizikos stebėseną ir kontrolę vykdoma vadovaujantis patvirtinta draudimo rizikos rodiklių sistema, kuri padeda laiku įvertinti draudimo rizikos lygio pokyčius ir veiksnius, kurie gali turėti įtakos Bendrovės draudimo rizikos lygiui. Tikrinama, ar draudimo veiklos rizikos lygis neviršija nustatyto priimtino draudimo veiklos rizikos lygio. Draudimo rizikos valdymui ir stebėjimui Bendrovė yra nusistačiusi rizikos profilio limitus pagal standartinės mokumo formulės kapitalo reikalavimą bei papildomus pagrindinius draudimo rizikos rodiklius.

Lentelėje apačioje pateikiamas reikalaujamas kapitalas pagal atitinkamus rizikos submodulius draudimo rizikoje:

Draudimo rizikos reikalaujamas kapitalas, tūkst. Eur	2017	2016
Ne gyvybės draudimo veiklos rizika	45.811	35.188
Įmokų ir rezervų rizika	45.220	34.664
Katastrofų rizika	1.637	1.589
Galiojimo pabaigos rizika	3.758	2.555
Diversifikacija	(4.804)	(3.620)
Sveikatos draudimo veiklos rizika (pagal nepanašius į gyvybės draudimo metodus)	3.274	2.744
Įmokų ir rezervų rizika	3.217	2.674
Galiojimo pabaigos rizika	85	407
Katastrofų rizika	203	144
Diversifikacija	(230)	(481)
Gyvybės draudimo veiklos rizika	502	317
Ilgamžiškumo rizika	360	199
Tikslinimo rizika	272	202
Diversifikacija	(129)	(84)

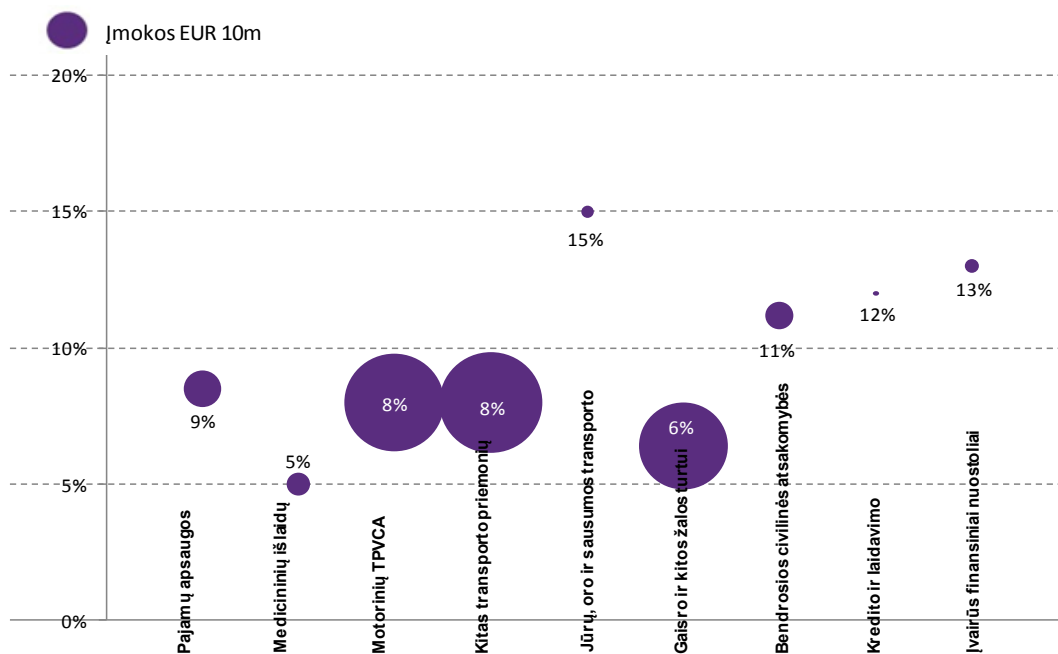
7 lentelė. Bendrovės draudimo veiklos rizikos standartinės formulės rezultatai

Ne gyvybės draudimo ir sveikatos draudimo rizikų įmokų ir rezervų subrizikos išaugo lyginant su ankstesniu laikotarpiu dėl padidėjusių pardavimo apimčių ir numatomų išmokų atidėjimo. Galiojimo pabaigos subrizikos padidėjimą lėmė išaugęs Bendrovės pelningumas lyginant su ankstesniu laikotarpiu. Gyvybės draudimo veiklos subrizika padidėjo dėl išaugusio numatomų išmokėjimų atidėjimo, susijusio su anuitetais pagal ne gyvybės draudimo sutartis.

Įmokų rizika

Įmokų rizikos standartinis nuokrypis yra vienas iš kiekybinių parametru, apibūdinantis draudimo veiklos riziką. Bendrovės kiekvienos draudimo rūšies rizikingumas yra nurodomas analizuojant Mokumas II standartinės formulės įmokų rizikos standartinio nuokrypio ir portfelio dydžio priklausomybę (žr. 6 grafiką).

Įmokų rizika pagal draudimo rūšis

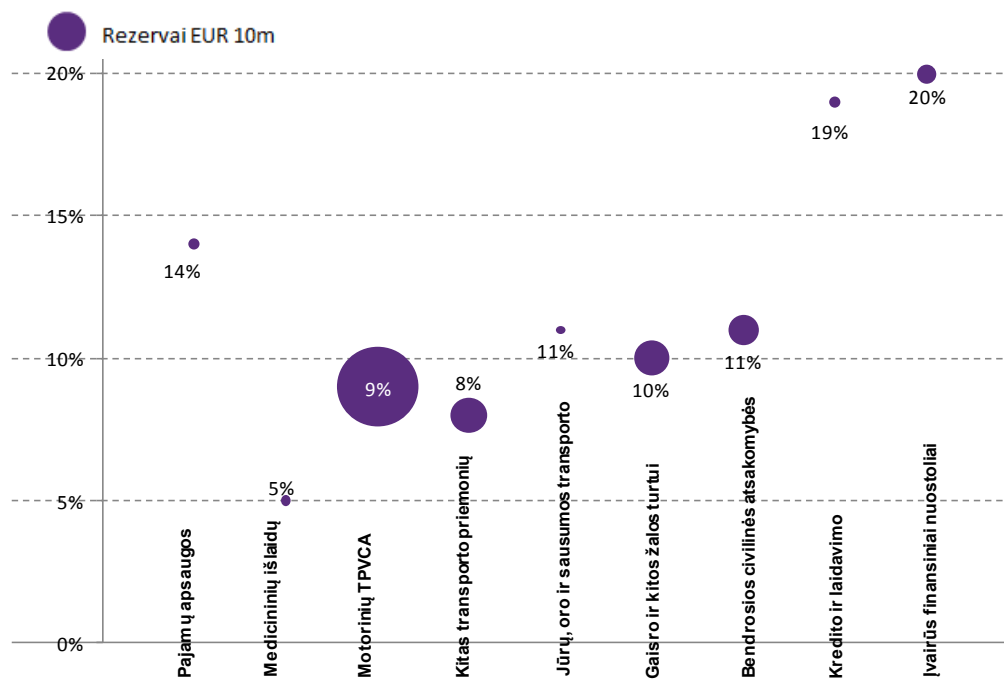
6 grafikas. Bendrovės įmokų rizikos standartiniai nuokrypiai

Bendrosios civilinės atsakomybės, jūrų, oro ir sausumos transporto draudimo rūšys dėl jų pobūdžio yra labiau rizikingos negu sausumos transporto ir turto. Kaip rodo 6 grafikas, Bendrovės draudimo apimtys rizikingose draudimo rūšyse yra mažos.

Rezervų rizika

Rezervų rizika Mokumas II standartinėje formulėje yra išreikšta kintamumo parametru. 7 grafikas rodo Bendrovės neto numatomų išmokų tiksliausio įverčio ir atitinkamų standartinių nuokrypių pasiskirstymą pagal draudimo rūšis ataskaitos datai.

Rezervų rizika pagal draudimo rūšis

7 grafikas. Bendrovės rezervų rizikos standartiniai nuokrypiai

Grafikas rodo, kad 93% Bendrovės rezervų standartinėje formulėje yra taikomas kintamumo parametras nuo 8% iki 11%. Didesni standartiniai nuokrypiai taikomi likusioms, mažą rezervų dalį sudarančioms draudimo rūšims.

Be rizikos profilio limitų, Bendrovė papildomai stebi šiuos pagrindinius draudimo rizikos rodiklius (KRI):

- Kombinuotą rodiklį (COR);
- Rezervų pakankamumo rodiklį;
- Draudimo portfelių klasifikavimą (žalia-geltona-raudona);
- Pradinio rezervavimo tikslumą;
- Rezervavimo savalaikiškumą.

Kombinuotas rodiklis skaičiuojamas žalos ir išlaidas dalinant iš uždirbtų įmokų bei yra vienas iš pelningumo matų. Kombinuotas rodiklis skaičiuojamas ir stebimas kiekvieną mėnesį.

Rezervų pakankamumo rodiklis skaičiuojamas kaip dabartinių rezervų už praėjusius metus ir išmokėtų žalų sumos santykis su rezervų suma praėjusių metų pabaigai. Rodiklis skaičiuojamas ir stebimas kartą per ketvirtį, siekiant užtikrinti, kad Bendrovės rezervai yra pakankami įvykdyti prisiimtus įsipareigojimus. Bendrovė vadovaujasi konservatyvia rezervavimo politika, todėl 2017 metais rodiklis buvo priimtina lygyje.

Siekiant tinkamai įvertinti atskirų produktų rizikas, draudimo portfeliai yra klasifikuojami atsižvelgiant į prisiimtas rizikas bei vykdomus planus.

Siekiant užtikrinti, kad Bendrovės rezervai yra pakankami įvykdyti prisiimtus įsipareigojimus, stebimas ir vertinamas Bendrovės pradinio rezervavimo tikslumas ir savalaikiškumas.

Bendrovės stebimi pagrindiniai draudimo rizikos rodikliai 2017 metais buvo Bendrovei priimtina lygyje.

C.1.2. Draudimo rizikos valdymas

Bendrovė draudimo riziką valdo stebėdama rizikos profilio, rizikos tolerancijos limitus ir pagrindinius rizikos rodiklius. Jei stebimų limitų ar rodiklių panaudojimas viršija Bendrovės nusistatytą priimtina lygį, Bendrovė gali imtis atitinkamų veiksmų:

- Nebeplatinti produkto;
- Peržiūrėti produkto kainodarą;
- Įsigyti papildomą persidraudimą.

Bendrovės persidraudimo programa ir strategija peržiūrima kiekvienais metais. Siekiant išlaikyti atitinkamą rizikos lygį, Bendrovė reguliariai stebi ir vertina persidraudimo programos pokyčių poreikį.

C.1.2.1. Persidraudimas

Bendrovė draudimo riziką valdo prisiimtus įsipareigojimus perdrausdama kitose draudimo / perdraudimo įmonėse. Persidraudimo programos esmė – maksimali Bendrovės veiklos apsauga, užtikrinanti įsipareigojimų klientui vykdymą. Persidraudimo tikslas – parinkti ir įgyvendinti persidraudimo programas, užtikrinančias kiekvienos draudimo rūšies saugų

vykdymą, sumažinti prisiimamą riziką bei sustiprinti Bendrovės finansinius pajėgumus ir patikimumą. Persidraudimo tikslas gali būti nuostolių dėl prisiimtos draudimo rizikos sumažinimas, turimo kapitalo efektyvesnis naudojimas ar galimybės prisiimti kitas draudimo rizikas išplėtimas. Pasirinkdama perdraudiką Bendrovė vadovaujasi saugaus, skaidraus, patikimo ir apdairaus valdymo principais.

Bendrovės prisiimtų draudimo rizikų valdymui Bendrovė naudoja automatinio (obligatorinio) ir fakultatyvinio perdraudimo sutartis. Obligatorio perdraudimo programų tikslas yra suteikti Bendrovei galimybę prisiimti absoliučią daugumą rizikų bei optimizuoti fakultatyvinio perdraudimo poreikį. Perdraudimo programų limitai nustatomi atsižvelgiant į stambių rizikų skaičių ir dydį bei įvertinant galimą žalų akumuliaciją. Akumuliacijos modeliavimui Bendrovė, pritraukdama išorinius partnerius, siekia pasitelkti užsienio ekspertų geriausią patirtį ir kompetenciją. Bendrovė įvertindama rizikos bei ekonominius kriterijus, siekia visose obligatorio perdraudimo programose turėti automatinius perdraudikų limito atstatymus.

C.2. Rinkos rizika

Bendrovė vykdydama investavimo veiklą susiduria su rinkos rizika.

Rinkos rizika – nuostolių arba nepalankių finansinės padėties pokyčių rizika, atsirandanti tiesiogiai ar netiesiogiai dėl turto, įsipareigojimų ir finansinių priemonių rinkos kainų lygių svyravimo ir nepastovumo.

Bendrovė susiduria su šiomis rinkos rizikos subkategorijomis:

- Palūkanų normos rizika
- Nuosavybės vertybinių popierių rizika
- Turto rizika
- Skirtumo rizika
- Koncentracijos rizika
- Valiutos kurso rizika

C.2.1. Rinkos rizikos matavimas, vertinimas ir valdymas

Bendrovės Rinkos rizikos valdymo politika nustato reikalavimus rinkos rizikos valdymui, taip pat pagrindinius reikalavimus rinkos rizikos nustatymui, vertinimui, ataskaitų teikimui ir valdymo veiksams.

Rinkos rizikos stebėseną ir kontrolę vykdoma vadovaujantis patvirtinta rinkos rizikos rodiklių ir limitų sistema, kuri padeda laiku įvertinti rinkos rizikos lygio pokyčius ir veiksnius, kurie gali turėti įtakos Bendrovės rinkos rizikos lygiui. Tikrinama, ar rinkos rizikos lygis neviršija nustatyto priimtino rinkos rizikos lygio. Rinkos rizikos valdymui ir stebėjimui Bendrovė yra nusistačiusi rizikos profilio ir rizikos tolerancijos limitus pagal standartinės mokumo formulės kapitalo reikalavimą bei papildomus pagrindinius rinkos rizikos rodiklius ir limitus.

Lentelėje pateikiamas reikalaujamas kapitalas pagal atitinkamus rinkos rizikos submodulius:

Rinkos rizikai reikalaujamas kapitalas, tūkst. Eur	2017	2016
Palūkanų normos rizika	6.313	5.455
Nuosavybės VP rizika	4.107	3.569
Turto rizika	3.134	3.202
Skirtumo rizika	2.198	1.878
Valiutos kurso rizika	604	1.172
Koncentracijos rizika	0	0
Diversifikacija	(5.575)	(5.320)
Reikalaujamas kapitalas	10.781	9.957

8 lentelė. Rinkos rizikos standartinės formulės rezultatai

Pagrindinės Bendrovės rizikos pagal reikalaujamą kapitalą yra palūkanų normos, nuosavybės vertybinių popierių ir nekilnojamo turto. Bendrovė taiko skaidrumo metodą visiems Kolektyvinio investavimo subjektams, todėl šios investicijos įtakoja visų rinkos rizikos (išskyrus nekilnojamo turto) submodulius rezultatus.

SCR pokyčių labiausiai įtakoja palūkanų ir valiutos rizikų reikalaujamo kapitalo pokyčiai.

Vertinant rinkos riziką pagal standartinę formulę bei investicijoms į Kolektyvinio investavimo subjektus pritaikius skaidrumo metodą, finansinio turto pasiskirstymas kiekviename rinkos rizikos modulyje pateiktas lentelėje žemiau:

2017, tūkst. Eur	Vyriausybės skolos vertybiniai popieriai	Įmonių skolos vertybiniai popieriai	Nuosavybės vertybiniai popieriai	Kolektyvinio investavimo subjektai	Nekilnojamas turtas	Perdraudimo techniniai atidėjiniai	Iš viso
Palūkanų normos rizika	157.834	5.342	-	25.024	-	9.004	197.205
Nuosavybės vertybinių popierių rizika	-	-	2.228	5.030	2.063	-	9.321
Turto rizika	-	-	-	-	12.537	-	12.537
Skirtumo rizika	-	5.342	-	15.861	-	-	21.203
Koncentracijos rizika	157.834	5.342	2.228	29.800	12.537	-	207.741

2016, tūkst. Eur	Vyriausybės skolos vertybiniai popieriai	Įmonių skolos vertybiniai popieriai	Nuosavybės vertybiniai popieriai	Kolektyvinio investavimo subjektai	Nekilnojamas turtas	Perdraudimo techniniai atidėjiniai	Iš viso
Palūkanų normos rizika	131.041	4.557	-	22.968	-	3.157	161.724
Nuosavybės vertybinių popierių rizika	-	-	3.877	3.392	1.878	-	9.147
Turto rizika	-	-	-	-	12.809	-	12.809
Skirtumo rizika	-	4.557	-	15.612	-	-	20.169
Koncentracijos rizika	131.041	4.557	3.877	26.360	12.809	-	178.644

9 lentelė. Finansinio turto pasiskirstymas pagal rizikos submodulius

Be rizikos profilio ir rizikos tolerancijos limitų, Bendrovė papildomai stebi šiuos pagrindinius rinkos rizikos rodiklius (KRI) ir limitus:

- Investavimo limitų sistemą;
- Maksimalų sukauptą nuostolį;
- Turto ir įsipareigojimų neatitikimą;
- Toliau apžvelgiami pagrindiniai rizikos rodikliai (KRI) ir limitai.

Investavimo limitų sistema yra sudėtinė Rinkos rizikos valdymo politikos dalis nustatanti Bendrovės leidžiamų finansinių priemonių tipus ir jų diversifikavimo limitus, likvidumo reikalavimą bei sandorių šalies rizikos ribas remiantis išorinių kredito reitingų agentūrų vertinimais.

Bendrovė taip stebi sukauptą nuostolį. Maksimalaus sukaupto nuostolio limitas nustatytas atsižvelgiant į Bendrovei priimtą lygį. Jei pasiekiamas maksimalaus nuostolio limitas Bendrovės vadovybė priima sprendimus dėl tolesnių veiksmų atsižvelgiant į aplinkybes, kurios įtakoja nuostolio atsiradimą.

Turto ir įsipareigojimų valdymo sistema yra sudėtinė Rinkos rizikos valdymo politikos dalis apibrėžianti Bendrovės turto ir įsipareigojimų valdymo metodus. Turto ir įsipareigojimų valdymas Bendrovėje yra nuolatinis procesas. Turto ir įsipareigojimų neatitikimai daugiausia atsiranda valiutų, terminų ir palūkanų srityse. Valiutų neatitikimas atsiranda, kai turtas ir įsipareigojimai yra pasirašyti skirtingomis valiutomis. Terminų neatitikimas atsiranda kai įsipareigojimų pinigų srutai pasiskirstę ilgesniu laikotarpiu (Bendrovės atveju) nei atitinkamų investicijų pabaigos terminai

Bendrovės stebimi pagrindiniai draudimo rizikos rodikliai 2017 metais buvo Bendrovei priimtina lygyje.

Toliau pateikiama atskirų rizikos subkategorijų mokumo kapitalo reikalavimo pokyčiai ataskaitiniu laikotarpiu bei kita susijusi informacija.

C.2.1. Palūkanų normos rizika

Palūkanų normos rizika suprantama kaip tikimybė patirti nuostolius pasikeitus finansinių priemonių ar turto vertei ar svyruojant dabartinei prognozuojamų įsipareigojimų pinigų srautų vertei, pasikeitus rinkos palūkanų normų struktūrai ar svyruojant nerizikingų palūkanų normoms.

Reikalaujamas kapitalas palūkanų normos rizikai yra skaičiuojamas kaip palūkanų normos padidėjimo ar sumažėjimo neigiamos įtakos kapitalui didesnis dydis.

Palūkanų normos rizikos reikalaujamas kapitalas, tūkst. Eur	2017	2016
Palūkanų normų padidėjimo įtaka	(6.313)	(5.455)
Palūkanų normų sumažėjimo įtaka	641	161

10 lentelė. Palūkanų normos rizikos standartinės formulės rezultatai

2017 ir 2016 metais didesnę neigiamą įtaką turėjo palūkanų normos padidėjimo faktorius ir apskaičiuotas palūkanų normos rizikos reikalaujamas kapitalas 2017 m. buvo 6.313 tūkst. Eur (2016 m – 5.455 tūkst. Eur).

Palūkanų normos rizika apima visą su palūkanų norma susijusį turtą ir techninius atidėjinius. Investicijos į kolektyvinius investavimo subjektus taikant skaidrumo metodą taip pat įtraukiamos skaičiuojant palūkanų normos rizikos reikalaujamą kapitalą ir jo atitikimą Rizikos apetito limitams.

Didžiausią įtaką Bendrovės palūkanų normos rizikai darė vyriausybės skolos vertybinių popierių portfelis, kuris 2017 m. išaugo 27 mln. Eur ir metų pabaigai siekė 158 mln. Eur.

C.2.2. Nuosavybės vertybinių popierių rizika

Nuosavybės vertybinių popierių rizika suprantama kaip tikimybė patirti nuostolius pasikeitus turto, įsipareigojimų ir finansinių priemonių vertei dėl akcijų rinkos kainų ar jų svyravimų.

Reikalaujamas kapitalas nuosavybės vertybinių popierių rizikai skaičiuojamas 1 ir 2 tipo nuosavybės vertybiniais popieriais, taikant standartinį nuosavybės vertybinių popierių rizikos submodulį ir lygus nuosavų lėšų nuostoliui, kuris būtų patirtas šiais momentinio sumažėjimo atvejais: 1 tipo nuosavybės vertybiniais popieriais taikant 39 proc. momentinį vertės sumažėjimą ir simetrinį tikslinimą bei 2 tipo nuosavybės vertybiniais popieriais taikant 49 proc. momentinį vertės sumažėjimą ir simetrinį tikslinimą.

1 tipo nuosavybės vertybinius popierius sudaro nuosavybės vertybiniai popieriai, įtraukti į valstybių, kurios yra Europos ekonominės erdvės arba Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos narės, reguliuojamų rinkų biržų prekybos sąrašus. 2 tipo nuosavybės vertybinius popierius sudaro nuosavybės vertybiniai popieriai, įtraukti į valstybių, kurios nėra Europos ekonominės erdvės arba Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos narės, biržų prekybos sąrašus, nebiržiniai nuosavybės vertybiniai popieriai, biržos prekės, kitos alternatyvios investicijos ir netiesioginės pozicijos.

Atliekant simetrinį standartinio nuosavybės vertybinių popierių kapitalo poreikio patikslinimą remiamasi dabartinio atitinkamų vertybinių popierių kainų lygio indekso ir tų kainų per atitinkamą laikotarpį indekso svertinio vidurkio funkcija, kaip tai apibrėžta EIOPA metodologijoje. Simetrinis tikslinimas negali būti mažesnis negu –10 proc. ir didesnis negu 10 proc.

Nuosavybės vertybinių popierių rizikos reikalaujamas kapitalas, tūkst. Eur	2017	2016
1 tipo pozicijų reikalaujamas kapitalas po momentinio ir simetrinio įvertinimų	1.553	2.013
2 tipo pozicijų reikalaujamas kapitalas po momentinio ir simetrinio įvertinimų	2.812	1.802
Diversifikacija	(258)	(246)
Reikalaujamas kapitalas	4.107	3.569

11 lentelė. Nuosavybės vertybinių popierių rizikos standartinės formulės rezultatai

2017 metų reikalaujamo kapitalo augimui įtakos turėjo simetrinio tikslinimo pokyčiai, kurio įtaka momentiniam verčių sumažėjimui išaugo: 2016 metų pabaigai simetrinio tikslinimo dydis siekė -1.44 proc., o 2017 metų pabaigai 1.9 proc. atitinkamai.

2 tipo pozicijoms priskiriama naudojamų automobilių vertė. Bendrovė strateginių investicijų į susijusias įmones neturėjo.

C.2.3. Turto rizika

Turto rizika suprantama kaip tikimybė patirti nuostolius pasikeitus turto, įsipareigojimų ir finansinių priemonių vertei dėl nekilnojamojo turto rinkos kainų ar jų svyravimų.

Turto rizikos kapitalo reikalavimas yra lygus skirtumui tarp nuosavų lėšų ir momentinio 25 proc. nekilnojamo turto vertės pokyčio.

Turto rizikos reikalaujamas kapitalas, tūkst. Eur	2017	2016
Nekilnojamo turto savo reikmėms reikalaujamas kapitalas	2.779	2.883
Investicinio turto reikalaujamas kapitalas	356	320
Reikalaujamas kapitalas	3.134	3.202

12 lentelė. Turto rizikos standartinės formulės rezultatai

Bendrovės nekilnojamo turto pozicijas sudaro nuosavoms reikmėms naudojamas ir investicinis turtas. Mokumo II skaičiavimams nekilnojamo turto vertė pateikiama tikrąja verte. Vadovaujantis Bendrovėje taikoma politika Mokumo tikslams nekilnojamo turto naudojamo nuosavoms reikmėms vertinimas turi būti atliekamas ne rečiau kaip kartą per 5 metus, o nekilnojamo investicinio turto vertinimas atliekamas kiekvienais metais. Vertinimo rezultatai įtakoja Mokumo II nekilnojamo turto vertės padidėjimą per metus ir atitinkamai reikalaujamo kapitalo poreikį.

C.2.4. Skirtumo rizika

Skirtumo rizika suprantama kaip tikimybė patirti nuostolius dėl palūkanų normų pokyčio ir jų poveikio įtakos turto ir įsipareigojimų būsimų pinigų srautų neatitikimui laiko atžvilgiu.

Skirtumo rizikos reikalaujamas kapitalas apskaičiuojamas kaip obligacijų skirtumų įtakos rezultatas, atsižvelgiant į obligacijų trukmę bei reitingus. Reitingų įverčiui naudojamas konservatyvus įvertis ir iš tarptautinių reitingo agentūrų turimų reitingų vertinamas blogiausią kredito rizikos įvertį atspindintis reitingas (vertinant 2 arba 3 kredito agentūrų skelbiamus reitingus). Investicijos į kolektyvinius investavimo subjektus taikant skaidrumo metodą taip pat įtraukiamos skaičiuojant skirtumo rizikos reikalaujamą kapitalą.

Obligacijų reitingas	2017 m. vertė, tūkst. Eur	Dalis, %	Reikalaujamas kapitalas	Modifikuota trukmė
AAA	-	-	-	-
AA	-	-	-	-
A	718	4%	39	4,5
BBB	12.372	61%	1.203	5,2
BB	4.565	23%	619	3,8
B	716	4%	93	2,0
CCC	10	0%	4	6,3
Reitingo neturi	2.822	14%	240	2,6
Iš viso:	21.203		2.198	

13 lentelė. Skolos vertybiniai popieriai pagal reitingus

Obligacijų reitingas	2016 m. vertė, tūkst. Eur	Dalis, %	Reikalaujamas kapitalas	Modifikuota trukmė
AAA	335	2%	3	1
AA	63	0%	6	10
A	705	3%	46	5,5
BBB	10.597	53%	1.010	5
BB	4.007	20%	560	3,8
B	644	3%	73	1,8
CCC	0	0%	0	
reitingo neturi	3.819	19%	180	1,7
Iš viso:	20.169		1.878	

14 lentelė. Skolos vertybiniai popieriai pagal reitingus

Pagal standartinę formulę apskaičiuojant reikalaujamą kapitalą rinkos rizikos koncentracijos ir skirtumo rizikos submoduliams Bendrovė taiko pereinamojo laikotarpio išimtį Europos ekonominės erdvės valstybių centrinės valdžios ir centrinių bankų pozicijoms, kurios išreikštos ir finansuojamos bet kurios Europos ekonominės erdvės valstybės ne nacionaline valiuta. Iki 2017 m. gruodžio 31 d. šioms pozicijoms išreikštos ir finansuojamos bet kurios Europos ekonominės erdvės valstybės valiuta naudojami standartiniai parametrai taikomi tokioms pozicijoms, kurios išreikštos ir finansuojamos jų nacionaline valiuta, o nuo 2018 m. sausio 1 d. ši išimtis bus palapnsniui mažinama ir nebetaikoma 2020 metais.

Bendrovės Europos ekonominės erdvės valstybių valdžios obligacijų, kurios išleistos kita Europos ekonominės erdvės valstybės valiuta nei nacionaline valiuta, vertė 2017 m. pabaigoje siekė 73 mln. eurų ir pritaikius 80 proc. standartinių parametru sumažinimą - skaičiuojant įtaką 2018 metams, šios investicijos pareikalaus 3.6 mln. eurų papildomo kapitalo koncentracijos ir skirtumo rizikose.

C.2.5. Koncentracijos rizika

Rizika, kylanti dėl turto portfelio diversifikacijos trūkumo arba dėl didelės sandorio šalies rizikos, įskaitant vieno emitento vertybinius popierius, verslo partnerius ar skolininkus, yra traktuojama kaip Koncentracijos rizika.

Bendrovė koncentracijos riziką skaičiuoja vieno pavadinimo pozicijai. Dėl reikšmingų investicijų į ES valstybių narių vyriausybės obligacijų pozicijas, kurioms, vadovaujantis Mokumo II reikalavimais, koncentracijos rizikos skaičiavime buvo taikomas 0 proc. koeficientas, Bendrovės atskiros kitos pozicijos neviršija santykinų pozicijų limitų ir reikalaujamas kapitalas koncentracijos rizikai buvo lygus nuliui.

C.2.6. Užsienio valiutos rizika

Valiutos kurso rizika suprantama kaip tikimybė patirti nuostolius pasikeitus turto, įsipareigojimų ir finansinių priemonių vertei dėl valiutos keitimo kurso ar jo svyravimų.

Euras yra dominuojanti valiuta vertinant Bendrovės turto ir įsipareigojimų straipsnius. Valiutos kurso rizika Bendrovėje atsiranda vertinant valiutines pozicijas į kolektyvinius investavimo subjektus taikant skaidrumo metodą bei išskiriant draudimo įsipareigojimus užsienio valiuta.

Valiutos kurso rizikai reikalaujamas kapitalas, tūkst. Eur	2017	2016
Reikalaujamas kapitalas valiutos kursui padidėjus (susumuojant visų valiutų įtaką)	505	532
Reikalaujamas kapitalas valiutos kursui sumažėjus (susumuojant visų valiutų įtaką)	99	640
Reikalaujamas kapitalas	604	1.172

15 lentelė. Valiutos kurso rizikos standartinės formulės rezultatai

Reikalaujamas kapitalas valiutos rizikai kito dėl valiutos pozicijų pasikeitimo investicijose, vertinamose skaidrumo metodu.

C.3. Kredito rizika

Sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo rizika – nuostolių dėl sandorio šalies ar debitorių įsipareigojimų nevykdymo arba jų finansinės būklės blogėjimo per ateinančius 12 mėnesių rizika.

Kredito rizikos valdymas, be kitų dalykų, apima:

- Rizikos, susijusios su atskiru ūkio objektu, objektų grupe, sektoriaus ar šalies, ribų nustatymą;
- Portfelio diversifikavimą;
- Įkeisto turto nustatymą;
- Sandorių sudarymą, siekiant sumažinti kredito riziką, t. y. finansinės priemonės pardavimą, išvestinės apsidraudimo priemonės uždarymą.

Kredito rizikos valdymas Bendrovėje atliekamas nuolat, įvertinant:

- Papildomą garantiją iš sandorio šalies, siekiant sumažinti prisiimtą riziką iki priimtino lygio;
- Sandorio šalies ar sandorio šalių grupės rizikos dydį, vienos sandorio šalies kredito koncentracijos rizikos dydį, kredito reitingą, pramonės šaką ir šalį, įskaitant ir tikėtinus rizikos dydžių padidėjimus, jei tikėtini rinkos pokyčiai;
- Tikėtiną sistemine riziką, kylančią iš rinkų tarpusavio priklausomybės ir galinčią daryti įtaką daugeliui sandorio šalių vienu metu.

Lentelėje apačioje pateikiamas sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo rizikos reikalaujamas kapitalas pritaikius skaidrumo metodą kolektyvinio investavimo subjektams.

Reikalaujamas kapitalas sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo rizikai skaičiuojamas 1 ir 2 tipo pozicijoms:

- 1 tipo pozicijas sudaro perdraudimo techninių atidėjinių ir perdraudimo gautinų sumų pozicijos bei pinigai bankuose. Šios pozicijos yra nediversifikuojamos ir dažniausiai turi individualius reitingus;
- 2 tipo pozicijas sudaro su draudimo veikla susijusios ir kitos gautinos sumos bei kitas turtas. Šio tipo pozicijos yra diversifikuojamos ir nėra reitinguojamos.

Sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo reikalaujamas kapitalas, tūkst. Eur	2017	2016
1 tipo pozicijų reikalaujamas kapitalas	4.472	5.208
2 tipo pozicijų reikalaujamas kapitalas	1.572	806
Diversifikacija	(298)	(235)
Reikalaujamas kapitalas	5.748	5.779

16 lentelė. Sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo rizikos standartinės formulės rezultatai

1 tipo pozicijų sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo kapitalo poreikis skaičiuojamas vertinant kiekvienos individualios pozicijos nuostolį dėl įsipareigojimų nevykdymo, kuris lygus vienos pozicijos priklausančių sandorio šalių nuostolių dėl įsipareigojimų nevykdymo sumai. Perdraudimo sutartims papildomai įvertinamas rizikos mažinimo poveikis, užtikrinimo priemonės.

2 tipo pozicijų sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo kapitalo poreikis yra lygus nuosavų lėšų nuostoliui dėl 15 proc. momentinio sumažėjimo, išskyrus pozicijas, kurios pradelstos daugiau kaip 90 dienų, kurioms momentinis sumažėjimo dydis yra lygus 90 proc.

Toliau pateikiamas su Sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo rizika susijęs finansinis turtas 2017 ir 2016 m. pabaigoje:

2017 m. vertė	1 tipo pozicijos			2 tipo pozicijos
	tūkst. Eur	AA	A	
Perdraudimo techniniai atidėjiniai	1.122	7.504	378	-
Su draudimo veikla susijusios gautinos sumos	-	-	-	9.702
Perdraudimo gautinos sumos	603	996	176	-
Pinigai ir jų ekvivalentai	-	10	9.815	8
Kitos gautinos sumos	-	-	-	466
Kitas turtas	-	-	-	239
Iš viso	1.726	8.510	10.369	10.416
				31.021

2016 m. vertė	1 tipo pozicijos			2 tipo pozicijos
	tūkst. Eur	AA	A	
Perdraudimo techniniai atidėjiniai	1.160	1.834	164	-
Su draudimo veikla susijusios gautinos sumos	-	-	-	3.504
Perdraudimo gautinos sumos	430	242	178	-
Pinigai ir jų ekvivalentai	2.871	9	5.224	6
Kitos gautinos sumos	-	-	-	1.613
Kitas turtas	-	-	-	213
Iš viso	4.461	2.084	5.566	5.336
				17.447

17 lentelė. Sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo rizikos finansinis turtas pagal kredito reitingus

Bendrovė kredito ir finansinių institucijų pozicijas, kurios neturi pripažintos institucijos kredito vertinimo, traktuoja kaip neturinčias reitingų.

Su draudimo veikla susijusių gautinų sumų išaugimas susijęs su augančiomis pasirašytomis įmokomis, o perdraudimo techninių atidėjinių išaugusi suma – su perdraudimo dalimi didelėje gaisro žaloje.

C.4. Likvidumo rizika

Likvidumo rizika – tai rizika, kad Bendrovė nesugebės laiku ir neprarandant vertės realizuoti turto, kad įvykdytų savo finansinius įsipareigojimus. Bendrovei reguliariai tenka panaudoti turimus grynuosius pinigus išmokoms padengti.

Likvidumo rizika valdoma vadovaujantis Likvidumo rizikos politika, kuri nustato pagrindinius reikalavimus, principus ir metodus, susijusius su likvidumo rizikos apibrėžimu, identifikavimu, matavimu, stebėjimu ir valdymu, ribojimu ir ataskaitų teikimu Bendrovėje.

Bendrovėje išskiriamos šios likvidumo rizikos kategorijas:

- Finansavimo likvidumo rizika: rizika, kad Bendrovė gali nesugebėti likviduoti turto, išsaugoti finansavimo ir/ar ypatingųjų atvejų finansavimo susitarimų, ir/ar perteklinių ir/ar neįgyvendinamų tokio finansavimo ir/ar ypatingųjų atvejų finansavimo susitarimų sąlygų rizika, ir/ar finansavimo praradimo ar apribojimo rizika.
- Užsienio valiutos likvidumo rizika: rizika, kad realūs ir/ar numatomi būsimi atitinkamos valiutos išeinantys pinigų srautai neatitiks tikėtinų tos pačios valiutos įplaukų.
- Dienos likvidumo rizika: rizika, kad išaugs reikalavimai likvidumui darbo dienos metu dėl gaunamų atsiskaitymų užlaikymų ir/ar dėl problemų klientų aptarnavimo vietose ar kitose atsiskaitymo sistemose.

Bendrovėje suformuotas likvidumo portfelis bei nustatyti limitai jo dydžiui. Vykdoma likvidumo portfelio dydžio stebėseną, įskaitant kiekybinį galimų sąnaudų ir finansinių nuostolių, atsirandančių dėl priverstinio pardavimo, įvertinimas. Bendrovės investiciniame portfelyje laikomi skirtingo termino skolos vertybiniai popieriai.

Apačioje pateikiama Mokumas II Bendrovės finansinio turto, techninių atidėjinių ir finansinių įsipareigojimų išskaidymas pagal jų likusius terminus finansinių ataskaitų dieną:

2017 m., tūkst Eur	iki 12 mėn.	nuo 1 m. iki 5 m.	virš 5 m.	Viso
Finansinis turtas				
Finansinės investicijos	29.992	72.456	92.792	195.239
Draudimo ir perdraudimo gautinos sumos	15.278	3.964	1.239	20.481
Pinigai ir jų ekvivalentai	9.834			9.834
Finansinis turtas iš viso	53.200	80.843	85.763	225.554
Finansiniai įsipareigojimai ir techniniai atidėjiniai				
Techniniai atidėjiniai (grynąja verte)	(85.670)	(28.632)	(16.639)	(130.941)
Finansiniai įsipareigojimai				-
Draudimo ir perdraudimo įsipareigojimai	(8.255)			(8.255)
Finansiniai įsipareigojimai ir techniniai atidėjiniai iš viso	(93.925)	(28.632)	(16.639)	(139.196)
Grynoji pozicija 2017 m. gruodžio 31 d.	(40.725)	52.211	69.124	86.358

2016 m., tūkst Eur	iki 12 mėn.	nuo 1 m. iki 5 m.	virš 5 m.	Viso
Finansinis turtas				
Finansinės investicijos (nediskontuota verte)	11.329	82.752	71.754	165.835
Draudimo ir perdraudimo gautinos sumos	3.722	2.713	1.076	7.511
Pinigai ir jų ekvivalentai	8.110			8.110
Finansinis turtas iš viso	23.161	85.465	72.830	181.456
Finansiniai įsipareigojimai ir techniniai atidėjiniai				
Techniniai atidėjiniai (grynąja verte)	(62.633)	(21.621)	(12.002)	(96.256)
Finansiniai įsipareigojimai			(10.000)	(10.000)
Draudimo ir perdraudimo įsipareigojimai	(4.444)			(4.444)
Finansiniai įsipareigojimai ir techniniai atidėjiniai iš viso	(67.077)	(21.621)	(22.002)	(110.700)
Grynoji pozicija 2016 m. gruodžio 31 d.	(43.916)	63.844	50.828	70.756

18 lentelė. Finansiniai srautai pagal terminus

Bendrovės investicinis portfelis diversifikuotas: investuojama į skirtingo termino finansines priemones, atsižvelgiant į numatomus išmokėjimus, taip siekiant subalansuoti finansinius srautus. Bendrovėje suformuotas likvidumo portfelis, kuriame laikomos likvidios finansinės priemonės, kurios galėtų būti likviduotos esant nenumatytiems išmokėjimams.

Visa į būsimas draudimo įmokas įtraukta prognozuojamo pelno suma ataskaitinio laikotarpio pabaigai, apskaičiuota pagal Komisijos Deleguotojo Reglamento 2015/35 260 straipsnio 2 dalį, yra lygi 2.212 tūkst. eurų. 2016 metų pabaigoje ši suma sudarė 1.724 tūkst. eurų.

C.5. Operacinė rizika

C.5.1. Bendrovei kylanti operacinė rizika

Operacinė rizika – nuostolių rizika, atsirandanti dėl netinkamų arba klaidingų vidaus procesų, darbuotojų, sistemų ar išorės veiksnių. Bendrovėje operacinė rizika valdoma atsižvelgiant į rizikų apetitą ir vadovaujantis Rizikų valdymo strategijos reikalavimais. Išskiriamos tokios operacinės rizikos subkategorijos:

- Saugumo rizika – rizika patirti nuostolius, kurie atsiranda priėmus neveiksmingus ar netinkamus verslo saugumo sprendimus dėl apsaugos nuo netinkamų žmogaus atliekamų veiksmų, išorinių veiksnių ar veiklos, kuria pažeidžiami įstatymai;
- Teisinė rizika – rizika patirti nuostolius, atsirandančius nesilaikant galiojančių įstatymų, vidaus taisyklių ar sutartinių įsipareigojimų, kai tokie pažeidimai gali atsirasti netinkamai arba pavėluotai įdiegus teisės aktus arba neteisingai aiškinant jų nuostatas;
- Žmogiškųjų išteklių (žmonių) rizika – rizika patirti nuostolius, atsirandančius dėl nepakankamos ar neveiksmingos personalo politikos, žmogiškųjų klaidų, įskaitant netinkamai sukurtus procesus ar netinkamą jų įgyvendinimą;
- IT sistemos rizika – rizika patirti nuostolius, atsirandančius dėl taikomų informacinių technologijų, kurios neatitinka verslo reikalavimų, neužtikrina tinkamo duomenų vientisumo, konfidencialumo, atpažinimo, atskaitingumo, autentiškumo, patikimumo ir prieinamumo, arba kurios buvo netinkamai įdiegtos arba neveikia taip, kaip numatyta.

C.5.2. Operacinės rizikos matavimas, vertinimas ir valdymas

Operacinės rizikos stebėseną ir kontrolę vykdoma vadovaujantis patvirtinta operacinės rizikos incidentų ir rodiklių sistema, kuri padeda laiku įvertinti operacinės rizikos lygio pokyčius ir veiksnius, kurie gali turėti įtakos Bendrovės operacinės rizikos lygiui. Operacinės rizikos valdymas yra ypač susijęs su:

- darbuotojų veikla;
- darbuotojų kvalifikacija ir jos ugdymu pagal Bendrovės poreikius;
- darbuotojų, klientų ir kitų asmenų nusikalstamos veiklos prieš Bendrovę prevencija;
- Bendrovės fizine ir IT sauga;
- Procesų valdymo rizika:
 - Klientų, produktų ir verslo praktika – nuostoliai, atsirandantys neplanuotai praleidus užduotis; atskiriems klientams netinkamai atlikus jų pareigas (įskaitant reikalavimus būti sąžiningais ir atsakingais); dėl produkto pobūdžio ar struktūros (t.y. netinkamai sukurti produktai, neįgyvendintos procedūros ir t.t.);
 - transakcijų vykdymas, parodymas ir procesų valdymas – nuostoliai, patirti dėl klaidų vykdant sandorius ar valdant procesus, susijusius su santykiais su rangovais ir tiekėjais.

Rizika, atsirandanti dėl trečiųjų šalių teikiamų paslaugų (užsakomųjų paslaugų), ypač, kai tokios paslaugos yra labai svarbios Bendrovės veiklai.

Operacinė rizika nustatoma:

- renkant ir analizuojant informaciją apie operacinės rizikos incidentus ir jų atsiradimo priežastis. Visi incidentai turi būti registruojami, privalomai nurodant incidento datą, pateikiant jo trumpą aprašą, nurodant jo trukmę, padalinio, kuriame įvyko incidentas, pavadinimą, incidento priežastis, įskaitant ryšį su kitomis rizikos rūšimis, dėl incidento patirtus faktinius ir potencialius nuostolius, laiką incidento padariniams šalinti, taikomus incidento valdymo veiksmus, kitą svarbią informaciją;
- padaliniais pildant įsivertinimo anketas, siekiant nustatyti potencialius operacinės rizikos incidentus.

Operacinė rizika vertinama ir matuojama:

- nustatant įvykusio operacinės rizikos incidento poveikį;
- įvertinant potencialių operacinės rizikos incidentų, kurie gali įvykti Bendrovės veikloje, poveikį.

Bendrovė stebi šiuos pagrindinius operacinės rizikos rodiklius (KRI):

- Personalo kaitos rodiklį;
- Svarbiausių informacinių technologijų sistemų sutrikimų skaičių;
- Operacinės rizikos incidentų skaičių ir sumą;
- Saugos incidentų skaičių;
- Skundų skaičių.

Bendrovėje didelis dėmesys skiriamas pagrindinių sistemų sutrikimų analizei, kaupiama informacija, analizuojamos priežastys ir sudaromi rizikos mažinimo veiksmai. Tuo tikslu yra stebimas pagrindinių sistemų pasiekiamumo rodiklis. Pažymėtina, kad metų eigoje nebuvo sistemų kritinių prastovų.

Informacijos sauga yra prioritetinė sritis. Jai skiriamas ypatingas dėmesys, kadangi 2018 m. įsigalios Bendrasis asmens duomenų apsaugos reglamentas. Stebimas informacijos saugos incidentų skaičius, siekiama minimizuoti informacijos saugos incidentų. Metų eigoje buvo registruota 17 incidentų, kurie buvo kruopščiai išanalizuoti ir imtasi veiksmų, kad tokių incidentų būtų išvengta ateityje.

Eilė rodiklių yra skirta identifikuoti bei įsivertinti rizikas Bendrovės procesuose - apskaitos, pardavimų, draudimo rizikos vertinimo, žalių reguliavimo, projektų valdymo, veiklos tęstinumo užtikrinimo, personalo rizikos ir kt.

Tokia sistema padeda įvertinti operacinės rizikos lygio pokyčius, taip pat veiksnius, kurie gali daryti įtaką Bendrovės operacinės rizikos lygiui. Tikrinama, ar operacinės rizikos lygis neviršija nustatyto priimtino operacinės rizikos lygio. Reikšmingos operacinės rizikos nurodomos rizikų žemėlapyje ir aptariamos Bendrovės Valdyboje.

Be operacinės rizikos rodiklių, Bendrovėje stebimas ir mokumo kapitalo reikalavimas operacinei rizikai. Lentelėje apačioje pateikiamas operacinės rizikos reikalaujamas kapitalas:

Operacinės rizikos reikalaujamas kapitalas	2017	2016
Operacinės rizikos reikalaujamas kapitalas	6.212	5.269

19 lentelė. Operacinės rizikos reikalaujamas kapitalas

Operacinės rizikos reikalaujamas kapitalas keitėsi dėl padidėjusių verslo apimčių.

C.6. Kita reikšminga rizika

Bendrovėje prie kitų reikšmingų rizikų priskiriamos reputacinė bei strateginė rizikos.

Reputacinė rizika – tai rizika, kad Bendrovės reputacija gali blogėti veikdama darbų sutrikimų atsiradimo, sistemos saugumo pažeidimų, negebėjimo išspręsti problemų, susijusių su klientais.

Strateginė rizika – tai rizika, kad strateginiai Bendrovės tikslai, verslo strategijos ir išteklių naudojimas gali būti nesuderinti tarpusavyje.

Reputacijos ir strateginė rizikų valdymas įgyvendintas naudojant rizikos žemėlapi, kuris skirtas rizikoms nustatyti bei parengti tokių rizikų valdymo ir stebėsenos veiksmų planus. Strateginė rizika gali padidėti, jeigu vyriausybė nuspręs pakeisti mokesčių sistemą. Tokiu atveju reikėtų peržvelgti visą Bendrovės strategiją. Kita strateginė rizika – nesugebėjimas įvykdyti tokių strateginių planų kaip Bendrovės pelningumas ilguoju laikotarpiu. Bendrovė didelį dėmesį skiria paslaugų gerinimui, klientų aptarnavimui – reputacinė rizika nėra didelė.

Išorinės rizikos apibrėžiamos kaip sąlygos, situacijos ar tendencijos, kurios gali turėti įtakos Bendrovės finansiniam pajėgumui, konkurencinei padėčiai ar reputacijai per apibrėžtą ateities laikotarpį ir kurių realizavimosi tikimybę ir poveikį Bendrovė siekia suprasti ir kiekybiškai įvertinti. Išorinės rizikos yra valdomos naudojant išorinių rizikų žemėlapi, kuris taip pat kas ketvirtį aptiriamas ir peržiūrimas Bendrovės Valdyboje.

C.7. Kita informacija

C.7.1. Nebalansiniai straipsniai

2017 metų pabaigai Bendrovė nebalansinių straipsnių, kurie būtų vertinami Mokumo II ataskaitose, neturėjo.

C.7.2. Testavimas nepalankiausiomis sąlygomis

Testavimas nepalankiausiomis sąlygomis atliekamas ne rečiau kaip kartą per metus siekiant nustatyti Bendrovės atsparumą galimiems nepalankiems pokyčiams ir apskaičiuoti kapitalo pakankamumą. Testavimas nepalankiausiomis sąlygomis taikomas įvairių tipų rizikoms ir siekia įvertinti:

- Su Bendrovės veikla susijusią riziką, užtikrinti tinkamą jos valdymo procesą;
- Ar Bendrovės kapitalas ir jo paskirstymas užtikrina pakankamą rizikos padengimą galimų įvykių atveju;
- Ar Bendrovė galės įgyvendinti strateginiuose planuose numatytus tikslus.

Atlikdama testavimą Bendrovė gali pasirinkti naudoti jautrumo analizę, scenarijaus analizę ir/arba atvirkštinį testavimą. Scenarijai testavimui nepalankiausiomis sąlygomis sudaromi taip, kad apimtų skirtingų rizikų kategorijų įvykius ir vertinami atsižvelgiant į tiesioginius ir netiesioginius veiksnus.

Kiekvienos rizikos kategorijos įvykiui nagrinėjamas vidutinio tikėtino (švelnus) ir mažai tikėtinas (ekstremalus) scenarijai, įvertinant galimus nuostolius bei apibrėžiant vadovybės veiksmus, kurių būtų imtasi atitinkamo scenarijaus atveju.

2017 metais atliekant testavimą nepalankiausiomis sąlygomis buvo nagrinėti šie scenarijai:

- Katastrofinis scenarijus – nagrinėtas scenarijus, kuomet dėl dviejų vėjo audrų, įvykusių per dvi savaites, patiriamos reikšmingos žalos.
- Draudimo rizikos scenarijus – scenarijus nagrinėja įtaką Bendrovės mokumo būklei dėl padidėjusio žalų skaičiaus, kurį įtakojo blogos oro sąlygos, kurios nebuvo įvertintos kainodaroje.
- Didžiausio tikėtino nuostolio scenarijus – scenarijus nagrinėja įtaką Bendrovės mokumo būklei įvykus 2 didžiausioms tikėtinioms žaloms iš Bendrovės draudimo portfelio.
- Techninių atidėjinių nepakankamumo scenarijus – nagrinėti du scenarijai:
 - ✓ pirmasis nagrinėja galimus Bendrovės nuostolius tuo atveju, jei neturtinės žalos kompensacija būtų mokama visų TPSVCA PD žalų asmeniui atveju, jų dydžiams atitinkant vidutinius kompensuojamų žalų dydžius, tačiau neviršijant nustatyto 5 tūkst. eurų limito.
 - ✓ antrasis scenarijus nagrinėja neturtinės žalos limito padidėjimo įtaką nuo 5 tūkst. eurų iki 5 mln. eurų atsižvelgiant į tai, jog nuo Europos Teisingumo Teismo sprendimo praėjo daugiau negu 4 metai (TPSVCA PD įstatyme nustatytas senaties terminas). Bendrovė įvertino įtaką, jei neturtinės žalos atlyginimui nebūtų taikomas 5 tūkst. eurų limitas ir už 4 metus būtų išmokamos žalos pagal vidutines teismų priteistas sumas.

- Ekonominis scenarijus – scenarijus nagrinėja ekonominio nuosmukio situaciją, kurios metu krenta investicinio portfelio vertė. Scenarijus taip pat įvertina techninių atidėjinių padidėjimą dėl žalų infliacijos.
- Sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo scenarijus – scenarijus nagrinėja didžiausios įmonių skolos vertybinių popierių emitento bankrotą. Ekstremalaus scenarijaus atveju nagrinėtas vyriausybės, turinčios žemiausią kredito reitingą Bendrovės investiciniame portfelyje, bankrotas.
- Operacinės rizikos scenarijus – scenarijus nagrinėjo įtaką Bendrovės mokumo situacijai, tuo atveju jei Bendrovė gautų 2 proc. (švelnaus scenarijaus atveju) arba 4 proc. (ekstremalaus scenarijaus atveju) ankstesnių finansinių metų bendros metinės apyvartos baudą dėl Bendrojo duomenų apsaugos reglamento pažeidimo.

Testavimo nepalankiausiomis sąlygomis rezultatai apskaičiuoti naudojant 2017 m. gruodžio 31 d. duomenis ir parodo įtaką Bendrovės mokumo koeficientui. Rezultatai pateikiami lentelėje apačioje.

Scenarijus	Tipas	Rizikos kategorija	Įtaka mokumo koeficientui p.p.
Katastrofinis scenarijus	Švelnus	Draudimo rizika	(6)
	Ekstremalus	Draudimo rizika	(11)
Draudimo rizikos scenarijus	Švelnus	Draudimo rizika	(6)
	Ekstremalus	Draudimo rizika	(17)
Didžiausio tikėtino nuostolio scenarijus	Švelnus	Draudimo rizika	(9)
	Ekstremalus	Draudimo rizika	(30)
Techninių atidėjinių nepakankamumo scenarijus	Švelnus	Draudimo rizika	(2)
	Ekstremalus	Draudimo rizika	(17)
Ekonominis scenarijus	Ekstremalus	Rinkos/draudimo rizika	(50)
Sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo scenarijus	Švelnus	Sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo rizika	(1)
	Ekstremalus	Sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo rizika	(18)
Operacinės rizikos scenarijus	Švelnus	Operacinė rizika	(7)
	Ekstremalus	Operacinė rizika	(14)
Atvirkštinis testas		Draudimo/rinkos rizika	(82)

Nepalankiausio scenarijaus rezultatų analizė parodė, kad didžiausią įtaką Bendrovei turėtų ekonominis scenarijus. Net ir nepalankiausio scenarijaus atveju, Bendrovės mokumo koeficientas išliktų virš 100 proc. ir tenkintų Mokumas II direktyvos reikalavimus.

D. VERTINIMAS MOKUMO TIKSLAIS

Vadovaujantis Mokumo II reikalavimais Bendrovė turta ir įsipareigojimus Mokumo tikslais vertina taip:

- turtas įvertinamas suma, už kurią gerai informuotos ir ketinančios sudaryti sandorį šalys galėtų juo apsieisti sąžiningos konkurencijos sąlygomis;
- įsipareigojimai įvertinami suma, už kurią gerai informuotos ir ketinančios sudaryti sandorį šalys sąžiningos konkurencijos sąlygomis galėtų juos perleisti viena kitai arba apmokėti.

Bendrovė vertindama turta ir įsipareigojimus laikosi toliau nustatytos vertinimo hierarchijos ir atsižvelgia į turto arba įsipareigojimo savybes, jei rinkos dalyviai nustatydami turto arba įsipareigojimo kainą vertinimo dieną atsižvelgtų į tas savybes.

Pagal numatytąjį vertinimo metodą draudimo ir perdraudimo įmonės turta ir įsipareigojimus vertina naudodamos to paties turto ar įsipareigojimų kotiruojamas rinkos kainas aktyvioje rinkoje.

Kai to paties turto ar įsipareigojimų kotiruojamų rinkos kainų aktyvioje rinkoje naudoti neįmanoma, Bendrovė turta ir įsipareigojimus vertina naudodama atsižvelgiant į skirtumus patikslintas panašaus turto ar įsipareigojimų kotiruojamas rinkos kainas aktyvioje rinkoje. Patikslinimai atspindi turtui ar įsipareigojimams būdingus veiksnius (būklę, vietą, įvesties duomenų mastą ar pačių rinkų, kuriose stebimi įvesties duomenys, mastą).

Bendrovė naudoja kotiruojamas rinkos kainas remdamasi aktyvioms rinkoms skirtais kriterijais. Jei kriterijai netenkinami, taikomi alternatyvūs vertinimo metodai, kuriuos naudojant daugiau naudojami rinkos įvesties duomenys.

Taikydama alternatyvius vertinimo metodus, Bendrovė taiko vertinimo metodiką, kuri grindžiama:

- rinkos metodu - naudojamos kainos ir kita atitinkama informacija, gauta apie rinkos sandorius dėl tokio paties arba panašaus turto, įsipareigojimų arba turto ir įsipareigojimų grupės;

- pajamų metodu, pagal kurį būsimos sumos (pvz., pinigų srantai, pajamos arba išlaidos), perskaičiuojamos į vieną dabartinę sumą, traktuojamą tikrąja verte;
- išlaidų metodu, kuris atspindi sumą, kurios reikėtų turto naudojimo pajėgumui pakeisti.

D.1. Turtas

Toliau aprašomos pagrindinės Mokumo balansinės ataskaitos turto grupės.

D.1.1. Atidėtosios įsigijimo sąnaudos ir kitas nematerialusis turtas

Atidėtosios įsigijimo sąnaudos, visiškai ar iš dalies apimančios laikotarpius po balanso datos, susijusios su draudimo įmokomis, kurios bus įgytos vėlesniais laikotarpiais. Finansinėje atskaitomybėje įmonė be komisinių išlaidų, mokamų pardavimo darbuotojams, prie atidėtų įsigijimo sąnaudų įtraukia ir kitas išlaidas, tiesiogiai susijusias su pardavimo procesu. Atidėtosios įsigijimo sąnaudos Mokumo tikslais yra įvertinamos nuliu.

Finansinėje atskaitomybėje Bendrovės nematerialų turtą sudaro kapitalizuoti programinės įrangos kūrimo ir tobulinimo darbai, programinė įranga bei licencijos. Nematerialusis turtas Mokumo II tikslais vertinamas nuliu.

D.1.2 Atidėtieji mokesčiai

Atidėtojo pelno mokesčio turtas ir įsipareigojimai yra pripažįstami būsimų mokesčių tikslais, pažymint skirtumus tarp turimo turto ir įsipareigojimų apskaitinės vertės finansinėse ataskaitose ir jų atitinkamos mokesstinės bazės. Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimai yra pripažįstami visiems laikiniams skirtumams, kurie vėliau didins mokesstinį pelną, o atidėtojo pelno mokesčio turtas pripažįstamas tik ta dalimi, kuri tikėtinai ateityje sumažins mokesstinį pelną. Toks turtas ir įsipareigojimai yra nepripažįstami, jei laikinieji skirtumai yra susiję su prestižu (arba neigiamu prestižu), arba jei nesusijusio su verslo jungimu sandorio metu pripažintas turtas ar įsipareigojimai nedaro įtakos nei mokesčiniam, nei finansiniam pelnui.

Atidėtojo pelno mokesčio turtas yra peržiūrimas finansinės būklės ataskaitos sudarymo dienai ir yra sumažinamas, jei nėra tikėtina, kad Bendrovė ateityje turės pakankamai mokesčio pelno šiam turtui realizuoti, iki sumos, kuri tikėtinai ateityje sumažins mokesstinį pelną.

Atidėtojo mokesčio turtas ir įsipareigojimai yra įvertinami naudojant galiojančią mokesčio normą, kuri bus taikoma tais metais, kuriais numatoma šiuos laikinuosius skirtumus padengti arba apmokėti, remiantis mokesčio normomis (ir mokesčių įstatymais), kurios yra ar bus patvirtintos iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos. Atidėtojo mokesčio turtas ir įsipareigojimai atspindi mokesčines pasekmes, kurių Bendrovė tikisi ataskaitinio laikotarpio pabaigoje, siekdama apmokėti ar padengti savo turtą ar įsipareigojimus.

Atidėtojo mokesčio turtas ir įsipareigojimai sudengiami, kai yra teisiškai leidžiama sudengti einamųjų metų mokesčio turtą ir įsipareigojimus ir kai jie yra susiję su pelno mokesčiais, nustatytais tų pačių institucijų, ir Bendrovė ketina sudengti einamųjų metų mokesčio turtą ir įsipareigojimus grynąja verte.

Vertinant atidėtų mokesčių įtaką Mokumo II finansinėje atskaitomybėje atidėtojo pelno mokesčio turtas ir įsipareigojimai yra paskaičiuojami nuo kiekvieno grynojo skirtumo tarp turimo turto ir įsipareigojimų vertės Mokumo II finansinėse ataskaitose ir jų atitinkamų dydžių finansinėje atskaitomybėje, sudarytoje pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus. Atidėtojo pelno mokesčio turtas ar įsipareigojimai yra pripažįstami visiems apskaičiuotiems skirtumams tarp balansinių straipsnių mokumo ir finansinėse ataskaitose.

D.1.3. Nekilnojamasis ir materialusis turtas, laikomas nuosavoms reikmėms

Mokumo vertinimo tikslais pastatai ir statiniai apskaitomi tikrąja verte. Vadovaujantis Bendrovėje taikoma politika Mokumo tikslams nekilnojamo turto vertinimas turi būti atliekamas ne rečiau kaip kartą per 5 metus.

Kitam ilgalaikiam turtui Bendrovė priskiria transporto priemones ir Mokumo tikslais pripažįsta šį turtą pagal tarptautinius apskaitos standartus, nes laiko, kad pagal tarptautinius apskaitos standartus pripažinto kito ilgalaikio turto vertė atspindi transporto priemonių tikrąją vertę.

Materialaus turto dalis, kaip baldai ir įrenginiai turi vertę verslui, tačiau jų perpardavimo vertė yra nereikšminga, ir jie negali būti naudojami padengti draudimo nuostolius. Mokumo tikslais jie neįtraukiami į turimą kapitalą.

D.1.4. Investicijos

D.1.4.1. Nekilnojamasis turtas (kitas, nei laikomas nuosavoms reikmėms)

Investicinis turtas yra nekilnojamas turtas, laikomas uždirbti nuomos pajamas ir / arba pelną iš turto vertės padidėjimo, ir yra apskaitomas tikrąja verte. Investicinio turto tikroji vertė tikslinama kiekvieną kartą sudarant finansines ataskaitas, jos pasikeitimą pripažįstant pelne (nuostoliuose). Investicinis turtas pastarąjį kartą perkainotas 2017 m. pabaigoje.

D. 1.4.2. Investicijos į dukterines ir asocijuotas įmones

Bendrovė investicijų į dukterines ir asocijuotas įmones neturėjo.

D. 1.4.3. Akcijos

Listinguojamos akcijos yra apskaitomos tikrąja verte, kuri nustatoma pagal uždarymo kainas aktyvioje rinkoje.

D. 1.4.4. Skolos vertybiniai popieriai

Fiksuoto termino obligacijos, kurios laikomos iki išpirkimo termino, priskiriamos laikomam iki išpirkimo termino turtui ir Mokumo tikslais vertinamos tikrąja verte. Obligacijos, kuriuos laikomos neapibrėžtą laikotarpį, tačiau kurios gali būti parduotos esant poreikiui palaikyti likvidumą, keičiantis palūkanų normai, užsienio valiutų keitimo kursui ar kainai, yra klasifikuojamos kaip galimos parduoti finansinės investicijos. Galimos parduoti obligacijos vertinamos tikrąja verte. Mokumo II tikslais galima parduoti finansinio turto pelnas arba nuostoliai iki finansinio turto realizavimo apskaitomi perkainojimo rezerve nuosavame kapitale. Realizavus investicijas sukauptas pelnas arba nuostoliai iš nuosavybės pergrupuojami į pelną arba nuostolius.

D. 1.4.5. Investiciniai fondai

Investicijos į investicinių fondų vienetus Mokumo tikslais vertinamos tikrąja verte. Mokumo tikslais visi investiciniai fondai vertinami skaidrumo metodu kaip Kolektyvinio investavimo subjektai.

D. 1.5. Persidraudimo veiklos gautinos sumos

Vykdydama įprastą veiklą, Bendrovė persidraudžia siekdama apriboti galimus grynuosius nuostolius per rizikos sumažinimą. Turtas, įsipareigojimai ir pajamos bei sąnaudos pagal perduoto perdraudimo sutartis pateikiami atskirai nuo susijusio turto, įsipareigojimų, pajamų ir sąnaudų pagal susijusias draudimo sutartis, nes perdraudimo susitarimai neatleidžia Bendrovės nuo jos tiesioginių įsipareigojimų draudėjams.

Perdraudimo turtas apima iš perdraudimo įmonių atgautinas sumas, susijusias su draudimo išmokomis. Mokumo vertinimo tikslais perdraudimo gautinos sumos sumažinamos pagal reitingus paskaičiuotų įsipareigojimų nevykdymo tikimybės įverčiu.

D. 1.6. Gautinos sumos

D. 1.6.1. Draudimo veiklos gautinos sumos

Mokumo tikslais draudėjų gautinos sumos (kurios bus pareikalautos po ataskaitinės datos) iš turto straipsnių yra eliminuojamos / perklasifikuojamos ir vertinamos pasirašytų įmokų techniniuose atidėjiniuose. Regresas yra reklasifikuojamas iš turto straipsnių ir vertinamas išmokų techniniuose atidėjiniuose. Detaliau apie draudėjų nepareikalautų sumų ir regreso vertinimą žr. D.2.1 dalyje "Techniniai atidėjiniai".

Kitos gautinos sumos apima kito turto (neprašyto aukščiau) sumas: einamųjų mokesčių turtą, išankstinius apmokėjimus ir kitą turtą. Būsimojo laikotarpio sąnaudos, susijusios su informacinėmis technologijomis, ir kitas ekonominės naudos neduodantis turtas yra eliminuojami ir Mokumo tikslais vertinami nuliui.

D. 1.7. Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Pinigai ir pinigų ekvivalentai apima bankuose laikomus indėlius iki pareikalavimo ir kitas trumpalaikes itin likvidžias investicijas, kurių pirminis terminas yra trys mėnesiai arba mažiau.

D. 2. Įsipareigojimai

D. 2.1. Techniniai atidėjiniai

Techniniai atidėjiniai yra viena iš svarbiausių Mokumas II balanso dalių. Bruto atidėjiniai atspindi dalį Bendrovės draudimo įsipareigojimų, o perdraudimo atidėjiniai (atgautinos sumos pagal perdraudimo sutartis) sudaro dalį Bendrovės turto. Kadangi Mokumas II techninius atidėjinius apibrėžia kaip sumą, kurią draudimo ar perdraudimo įmonė turėtų mokėti, jei ji tiesiogiai perduotų savo sutartines teises ir įsipareigojimus kitai įmonei, Bendrovės techniniai atidėjiniai yra lygūs tiksliausio įverčio ir rizikos maržos sumai.

Bendrovė, skaičiuodama tiksliausius įverčius, segmentuoja draudimo įsipareigojimus į homogeniškas rizikos grupes. Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimo praneštos, bet dar nereguliuotos anuitetų žalos yra klasifikuojamos kaip gyvybės draudimo įsipareigojimai. Sveikatos ir medicininių išlaidų draudimo įsipareigojimai yra priskiriami prie medicininių išlaidų draudimo rūšies, o nelaimingų atsitikimų draudimo įsipareigojimai – prie pajamų apsaugos draudimo rūšies. Abi draudimo rūšys yra priskiriamos sveikatos draudimo įsipareigojimams, vykdomiems į ne gyvybės draudimo techninį pagrindą panašiu techniniu pagrindu. Likusios Bendrovės vykdomos draudimo rūšys priskiriamos ne gyvybės draudimo rūšims.

Lentelėje apačioje pateikiami tiksliausio įverčio ir rizikos maržos pasiskirstymai pagal draudimo rūšį:

Techniniai atidėjiniai pagal draudimo rūšis, tūkst. Eur	Tiksliausias įvertis (bruto)	Rizikos marža	Techniniai atidėjiniai	Tiksliausias įvertis (perdraudimas)
(1) Medicininių išlaidų draudimas	1.888	22	1.910	(3)
(2) Pajamų apsaugos draudimas	3.499	214	3.714	(19)
(3) Nelaimingų atsitikimų darbe draudimas	-	-	-	-
(4) Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas	53.957	1.873	55.829	2.302
(5) Kitas transporto priemonių draudimas	23.111	536	23.648	601
(6) Jūrų, oro ir sausumos transporto draudimas	597	74	671	103
(7) Draudimas nuo gaisro ir kitos žalos, padarytos turtui	18.372	3.314	21.686	3.173
(8) Bendrosios civilinės atsakomybės draudimas	6.824	771	7.595	322
(9) Kredito ir laidavimo draudimas	1.514	458	1.972	490
(10) Teisinių išlaidų draudimas	-	-	-	-
(11) Pagalba	-	-	-	-
(12) Įvairūs finansiniai nuostoliai	3.752	637	4.389	1.736
(34) Anuitetas pagal ne gyvybės draudimo sutartis, susijęs su draudimo įsipareigojimais, kurie nėra sveikatos draudimo įsipareigojimai	9.066	461	9.527	298
Iš viso:	122.580	8.361	130.941	9.004

20 lentelė. Techniniai atidėjiniai pagal draudimo rūšis

Kaip matome iš 20 lentelės, didžioji dalis Bendrovės atidėjinių yra sukoncentruota motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimo, kito transporto priemonių draudimo ir draudimo nuo gaisro ir kitos žalos, padarytos turtui, draudimo rūšyse.

Detalesnė techninių atidėjinių informacija yra pateikta priedo S.12.01.02 ir S.17.01.02 formose.

D. 2.2. Tiksliausias įvertis

Tiksliausias įvertis atitinka būsimųjų pinigų srautų tikėtiną svertinį vidurkį, atsižvelgiant į numatomą būsimųjų pinigų srautų dabartinę vertę, gautą taikant nerizikingų palūkanų normų struktūrą pagal terminą.

Tiksliausias ne gyvybės draudimo įsipareigojimų įvertis apskaičiuojamas atskirai numatomų išmokų atidėjiniui ir įmokų atidėjiniui. Tiksliausias įvertis atgautinoms sumoms pagal perdraudimo sutartis taip pat įvertinamas atskirai numatomų išmokų ir įmokų atidėjiniams.

Vertinant techninius atidėjinius nėra taikomos pereinamojo laikotarpio priemonės, palūkanų normų ekstrapoliacija, suderinimo ir svyravimo korekcijos.

D.2.2.1. Numatomų išmokų tiksliausias įvertis

Numatomų išmokų tiksliausias įvertis yra susijęs su jau įvykusiais žalos įvykiais, nepriklausomai nuo to, ar apie žalą, atsirandančią dėl tų įvykių, buvo pranešta, ar ne. Pinigų srautų prognozės numatomų išmokų tiksliausiam įverčiui apskaičiuoti apima su iki ataskaitos datos įvykusiais įvykiais susijusias išmokas, išlaidas ir būsimas įmokas.

Vertindama numatomų išmokų tiksliausią įvertį Bendrovė kaip atspirties tašką ima finansinių ataskaitų numatomų išmokėjimų techninį atidėjinį. Jis yra apskaičiuojamas naudojant Chain-Ladder, Bornhuetter-Ferguson (BF), nuostolingumo ir vidutinės žalos metodus. Nuostolingumas BF metodui yra išvedamas naudojant dažnį, vidutinę žalą ir vidutinę įmoką atsižvelgiant į sezoniško faktorių, taigi apima visus išvardintus metodus. Todėl jis yra laikomas patikimiausiu ir naudojamas daugumoje homogeniškų rizikų grupių.

Pagrindiniai kriterijai metodų pasirinkimui yra turima patirtis vykdant konkrečią draudimo rūšį ir istorinių duomenų pakankamumas. Pradedant vykdyti draudimo rūšies veiklą praktiškai visada yra naudojamas nuostolingumo metodas, vėliau pereinama prie BF metodo taikant nuostolingumo prielaidą, o turint pakankamai duomenų nuostolingumas yra išvedamas iš įvykių dažnio, vidutinės žalos ir vidutinės įmokos duomenų. Taikomi metodai, lyginant su ankstesniu ataskaitiniu laikotarpiu, nesikeitė.

Nuostolingumo metodas Lietuvoje yra taikomas tik laidavimo, tarptautinių vežėjų, bendrosios civilinės atsakomybės ir geležinkelių civilinės atsakomybės, o Estijoje – laidavimo, statybos visų rizikų, krovinių, mokėjimų apsaugos, draudimo nuo nelaimingų atsitikimų ir su perdraudimu susijusių komercinio turto ir bendrosios civilinės atsakomybės draudimo homogeniškų rizikų grupėms.

Žalų sureguliuavimo sąnaudų dalis ir numatomas atgauti regresas yra apskaičiuojami kaip procentai nuo patirtų žalų.

Investicijų kaštai yra apskaičiuojami taikant investicijų kašto procentą.

Binarinių įvykių, kurie pasižymi itin maža įvykio tikimybe ir nėra atspindėti turimuose duomenyse, įtaka Bendrovės lygyje nėra reikšminga ir yra įvertinama nustatant galimą įvairių scenarijų įtaką numatomų išmokų techniniam atidėjiniui,

Pagrindinės prielaidos, naudojamos numatomų išmokų tiksliausiam įverčiui yra šios:

- žalų vystymasis,
- įvykio dažnis ir vidutinė žala,
- regreso atgavimo procentas,
- žalų sureguliuavimo kaštų procentas,
- investicijų kaštų procentas,
- binarinių įvykių procentas,
- pinigų srautų pasiskirstymas.

Bendrovės pinigų srautai numatomų išmokų tiksliausiam įverčiui nustatomi pritaikius pinigų srautų pasiskirstymo modelius, gautus naudojant istorinius Bendrovės duomenis.

Pagrindinės numatomų išmokų tiksliausio įverčio apskaičiavimo prielaidos ir jų nustatymo procesas, lyginant su ankstesniu ataskaitiniu laikotarpiu, nesikeičia.

Lentelėje apačioje pateikiami skirtumai pagal draudimo rūšis tarp finansinių ataskaitų bruto numatomų išmokėjimų techninio atidėjinio ir bruto numatomų išmokų tiksliausio įverčio.

Draudimo rūšys, tūkst. Eur	Numatomų išmokėjimų techninis atidėjiny, bruto	Numatomų išmokų tiksliausias įvertis, bruto	Skirtumas
(1) Medicininių išlaidų draudimas	620	628	(8)
(2) Pajamų apsaugos draudimas	825	832	(7)
(3) Nelaimingų atsitikimų darbe draudimas	-	-	-
(4) Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas	34.230	33.943	287
(5) Kitas transporto priemonių draudimas	8.058	8.178	(120)
(6) Jūrų, oro ir sausumos transporto draudimas	604	611	(8)
(7) Draudimas nuo gaisro ir kitos žalos, padarytos turtui	11.146	11.292	(146)
(8) Bendrosios civilinės atsakomybės draudimas	5.679	5.820	(141)
(9) Kredito ir laidavimo draudimas	1.146	1.263	(117)
(10) Teisinių išlaidų draudimas	-	-	-
(11) Pagalba	-	-	-
(12) Įvairūs finansiniai nuostoliai	3.944	4.021	(76)
(34) Anuitetas pagal ne gyvybės draudimo sutartis, susijęs su draudimo įsipareigojimais, kurie nėra sveikatos draudimo įsipareigojimai	10.419	9.066	1.353
Iš viso:	76.670	75.654	1.016

21 lentelė. Skirtumai pagal draudimo rūšis tarp finansinių ataskaitų bruto numatomų išmokėjimų techninį atidėjinio ir bruto numatomų išmokų tiksliausio įverčio

Skirtumai tarp finansinių ataskaitų bruto numatomų išmokėjimų techninio atidėjinio ir bruto numatomų išmokų tiksliausio įverčio paaiškinami tuo, kad numatomų išmokų tiksliausio įverčio skaičiavimuose papildomai įvertinama:

- binarinių įvykių (angl. binary events) įtaka,
- investiciniai kaštai,
- pinigų srautų diskontavimo efektas.

Neigiami skirtumai tarp finansinių ataskaitų bruto numatomų išmokėjimų techninio atidėjinio ir bruto numatomų išmokų tiksliausio įverčio paaiškinami binarinių įvykių įtaka ir papildomai įvertinamais investiciniais kaštais skaičiuojant numatomų išmokų tiksliausią įvertį. Teigiami skirtumai gaunami dėl pinigų srautų diskontavimo skaičiuojant numatomų išmokų tiksliausią įvertį. Skirtumai tarp analizuojamų atidėjinių nėra reikšmingi, didesnę įtaką turi diskontavimo efektas anuitetų klasėje.

Numatomų išmokų tiksliausio įverčio pinigų srautai diskontuojami naudojant EIOPA skelbiamą euro nerizikingų palūkanų normų struktūrą pagal terminą. Kadangi skaičiuojant techninius atidėjinius yra laikomasi prielaidos, kad pinigų srautai vidutiniškai patiriami metų viduryje, interpoliuota palūkanų norma yra naudojama diskontavimui. Interpoliavimas atliekamas taikant geometrinį vidurkį diskonto faktoriams.

Priedo S.19.01.21 formoje papildomai pateikiama informacija apie bruto išmokėtų išmokų ir numatomų išmokų tiksliausio įverčio vystymąsi.

Atgautinų sumų pagal perdraudimo sutartis numatomų išmokėjimų tiksliausias įvertis yra skaičiuojamas atskirai nuo bruto numatomų išmokų tiksliausio įverčio. Jo apskaičiavimo metodika yra analogiškai bruto atidėjiniui, tik taikoma perdraudimo sutarčių atžvilgiu. Su numatomų išmokų atidėjiniiais susiję pinigų srantai apima kompensacijos mokėjimus, susijusius su reikalavimais, kurie yra įtraukti į Bendrovės bruto numatomų išmokų atidėjinius. Papildomai yra įvertinamas patikslinimas dėl sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo.

Lentelėje pateikiami skirtumai pagal draudimo rūšis tarp finansinių ataskaitų perdraudimo numatomų išmokėjimų techninio atidėjinio ir atgautinų sumų pagal perdraudimo sutartis numatomų išmokėjimų tiksliausio įverčio.

Draudimo rūšys, tūkst. Eur	Numatomų išmokėjimų techninis atidėjiny, perdraudimo	Atgautinų sumų pagal perdraudimo sutartis numatomų išmokų tiksliausias įvertis	Skirtumas
(1) Medicininių išlaidų draudimas	-	-	-
(2) Pajamų apsaugos draudimas	-	-	-
(3) Nelaimingų atsitikimų darbe draudimas	-	-	-
(4) Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas	3.007	2.755	253
(5) Kitas transporto priemonių draudimas	150	143	6
(6) Jūrų, oro ir sausumos transporto draudimas	106	106	(0)
(7) Draudimas nuo gaisro ir kitos žalos, padarytos turtui	3.927	3.933	(6)
(8) Bendrosios civilinės atsakomybės draudimas	357	357	(1)
(9) Kredito ir laidavimo draudimas	445	446	(1)
(10) Teisinių išlaidų draudimas	-	-	-
(11) Pagalba	-	-	-
(12) Įvairūs finansiniai nuostoliai	1.726	1.728	(2)
(34) Anuitetas pagal ne gyvybės draudimo sutartis, susijęs su draudimo įsipareigojimais, kurie nėra sveikatos draudimo įsipareigojimai	399	298	101
Iš viso:	10.117	9.767	350

22 lentelė. Skirtumai tarp finansinių ataskaitų perdraudimo numatomų išmokėjimų techninio atidėjinio ir atgautinų sumų pagal perdraudimo sutartis tiksliausio įverčio

Skirtumai tarp finansinių ataskaitų perdraudimo numatomų išmokėjimų techninio atidėjinio ir atgautinų sumų pagal perdraudimo sutartis tiksliausio įverčio paaiškinami tuo, kad numatomų išmokų tiksliausio įverčio skaičiavimuose papildomai įvertinama:

- patikslinimas dėl sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo,
- pinigų srautų diskontavimo efektas.

Neigiami skirtumai tarp finansinių ataskaitų perdraudimo numatomų išmokėjimų techninio atidėjinio ir atgautinų sumų pagal perdraudimo sutartis tiksliausio įverčio paaiškinami patikslinimo dėl sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo įvertinimu, skaičiuojant atgautinų sumų pagal perdraudimo sutartis tiksliausią įvertį. Teigiami skirtumai gaunami dėl pinigų srautų diskontavimo skaičiuojant atgautinų sumų pagal perdraudimo sutartis tiksliausią įvertį. Skirtumai tarp analizuojamų atidėjinių nėra reikšmingi, didesnę įtaką turi diskontavimo efektas motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimo ir anuitetų klasėse.

Kadangi perdraudikai, su kuriais Bendrovė bendradarbiauja turi aukštus kredito reitingus, patikslinimas dėl sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo yra nedidelis. Diskontavimo efekto įtaka taip pat yra nedidelė dėl palyginti trumpos perdraudimo įsipareigojimų trukmės ir žemų nerizikingų palūkanų normų.

D. 2.2.2. Įmokų tiksliausias įvertis

Įmokų tiksliausias įvertis yra susijęs su būsimais žalos įvykiais, kuriuos apima draudimo įsipareigojimai, priklausantys sutarčiai. Pinigų srautų prognozės įmokų tiksliausiam įverčiui apskaičiuoti apima su tais įvykiais susijusias išmokas, išlaidas ir įmokas.

Bendrovė naudoja perkeltų įmokų techninį atidėjimą kaip įmokų bazę galiojančių sutarčių neuždirbtai daliai. Įmokų tiksliausias įvertis gaunamas žemiau įvardintų prielaidų procentus pritaikius įmokų bazei, iš balanso perkėlus pinigų srautus, susijusius su nepareikalautomis draudimo gautinomis/mokėtinomis sumomis ir numatomu atgauti regresu, bei atlikus gautų pinigų srautų diskontavimą nustatant dabartinę jų vertę.

Pagrindinės prielaidos, naudojamos įmokų tiksliausiam įverčiui:

- įvykio dažnis ir vidutinė žala, naudojami nuostolingumo nustatymui,
- regreso atgavimo procentas,
- draudimo žalų procentas,
- draudimo įmokų procentas,
- administravimo kaštų procentas,
- žalų suregulavimo kaštų procentas,
- investicijų kaštų procentas,
- būsimo įmokų nutraukimo procentas,
- binarinių įvykių procentas,
- pinigų srautų pasiskirstymas.

Būsimo įmokų nutraukimo procentas išvedamas naudojant istorinius Bendrovės įmokų duomenis. Istoriniai procentai apskaičiuojami kaip santykis tarp per laikotarpį nutrauktų įmokų ir perkeltų įmokų techninio atidėjinio laikotarpio pradžios datai. Galutiniam prielaidos nustatymui naudojama kelerių metų istorija ir parenkamas vidutinis įmokų nutraukimo procentas. Jei pastebimas įmokų nutraukimo procento didėjimas ar mažėjimas, į tai yra atsižvelgiama parenkant galutinį būsimo įmokų nutraukimo procentą.

Bendrovės pinigų srautai įmokų tiksliausiai įverčiui nustatomi pritaikius pinigų srautų pasiskirstymo modelius, gautus naudojant istorinius Bendrovės duomenis.

Pagrindinių įmokų tiksliausio įverčio apskaičiavimo prielaidos ir jų nustatymo procesas, lyginant su ankstesniu ataskaitiniu laikotarpiu, nesikeitė.

Lentelėje apačioje pateikiami skirtumai pagal draudimo rūšis tarp finansinių ataskaitų bruto perkeltų įmokų techninio atidėjinio ir bruto įmokų tiksliausio įverčio.

Draudimo rūšys, tūkst. Eur	Perkeltų įmokų techninis atidėjinys, bruto	Įmokų tiksliausias įvertis, bruto	Skirtumas
(1) Medicininių išlaidų draudimas	1.553	1.260	292
(2) Pajamų apsaugos draudimas	4.986	2.667	2.318
(3) Nelaimingų atsitikimų darbe draudimas	-	-	-
(4) Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas	34.624	20.014	14.610
(5) Kitas transporto priemonių draudimas	38.582	14.933	23.648
(6) Jūrų, oro ir sausumos transporto draudimas	338	(14)	353
(7) Draudimas nuo gaisro ir kitos žalos, padarytos turtui	27.556	7.080	20.476
(8) Bendrosios civilinės atsakomybės draudimas	2.533	1.004	1.529
(9) Kredito ir laidavimo draudimas	288	250	38
(10) Teisinių išlaidų draudimas	-	-	-
(11) Pagalba	-	-	-
(12) Įvairūs finansiniai nuostoliai	849	(268)	1.117
(34) Anuitetas pagal ne gyvybės draudimo sutartis, susijęs su draudimo įsipareigojimais, kurie nėra sveikatos draudimo įsipareigojimai	-	-	-
Iš viso:	111.308	46.927	64.381

23 lentelė. Skirtumai tarp finansinių ataskaitų bruto perkeltų įmokų techninio atidėjinio ir bruto įmokų tiksliausio įverčio

Finansinių ataskaitų perkeltų įmokų techninis atidėjinys nurodo galiojančių sutarčių dar neuždirbtą įmokų dalį, o įmokų tiksliausias įvertis nurodo, kokia yra pinigų srautų, susijusių su galiojančiomis sutartimis, dabartinė vertė. Skirtumus tarp šitų dviejų Bendrovės atidėjinių lemia tokie įmokų tiksliausio įverčio skaičiavimo skirtumai:

- papildomai įvertinamos gautos įmokos už sutartis, kurios ataskaitos datai dar negalioja,
- įvertinamas būsimo įmokų nutraukimas atsižvelgiant į draudėjų elgesį pagal Bendrovės istorinius duomenis,
- įmokų tiksliausias įvertis įvertina galiojančių sutarčių tikėtinas būsimo žalas (įskaičiuojant binarinių įvykių įtaką), tikėtinas regreso sumas, būsimo žalų suregulavimo, administravimo ir investavimo kaštus,
- iš balanso į įmokų tiksliausio įverčio skaičiavimą yra perkelti pinigų srautai, susiję su balanso nepareikalautomis draudimo gautinomis ir mokėtinomis sumomis,
- pinigų srautai yra diskontuojami nustatant dabartinę jų vertę.

Kaip ir numatomų išmokų tiksliausio įverčio atveju, įmokų techninio atidėjinio pinigų srautai diskontuojami naudojant EIOPA skelbiamą euro nerizikingų palūkanų normų struktūrą pagal terminą. Kadangi skaičiuojant techninius atidėjinius yra laikomasi prielaidos, kad pinigų srautai vidutiniškai patiriami metų viduryje, interpoliuota palūkanų norma yra naudojama diskontavimui. Interpoliavimas atliekamas taikant geometrinį vidurkį diskonto faktoriams.

Atgautinų sumų pagal perdraudimo sutartis įmokų tiksliausias įvertis yra skaičiuojamas atskirai nuo bruto įmokų tiksliausio įverčio. Su įmokų atidėjimais susiję pinigų srautai apima perdraudikų kompensacijos mokėjimus, susijusius būsimais galiojančių Bendrovės sutarčių įvykiais, bei būsimus Bendrovės mokėjimus perdraudikams, susijusius su jau galiojančiomis Bendrovės sutartimis. Papildomai yra įvertinamas patikslinimas dėl sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo.

Lentelėje apačioje pateikiami skirtumai pagal draudimo rūšis tarp finansinių ataskaitų perdraudimo perkeltų įmokų techninio atidėjimo ir atgautinų sumų pagal perdraudimo sutartis įmokų tiksliausio įverčio.

Draudimo rūšys, tūkst. Eur	Perkeltų įmokų techninis atidėjimas, perdraudimo	Atgautinų sumų pagal perdraudimo sutartis įmokų tiksliausias įvertis	Skirtumas
(1) Medicininių išlaidų draudimas	0	(3)	3
(2) Pajamų apsaugos draudimas	1	(19)	20
(3) Nelaimingų atsitikimų darbe draudimas	-	-	-
(4) Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas	129	(453)	581
(5) Kitas transporto priemonių draudimas	799	458	341
(6) Jūrų, oro ir sausumos transporto draudimas	37	(3)	40
(7) Draudimas nuo gaisro ir kitos žalos, padarytos turtui	154	(760)	914
(8) Bendrosios civilinės atsakomybės draudimas	110	(35)	145
(9) Kredito ir laidavimo draudimas	116	44	72
(10) Teisinių išlaidų draudimas	-	-	-
(11) Pagalba	-	-	-
(12) Įvairūs finansiniai nuostoliai	296	8	287
(34) Anuitetas pagal ne gyvybės draudimo sutartis, susijęs su draudimo įsipareigojimais, kurie nėra sveikatos draudimo įsipareigojimai	-	-	-
Iš viso:	1.642	(763)	2.405

24 lentelė. Skirtumai pagal draudimo rūšis tarp finansinių ataskaitų perdraudimo perkeltų įmokų techninio atidėjimo ir atgautinų sumų pagal perdraudimo sutartis įmokų tiksliausio įverčio

Finansinių ataskaitų perdraudimo perkeltų įmokų techninis atidėjimas nurodo galiojančių sutarčių dar neuždirbtas perdraudimo įmokas, o atgautinų sumų pagal perdraudimo sutartis įmokų tiksliausias įvertis nurodo, kokia bus pinigų srautų, susijusių su galiojančiomis perdraudimo sutartimis, dabartinė vertė. Skirtumus tarp šitų dviejų Bendrovės atidėjimų lemia tokie atgautinų sumų pagal perdraudimo sutartis įmokų tiksliausio įverčio skaičiavimo skirtumai:

- atgautinų sumų pagal perdraudimo sutartis įmokų tiksliausias įvertis įvertina galiojančių sutarčių tikėtinas būsimas perdraudimo žalias,
- atgautinų sumų pagal perdraudimo sutartis įmokų tiksliausias įvertis įvertina papildomus perdraudimo kaštus dėl perdraudimo programų atnaujinimo,
- iš balanso į atgautinų sumų pagal perdraudimo sutartis įmokų tiksliausio įverčio skaičiavimą yra perkeliama pinigų srautai, susiję su balanso nepareikalautomis draudimo gautinomis ir mokėtinomis sumomis,
- atgautinų sumų pagal perdraudimo sutartis įmokų tiksliausias įvertis įvertina patikslinimą dėl sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo,
- pinigų srautai yra diskontuojami nustatant dabartinę jų vertę.

Perdraudimo programų atnaujinimas yra būsimas valdymo veiksmas, numatytas Bendrovės perdraudimo politikoje.

D. 2.3. Rizikos marža

Rizikos marža užtikrina, jog techniniai atidėjimai būtų lygūs sumai, kurios draudimo ir perdraudimo įmonės galėtų reikalauti, siekdamos perimti ir įvykdyti draudimo bei perdraudimo įsipareigojimus. Bendrovė rizikos maržai skaičiuoti naudoja techninių atidėjimų vertinimo gairėse, rizikos maržos apskaičiavimo metodų hierarchijoje (62-oji gairė), 1.113 punkte aprašytą antrąjį metodą, pagal kurį būsimi mokumo kapitalo reikalavimai kiekvienų metų pabaigos datoms skaičiuojami pagal tiksliausio įverčio mažėjimo proporcijas. Rizikos maržos paskirstymas tarp draudimo rūšių atliekamas proporcingai mokumo kapitalo reikalavimui šioms draudimo rūšims ir yra pateiktas 20 lentelėje.

D. 2.4. Techninių atidėjimų neapibrėžtumo lygio analizė

Remiantis Deleguotojo Reglamento 272 straipsnio 5 dalimi, aktuarinė funkcija pateikia techninių atidėjimų įverčio neapibrėžtumo šaltinių ir lygio analizę.

Neapibrėžtumo šaltiniai Bendrovėje yra grupuojami pagal šias penkias kategorijas – procesų, duomenų, modelių ir prielaidų, išorinės aplinkos bei reguliavimo. Tada kategorijos yra skaidomos detaliau į konkrečias sritis. Pagal jas kiekvieną ketvirtį yra vertinami neapibrėžtumo lygio pokyčiai ir tendencijos, kurie kartu su kitų funkcijų atstovais yra aptariami Rezervavimo komitete:

Kategorija	Sritis	Veikla Lietuvoje				Komentaras	Veikla Estijoje				Rezervavimas		Kainodara		
		Ketvirčiai					Ketvirčiai				Įtaka	Kintamumas	Įtaka	Kintamumas	
		2017 I	2017 II	2017 III	2017 IV		2017 I	2017 II	2017 III	2017 IV					
Procesai	Reikšmingi pokyčiai žalų sureguliuavimo procese, įtakojantys žalų vystymąsi	→	→	→	→	Nėra pokyčių	→	→	→	→	Nėra pokyčių	Vidutinė	Didelis	Maža	Vidutinis
	Užsienio žalų reguliavimas	↘	→	→	↗	Dėl naujų reikalavimų tikimasi daugiau žalų užsienyje	→	→	→	→	Nėra pokyčių	Didelė	Didelis	Vidutinė	Didelis
Duomenys	Duomenų pakankumas ir nauji draudimo produktai	↗	→	→	↘	Jau turimi faktiniai sveikatos draudimo rūšies rezultatai	↗	→	→	↗	Mažas komercinis kasko portfelis perkeliamas ir apjungiamas su privačiu	Maža	Didelis	Vidutinė	Didelis
Modeliai ir prielaidos	Paskutinės rezervų peržiūros laikotarpis	→	→	→	↘	Atlikta rezervų peržiūra	→	→	→	↘	Atlikta rezervų peržiūra	Maža	Low	Maža	Mažas
	Prielaidų stabilumas	→	↗	↗	→	Nėra pokyčių	→	→	→	→	Nėra pokyčių	Vidutinė	Vidutinis	Vidutinė	Vidutinis
Išorinė aplinka	Didesnė negu planuota žalų infliacija	→	↗	↗	→	Nėra pokyčių	→	↗	↗	→	Nėra pokyčių	Vidutinė	Didelis	Vidutinė	Vidutinis
	Kompensacijų augimas žalos asmeniui atveju	↗	↘	↘	↘	Atsivėlgiant į LB rekomendaciją, atnaujintos IBNR skaičiavimo prielaidos	→	→	→	→	Nėra pokyčių	Didelė	Didelis	Vidutinė	Vidutinis
	Ekonominis nuosmukis (mažėja regresas, daugėja sukčiavimo atvejų, žalų užsienyje dėl emigracijos ir pan.)	↘	↘	→	→	Nėra pokyčių	→	→	→	→	Nėra pokyčių	Vidutinė	Vidutinis	Maža	Vidutinis
	Anuitetinės žalos	→	↗	↘	↘	Peržiūrėta mirtingumo lentelė	↘	↘	↗	↘	Peržiūrėta ir papildinta indeksavimo prielaida	Didelė	Didelis	Vidutinė	Vidutinis
Reguliavimas / Įstatymai / Mokesčiai	Įstatymų pasikeitimai, įskaitant mokesčius	→	→	→	↗	TPSVCA PD įstatymo pasikeitimas gali neigiamai paveikti rezultatus	→	→	→	→	Nėra pokyčių	Vidutinė	Vidutinis	Didelė	Didelis

25 lentelė. Neapibrėžtumo lygio pokyčiai ir tendencijos

Pagrindiniai pastebėjimai apie neapibrėžtumo šaltinius 2017 metų pabaigos ataskaitos datai yra šie:

- dėl įgyvendintų pasikeitimų TPSVCA PD kainodaroje tikimasi daugiau žalų užsienyje,
- turimi faktiniai sveikatos draudimo rūšies rezultatai mažina neapibrėžtumo lygį,
- metų pabaigoje buvo atlikta rezervų peržiūra atnaujinant prielaidas pagal naujausią turimą informaciją, apimant neturtines ir anuitetines žalias, kas taip pat mažina techninių atidėjinių neapibrėžtumą,
- TPSVCA PD įstatymo pasikeitimas dėl neturtinės žalos atskiro limito panaikinimo Lietuvoje vis tik palapsniui didins neapibrėžtumo lygį.

Neapibrėžtumo lygio vertinimas susideda iš įtakos ir kintamumo vertinimo atskirai rezervavimui, tiesiogiai susietam su numatomų išmokų techniniu atidėjiniu, ir kainodarai, glaudžiai susijusiai su įmokų atidėjiniu. Pagrindiniai skirtumai tarp šių dalių yra šie:

- pasikeitimai žalų sureguliuavimo procese ženkliai padidintų neapibrėžtumą numatomų išmokų atidėjiniui, tačiau įtaka įmokų atidėjiniui būtų ribota,
- ilgai reguliuojamos ir santykinai ne tiek daug duomenų turinčios transporto savininkų ir valdytojų civilinės atsakomybės draudimo žalos asmeniui, įskaitant anuitetines žalias ir žalas užsienyje, turi esminę įtaką numatomų išmokų atidėjiniui, gerokai didesnė negu įmokų atidėjiniui,
- duomenų istorijos nebuvusios naujuose ar nedideliuose portfeliuose dėl santykinai mažos jų apimties vertinant ataskaitos datai yra daugiau kainodaros negu rezervavimo problema,
- sumažėjus regreso atgavimui ekonominės krizės metu, didesnė įtaka būtų juntama numatomų išmokų techniniam atidėjiniui,
- pasikeitimai įstatymuose kur kas daugiau įtakoja įmokų negu numatomų išmokų techninį atidėjinį.

Iš atliktos kokybinės analizės galima daryti išvadą, jog didžiausiu rizikos lygiu techniniams atidėjiniams ataskaitos datai pasižymi užsienio žalos ir žalos asmeniui, šiuo metu stebima didesnė negu planuota žalų infliacija ir ateityje įsigaliosiantys teisės aktų pasikeitimai.

Kokybinė neapibrėžtumo analizė yra pagrindžiama kiekybine techninių atidėjinių jautrumo analize. Jautrumo analizę Bendrovė atlieka kartą per metus, siekdama įsivertinti galimų pokyčių poveikį. Ji padeda nustatyti sritis, kuriose rezervavimo specialistai turėtų atlikti išsamesnę techninių atidėjinių skaičiavimo analizę. Žemiau esančioje lentelėje pateikiami jautrumo analizės rezultatai.

Kategorija	Sritis	Scenarijus	Įtaka numatomų išmokų atidėjiniui						Įtaka įmokų atidėjiniui					
			LT		EE		Viso		LT		EE		Viso	
			kEUR	%	kEUR	%	kEUR	%	kEUR	%	kEUR	%	kEUR	%
Procesai	Reikšmingi pokyčiai žalų sureguliuavimo procese, įtakojantys žalų vystymąsi	Vystymosi faktorių padidėjimas 1%	-1.874	-4,0%	-585	-4,5%	-2.459	-4,1%						
		Vystymosi faktorių sumažėjimas 1%	1.854	3,9%	579	4,4%	2.433	4,1%						
	Užsienio žalų reguliavimas	Užsienio žalų dažnio padidėjimas 10%	269	0,6%					366	1,0%				
		Užsienio žalų dažnio sumažėjimas 10%	-269	-0,6%					-366	-1,0%				
Duomenys	Duomenų pakankumas ir nauji draudimo produktai	Užsienio vidutinės žalos padidėjimas 10%	269	0,6%					366	1,0%				
		Užsienio vidutinės žalos sumažėjimas 10%	-269	-0,6%					-366	-1,0%				
	Nuostolingumo metodo prielaidos sumažėjimas 10%	Nuostolingumo metodo prielaidos padidėjimas 10%	622	1,3%	152	1,2%	774	1,3%	207	0,6%	51	0,5%	258	0,6%
		Nuostolingumo metodo prielaidos sumažėjimas 10%	-618	-1,3%	-146	-1,1%	-764	-1,3%	-207	-0,6%	-51	-0,5%	-258	-0,6%
Modeliai ir prielaidos	Paskutinės rezervų peržiūros laikotarpis													
	Prielaidų stabilumas	Dažnio padidėjimas 10% transporto draudimo rūšyse	937	2,0%	64	0,5%	1.001	1,7%	3.326	9,5%	1.089	11,2%	4.415	9,9%
Išorinė aplinka	Didesnė negu planuota žalų infliacija	Dažnio sumažėjimas 10% transporto draudimo rūšyse	-900	-1,9%	-60	-0,5%	-960	-1,6%	-3.326	-9,5%	-1.089	-11,2%	-4.415	-9,9%
		Inflacijos padidėjimas 1 p.p.	1.582	3,4%	357	2,7%	1.939	3,2%	380	1,1%	92	0,9%	472	1,1%
	Kompensacijų augimas žalos asmeniui atveju	Inflacijos sumažėjimas 1 p.p.	-1.414	-3,0%	-310	-2,4%	-1.724	-2,9%	-363	-1,0%	-88	-0,9%	-451	-1,0%
		Vidutinės žalos asmeniui padidėjimas 10%	894	1,9%	88	0,7%	983	1,6%	355	1,0%	36	0,4%	391	0,9%
	Ekonominis nuosmukis (mažėja regresas, daugėja sukčiavimo atvejų, žalų užsienyje dėl emigracijos ir pan.)	Vidutinės žalos asmeniui sumažėjimas 10%	-866	-1,8%	-88	-0,7%	-954	-1,6%	-355	-1,0%	-36	-0,4%	-391	-0,9%
		Regreso atgavimo procento padidėjimas 10%	-133	-0,3%	-36	-0,3%	-170	-0,3%	-356	-1,0%	-45	-0,5%	-401	-0,9%
		Regreso atgavimo procento sumažėjimas 10%	133	0,3%	36	0,3%	170	0,3%	356	1,0%	45	0,5%	401	0,9%
		Anuitetų indeksavimo padidėjimas 1 p.p.	1.018	2,2%	295	2,3%	1.313	2,2%	101	0,3%	29	0,3%	130	0,3%
Reguliavimas / Įstatymai / Mokesčiai	Anuitetų indeksavimo sumažėjimas 1 p.p.	-805	-1,7%	-236	-1,8%	-1.041	-1,7%	-80	-0,2%	-23	-0,2%	-103	-0,2%	
	Visi nukentėję kreipis dėl moralinės žalos	1.611	3,4%					1.514	4,3%					

26 lentelė. Kiekybinė techninių atidėjinių jautrumo analizė

Pagrindiniai kiekybinės analizės pastebėjimai yra šie:

- Pasikeitimai žalų sureguliuavimo procese įtakotų žalų vystymąsi, todėl šiame scenarijuje testuojamas akumuliuotos ketvirtinio žalų išsivystymo dalies pasikeitimas 1%. Šis pasikeitimas nėra aktualus įmokų atidėjiniui.

- Žalų užsienyje dažnio ir vidutinės žalos pasikeitimas buvo analizuotas tik Lietuvoje, kadangi Estijos filialo atveju žalos užsienyje nėra analizuojamos atskirai. Didesnė šio pasikeitimo įtaka juntama įmokų atidėjiniui.
- Kadangi nuostolingumo metodas taikomas tik nedidelę portfelio dalį sudarančioms homogeniškomis rizikos grupėms, nuostolingumo prielaidos pasikeitimas neturi reikšmingos įtakos viso portfelio lygyje.
- Dažnio padidėjimo prielaidos transporto draudimo rūšyse pasikeitimas turėtų nedidelę įtaką Estijos filialo numatomų išmokų atidėjiniui dėl skirtingos įvykusių, bet dar nepraneštų žalų proporcijos Lietuvoje ir Estijoje. Įmokų atidėjiniui prielaidos pasikeitimas turėtų didesnę įtaką dėl transporto draudimo rūšių dominavimo portfelyje, taip pat dėl balanso nepareikalautų draudimo gautinų ir mokėtinų sumų perkėlimo į šį atidėjinį, kas techniškai sumažina paties atidėjinio dydį.
- Kadangi numatomų išmokų atidėjinyje yra ilgesnės trukmės, infliacijos pokytis jam turėtų turėti kur kas didesnės įtakos negu įmokų atidėjiniui.
- Dėl skirtingos transporto savininkų ir valdytojų civilinės atsakomybės draudimo dalies portfeliuose žalų asmeniui pasikeitimas turėtų mažesnę įtaką Estijos filialui.
- Ekonominės krizės sąlygomis sumažėtų arba padidėtų regresio tvarka išsieškomos sumos ir labiau paveiktų įmokų techninius atidėjinius.
- Anuitetinės žalos yra ilgos trukmės įsipareigojimai, todėl indeksavimo pokytis turi reikšmingą įtaką numatomų išmokų techninių atidėjinių dydžiams, o įtaka įmokų atidėjiniams yra ribota.
- Techniniams atidėjiniams Lietuvoje taip pat vertinta prielaidos pasikeitimo įtaka, jog visi nukentėjusieji kreiptųsi dėl moralinės žalos kompensavimo. Ši prielaida nėra aktuali techniniams atidėjiniams Estijoje.

Kiekybinės analizės rezultatai rodo, jog dalis scenarijų turi įtaką tik daliai portfelio, arba techniniai atidėjiniai nėra scenarijams jautrūs, todėl įtaka techniniams atidėjiniams Bendrovės lygyje nėra itin reikšminga.

D. 2.5. Kiti įsipareigojimai

D. 2.5.1. Įsipareigojimai, susiję su draudimo, perdraudimo (persidraudimo) veikla ir kitos mokėtinos sumos

Su draudimo veikla susiję įsipareigojimai – draudimo įmonės įsipareigojimai, kurie susiformuoja vykdant draudimo, perdraudimo ir persidraudimo ar kitą ūkinę komercinę veiklą. Mokumo tikslais mokėtini komisiniai, susiję su eliminuotomis / perklasifikuotomis draudėjų gautinomis po ataskaitinės datos pareikalautomis sumomis (žr. D.1.6 dalį „Gautinos sumos: draudimo veiklos, perdraudimo ir kitos gautinos sumos“) yra eliminuojami perklasifikuojami ir vertinami įmokų techniniame atidėjinyje.

Perdraudimo įsipareigojimai apima perdraudimo įmonėms mokėtinas sumas, susijusias su įmokomis ir komisiniais. Perdraudimo atidėti komisiniai ir perdraudimo atidėtos įsigijimo sąnaudos Mokumo vertinimo tikslais, yra eliminuojami ir vertinami nuliui.

Kitos mokėtinos sumos apima kitus Bendrovės įsipareigojimus darbuotojams ir klientams: sukauptus mokėtinus komisinius, su darbu susijusias išmokas darbuotojams, mokestinius įsipareigojimus ir kitas mokėtinas sumas.

D. 2.5.2. Įsipareigojimai – sukauptos sąnaudos ir ateinančių laikotarpių pajamos

Sukauptos sąnaudos – sąnaudos, kurios patirtos šiuo ar ankstesniais ataskaitiniais laikotarpiais, bet bus apmokėtos ateinančiais ataskaitiniais laikotarpiais. Ateinančių laikotarpių pajamos – šiuo ir ankstesniais ataskaitiniais laikotarpiais gautos sumos, kurios pajamomis bus pripažintos ateinančiais ataskaitiniais laikotarpiais.

D. 3. Metodų ir prielaidų vertinimo pagal IFRS ir MII skirtumų aprašymas

Toliau pateikiamas finansinių ataskaitų, sudarytų pagal tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, ir mokumo ataskaitų turto ir įsipareigojimų straipsnių pokyčių palyginimas pagal kiekvieną turto ar įsipareigojimų straipsnį, kuriame yra įvertinamas skirtumas. Skirtumai iš esmės atsiranda tuose straipsniuose, kurie ataskaitose pagal tarptautinius apskaitos standartus yra įvertinami kitais metodais, nei to reikalauja Mokumo taisyklės.

Mokumo balansinės ataskaitos turto ar įsipareigojimų straipsnis	Bendrovės finansinių ataskaitų ir turto ir įsipareigojimų, apskaičiuotų mokumo tikslais, pokyčio		
	2017 suma, tūkst. Eur	2016 suma, tūkst. Eur	Paaiškinimai
Nematerialus turtas	(3.182)	(3.904)	Eliminuojama, nes tai nėra ekonominis turtas Mokumo II tikslais. Įmonės nematerialų turtą sudarė kapitalizuoti programinės įrangos kūrimo ir tobulinimo darbai, programinė įranga ir licencijos.
Pastatai ir statiniai	2.903	3.447	Įvertinama pastatų ir statinių tikroji vertė.
Atidėtosios įsigijimo sąnaudos	(21.443)	(17.418)	Neįtraukiamos į Mokumo II balansą. Įmonė be komisinių išlaidų, mokamų pardavimo darbuotojams, prie atidėtų įsigijimo sąnaudų įtraukia ir kitas išlaidas, tiesiogiai susijusias su pardavimo procesu.

Investicijų tikroji vertė	2.292	1.677	Mokumo balanse iki išpirkimo laikomos investicijos apskaitomos tikraja verte.
Draudėjų gautinos sumos	(41.255)	(36.317)	Draudėjų gautinos sumos (kurios bus pareikalautos po ataskaitinės datos) iš turto straipsnių yra eliminuojamos/ reklasifikuojamos ir vertinamos pasirašytų įmokų techniniame atidėjinyje.
Būsimųjų laikotarpių sąnaudos	(588)	(547)	Eliminuojama būsimųjų laikotarpių sąnaudų ir kito turto, nenešančio ekonominės naudos, vertė.
Techniniai atidėjiniai, įskaitant perdraudimą	(55.995)	(46.781)	Techninių atidėjinių formavimas yra atskirai reglamentuojamas Mokumas II teisės aktais. Kadangi reikalavimai Mokumas II techninių atidėjinių formavimui pagal Deleguotojo Reglamento ir EIOPA Techninių atidėjinių vertinimo gaires reikšmingai skiriasi nuo techninių atidėjinių, naudojamų Finansinėje atskaitomybėje, sudarymo principų, iš esmės tai reiškia, jog vieni atidėjiniai yra pakeičiami kitais.
Įsipareigojimai, vertinami techniniuose atidėjiniuose	(7.974)	(6.834)	Kiti įsipareigojimai, perklasifikuoti į techninius atidėjinius.
Kitas turtas ir įsipareigojimai	(84)	(76)	Apima perdraudimo gautinų sumų įsipareigojimų nevykdymo tikimybės įvertį, kito ilgalaikio materialaus turto eliminavimo, perdraudimo atidėtų komisinių (įsipareigojimuose) pokyčius. Detaliau šie turto ir įsipareigojimų vertinimai aprašyti šio dokumento D dalyje „Vertinimas mokumo tikslais“.
Atidėti mokesčiai	(392)	(72)	Detaliau aprašyta šio dokumento D.1.2 dalyje „Atidėti mokesčiai“.

27 lentelė. Skirtumai tarp finansinių ir mokumo finansinių ataskaitų

Dėl 2017 metais ženkliai augusių pasirašytų įmokų atitinkamai didėjo techninių atidėjinių ir komisinių dalies, atvaizduojamos kitų įsipareigojimų dalyje, bei draudėjų gautinų sumų ir atidėtų įsigijimo sąnaudų pokyčiai mokumo tikslais.

E. KAPITALO VALDYMAS

E.1. Nuosavos lėšos

E.1.1. Nuosavų lėšų valdymas

Bendrovės pagrindiniai kapitalo valdymo tikslai yra užtikrinti pakankamas lėšas Bendrovės įsipareigojimų klientams padengimui bei efektyviai valdyti kapitalą optimizuojant jo naudojimą. Bendrovė yra įdiegusi kapitalo valdymo politiką ir procesus, kurie užtikrina iškeltų kapitalo valdymo tikslų įgyvendinimą. Bendrovės kapitalo valdymo politika užtikrina reikalavimus kapitalo pozicijos vertinimui, valdymui, stebėsenai ir kontrolei bei atskaitomybei, tuo pačiu numato ir Bendrovės vadovybės veiksmų planą nenumatytų aplinkybių atveju. Bendrovė yra nusistačiusi pasiekti ir nuolat vykdyti mokumo reikalavimus, padengiančius prisiimamos rizikos, kylančios iš Bendrovės vykdomos veiklos, lygį.

Vadovaudamasi kapitalo valdymo politika ir draudimo veiklą reguliuojančių teisės aktų reikalavimais, Bendrovė ruošia vidutinės trukmės kapitalo valdymo planą, kuris analizuoja esamą kapitalo poziciją, kapitalo elementų išleidimo ar išpirkimo ir prognozuojamų rezultatų įtaką Bendrovės kapitalo pozicijai. Prognozinis laikotarpis sutampa su verslui planuoti taikoma trijų metų laiko perspektyva.

Kapitalo valdymo procesą sudaro šie etapai:

- planavimas;
- organizavimas;
- stebėjimas;
- koreguojamieji veiksmai.

Kapitalo planavimas

Kapitalo planavimo etapo tikslas – nustatyti kapitalo tikslus ir apibrėžti veiksmus, kurių reikia imtis planavimo laikotarpiu. Kapitalo planavimo laikotarpis apima bent jau dabartinės Bendrovės strategijos laikotarpį, kuris yra ne trumpesnis nei 3 metai. Planuojant kapitalą atsižvelgiama į savo rizikos ir mokumo vertinimą. Analizuodama būsimą kapitalo poreikį Bendrovė vertina ir daro prielaidas planuojamuoju laikotarpiu dėl:

- tikėtino dividendų mokėjimo lygio;
- bet kokių planuojamų kapitalo emisijų;
- numatytų kapitalo priemonių išpirkimo terminų;
- kapitalo būklės poveikio kapitalo priemonių emisijai, išpirkimui ar grąžinimui.

Kapitalo organizavimas

Kapitalo organizavimo etapo tikslai:

- pasiekti mokumo koeficiento lygį apibrėžtą Bendrovės Rizikos apetito dokumente;
- užtikrinti, kad Bendrovė turi pakankamą kapitalo lygį, pasiekti veiklos tikslus, numatytus Bendrovės strategijoje.

Bendrovė organizuoja kapitalo valdymą atsižvelgdama į:

- finansinio rezultato paskirstymą;
- kapitalo padidinimo ar sumažinimo poreikį;
- subordinuotos skolos išleidimo ar grąžinimo poreikį;
- mokumo reikalavimų vykdymą.

Kapitalo stebėjimas

Siekiant užtikrinti tinkamą ir savalaikį kapitalo pokyčių stebėjimo procesą, Bendrovėje įdiegtos sekančios kontrolės:

- išankstinio perspėjimo apie kapitalo pakankamumą kontrolės procesas:
 - ✓ Jeigu Bendrovės mokumo koeficientas patenka į „geltoną zoną“ (nustatytą Bendrovės Rizikos apetite), arba vadovaujantis prognozėmis (bazinio atvejo) gali patekti į „geltoną zoną“ per artimiausius 12 mėnesių, Bendrovės Valdyba turėtų per tris mėnesius parengti ir pateikti veiksmų planą Stebėtojų tarybai bei kitiems atsakingiems asmenims. Įgyvendinus plane numatytus veiksmus turi būti pasiekiamas mokumo koeficientas, numatytas „žalioje zonoje“ per planuojamą laikotarpį.
 - ✓ Jeigu Bendrovės mokumo koeficientas patenka į „raudoną zoną“ (nustatytą Bendrovės Rizikos apetite), arba vadovaujantis prognozėmis (bazinio atvejo) gali patekti į „raudoną zoną“ per artimiausius 3 mėnesius, Bendrovės Valdyba turėtų per vieną mėnesį parengti ir pateikti veiksmų planą Stebėtojų tarybai ir kitiems atsakingiems asmenims. Įgyvendinus plane numatytus veiksmus per šešis mėnesius turi būti pasiekiamas „geltonos zonos“ mokumo koeficientas.
- Periodinis ataskaitų teikimas apie Kapitalo pakankamumą Bendrovės Valdybai, Stebėtojų tarybai ir kitiems atsakingiems asmenims;
- Periodinis kapitalo pozicijos pokyčių analizavimas ir aptarimas Bendrovės Kapitalo valdymo komitete.

Koreguojamieji veiksmai

Koreguojamųjų veiksmų pobūdis nustatomas atsižvelgiant į galimybę praktiškai taikyti priemones, laiką, reikalingą konkreitiems koreguojamiesiems veiksams įgyvendinti, nuosavų lėšų kokybę ir reputacijos riziką. Koreguojami veiksmai gali apimti nuosavų lėšų padidėjimo būdus arba rizikos mažinimo priemones. Siekiant padidinti nuosavų lėšų lygį Bendrovė gali:

- gauti subordinuotą skolą;
- atsisakyti arba laikinai sustabdyti priemonių, kurios gali būti priskiriamos nuosavoms lėšoms, išpirkimą, jeigu tokia galimybė numatyta pagal emisijos ar sutarties sąlygas;
- atsisakyti paskirstyti dalį ar visą pelną sumažindama mokėtinų dividendų sumą;
- atlikti mokėjimus papildomomis nuosavomis lėšomis pagal direktyvos Mokumas II 89 straipsnį;
- padidinti kapitalą, pvz., išleidžiant akcijas.

Siekiant sumažinti riziką gali būti taikomos tokios priemonės:

- rizikos vengimas – kai atsisakoma arba nustojama vykdyti riziką didinančią veiklą;
- rizikos perdavimas – dalis rizikos pozicijų perleidžiama trečiajai šaliai; tai nereiškia, kad taip pat perduodama atsakomybė už riziką - rizika ir toliau vertinama, vykdoma jos stebėseną, teikiamos ataskaitos, ypač dėl rizikos apetito,
- rizikos mažinimas – mažinama rizikos realizavimosi tikimybė ir ribojamas tokios rizikos poveikis;
- rizikos prisiėmimas – prisiimama rizika, vadovybė neturi galimybės atlikti kitų veiksmų, arba kai tokių veiksmų įgyvendinimo sąnaudos yra pernelyg didelės palyginus su gaunama nauda (tačiau rizika ir toliau reguliariai vertinama, vykdoma jos stebėseną ir teikiamos ataskaitos);
- įgyvendinamos priemonės, padedančios realizuoti kitus vadovybės veiksmus, nustatomos ribos, draudimo programos, nuolatinė draudimo veiklos peržiūra.

Pirmenybė skiriama veiksams, kuriais siekiama sumažinti Bendrovės prisiimamą riziką. Toliau pateikiama Bendrovės turimų nuosavų lėšų struktūra bei reikalavimai.

E.1.2. Nuosavų lėšų struktūra

2017 metais pagrindiniai nuosavų lėšų struktūros pokyčiai daugiausia susiję su pelninga Bendrovės veikla bei grynojo turto vertinimu mokumo tikslais.

Atsižvelgiant į Bendrovės Dividendų politikos nuostatas bei veiklos ir mokumo prognozinis skaičiavimus, kurie perspektyvoje užtikrintų pelningos veiklos ir reikalaujamų kapitalo dydžių įgyvendinimą, nuosavos lėšos yra mažinamos planuojamais mokėti dividendais. Numatomų dividendų už 2017 metus suma siekia 6,4 mln. eurų.

2015 metais iš pagrindinio Bendrovės akcininko „Powszechny Zakład Ubezpieczeń“ SA gauta subordinuota 10 mln. eurų paskola ankstesniais laikotarpiais buvo apskaitoma amortizuota savikaina ir buvo įtraukiama skaičiuojant nuosavas lėšas. Atsižvelgiant į atsakingų Bendrovės valdymo organų sprendimus bei gavus Lietuvos banko leidimą, subordinuota paskola 2017 metų liepos mėnesį grąžinta pagrindiniam Bendrovės akcininkui. Informacija apie nuosavas lėšas pateikiama lentelėje apačioje bei Priedo S.23.01.01 lentelėje.

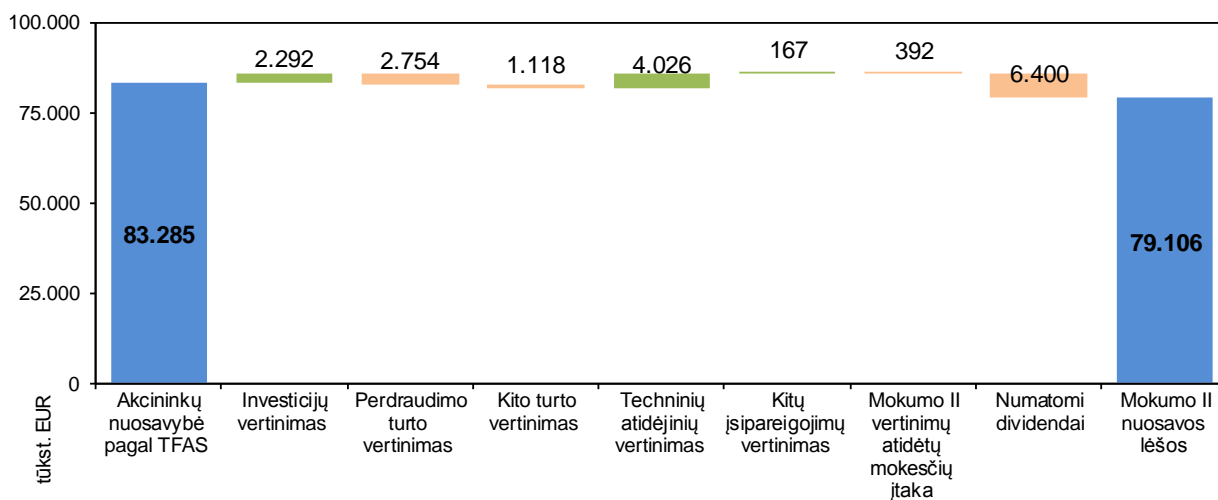
Nuosavos lėšos, tūkst. Eur	2017	2016	Pokytis
Akcinis kapitalas	11.665	11.665	0
Akcijų priedai	937	937	0
Kiti rezervai	71.075	62.182	8.893
Suderinimo rezervas	2.613	478	2.135
Subordinuota paskola	-	10.000	(10.000)
Numatomi dividendai	(6.400)	-	(6.400)
Atidėtųjų mokesčių turtas	(785)	(334)	(451)
Nuosavos lėšos	79.106	84.928	(5.822)

28 lentelė. Nuosavų lėšų struktūra

2017 metais Bendrovė uždirbo 13,1 mln. eurų audituoto grynojo pelno (lentelėje pateikiamas atitinkamai kitų rezervų ir atidėtųjų mokesčių turto dalyse). Kiti rezervai be praėjusių metų rezultato taip pat apima ankstesnių metų sukauptą nepaskirstytą pelną, rezervinį kapitalą ir parduoti turimų investicijų perkainojimo rezervą. Kitų rezervų pokytis taip pat apima ir už 2016 metus išmokėtus 4.1 mln. eurų dividendus, kurie, įvertinus stiprią Bendrovės mokumo poziciją, buvo patvirtinti 2017 m. balandžio 28 d. metinio akcininkų susirinkimo sprendimu.

Suderinimo rezervas atspindi Bendrovės finansinių ataskaitų ir turto bei įsipareigojimų, apskaičiuotų mokumo tikslais vertinimo pokyčius. 2017 metais suderinimo rezervas daugiausia buvo įtakotas investicijų, neto techninių atidėjinių ir nekilnojamo turto vertinimo (žr. detaliau D dalyje „Vertinimas mokumo tikslais“).

Toliau pateikiamas detalus įmonės finansinėse ataskaitose atvaizduoto nuosavo kapitalo ir mokumo tikslais apskaičiuoto įsipareigojimus viršijančio turto judėjimas. Detalūs Bendrovės finansinių ataskaitų ir turto ir įsipareigojimų, apskaičiuotų mokumo tikslais, pokyčiai aprašyti D.3. dalyje.

5 grafikas. Finansinių ataskaitų ir turto ir įsipareigojimų, apskaičiuotų mokumo tikslais, pokyčiai

2017 metų pabaigoje visos nuosavos lėšos priklausė 1 lygio kapitalui.

Bendrovė taiko tokius nuosavų lėšų tinkamumo įvertinimo reikalavimus:

- 1 lygio nuosavos lėšos turi sudaryti ne mažiau nei pusę visų tinkamų nuosavų lėšų;
- 1 lygio nuosavos lėšos turi sudaryti ne mažiau nei pusę mokumo reikalaujamo kapitalo;
- 3 lygio nuosavos lėšos turi būti mažiau nei trečdalis visų tinkamų nuosavų lėšų;
- 3 lygio nuosavos lėšos turi būti mažiau nei 15 proc. mokumo reikalaujamo kapitalo;
- Subordinuota paskola neturi viršyti 20 proc. 1 lygio nuosavų lėšų.

Nuosavos lėšos, tūkst. Eur	2017	2016	Pokytis
1 lygio nuosavos lėšos	79.106	84.928	(5.822)
2 lygio nuosavos lėšos	0	0	0
3 lygio nuosavos lėšos	0	0	0
Mokumo II nuosavos lėšos	79.106	84.928	(5.822)
Nuosavos lėšos tinkamos mokumo kapitalo reikalavimui	79.106	84.928	
Nuosavos lėšos tinkamos minimalaus kapitalo reikalavimui	79.106	84.928	

29 lentelė. Nuosavos lėšos pagal lygius

Vertinant nuosavų lėšų tinkamumą, Minimalaus ir Mokumo kapitalo reikalavimų įvertinimui 3 lygio nuosavos lėšos, kurias Bendrovėje sudaro tik atidėti mokesčiai, nėra įtraukiamos skaičiuojant Minimalaus kapitalo reikalavimus. Bendrovė 2017 ir 2016 metais po turto ir įsipareigojimų vertinimo mokumo tikslais turėjo atidėtųjų mokesčių įsipareigojimą, kuris mažino 1 lygio nuosavas lėšas.

Bendrovė neturi nuosavų lėšų tinkamumo ar kitokių apribojimų.

E.2. Mokumo kapitalo reikalavimas ir minimalaus kapitalo reikalavimas

Mokumo kapitalo reikalavimas vertinamas pagal standartinę formulę.

Lentelėje apačioje pateikiami Bendrovės mokumo kapitalo reikalavimo (SCR) ir minimalaus kapitalo reikalavimo (MCR) mokumo koeficientai ataskaitinei datai.

Tūkst. Eur	SCR	MCR
Nuosavos lėšos	79.106	79.106
Tinkamos nuosavos lėšos	79.106	79.106
Mokumo kapitalo reikalavimas	52.603	23.671
Perviršis / trūkumas	26.503	55.435
Mokumo koeficientas	150%	334%

30 lentelė. Bendrovės mokumo koeficientai

Bendrovės SCR mokumo koeficientas ataskaitinei datai lygus 150%, MCR mokumo koeficientas siekia 334%. Taigi Bendrovė, net ir įvertinus reikšmingus 2017 metų nuosavų lėšų pokyčius susijusius su išmokėtais ir numatomais dividendais bei grąžinta subordinuota paskola, yra gerai kapitalizuota draudimo įmonė.

E.2.1. Mokumo kapitalo reikalavimas

Lentelėje apačioje bei Priedo S.25.01.21 lentelėje pateikiamas Bendrovės SCR pasiskirstymas pagal rizikos modulius:

Tūkst. Eur	2017	2016	Pokytis
Ne gyvybės draudimo veiklos rizika	45.811	35.188	10.623
Sveikatos draudimo veiklos rizika	3.274	2.744	530
Gyvybės draudimo veiklos rizika	502	317	185
Rinkos rizika	10.781	9.957	825
Sandorio šalies įsipareigojimų neįvykdymo rizika	5.748	5.779	(32)
Diversifikacija	(12.898)	(11.439)	(1.460)
Pagrindinis mokumo kapitalo reikalavimas	53.218	42.546	10.672
Operacinė rizika	6.212	5.269	943
Patikslinimas dėl galimybės padengti nuostolius atidėtaisiais mokesčiais	(6.827)	(5.417)	(1.410)
Mokumo kapitalo reikalavimas	52.603	42.397	10.206

31 lentelė. Bendrovės SCR pasiskirstymas pagal rizikos modulius

Kaip matyti iš lentelės, apie du trečdalius bendro nediversifikuoto reikalaujamo kapitalo poreikio sudaro SCR draudimo veiklos rizikai, antra pagal reikšmingumą yra rinkos rizika.

Pagal standartinę Mokumo kapitalo reikalavimo formulę Bendrovė, skaičiuodama SCR patikslinimą dėl galimybės padengti nuostolius atidėtaisiais mokesčiais, įvertina šalių, kuriose Bendrovė veikia, mokestinį reguliavimą. Atsižvelgiant į tai, kad Estijoje yra apmokestinamas tik skirstomas pelnas, Bendrovė papildomai įvertina Estijos filialui tenkantį SCR patikslinimą ir jį eliminuoja skaičiuojant bendrą SCR patikslinimą dėl galimybės padengti nuostolius atidėtaisiais mokesčiais. Vertinant SCR patikslinimą taip pat atsižvelgiama į tai, kad pagal Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo 30 straipsnio nuostatas mokestinių nuostolių suma gali būti perkeliama į sekančius mokestinius metus neribotą laikotarpį.

2017 m. pabaigai Estijos filialui tenkantis SCR patikslinimas eliminuotas skaičiuojant bendrą SCR patikslinimą dėl galimybės padengti nuostolius sudarė 2.1 mln. Eur. Toliau pateikiamas detalus patikslinimo apskaičiavimas.

Reikalaujamas kapitalas pagal rizikų modulius, tūkst. Eur	
Rinkos rizikai	10.781
Sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo rizikai	5.748
Gyvybės draudimo veiklos rizikai	502
Sveikatos draudimo veiklos rizikai	3.274
Ne gyvybės draudimo veiklos rizikai	45.811
Operacinei rizikai	6.212
Diversifikacija	(12.898)
Pagrindinis Mokumo kapitalo reikalavimas (BSCR)	59.430
SCR patikslinimas dėl galimybės padengti nuostolius atidėtaisiais mokesčiais (BSCR * 0,15%)	8.914
Estijos filialo įtaka SCR patikslinimui dėl galimybės padengti nuostolius atidėtaisiais mokesčiais	(2.087)
SCR patikslinimas dėl galimybės padengti nuostolius atidėtaisiais mokesčiais	6.827

32 lentelė. Bendrovės kapitalo reikalavimo patikslinimas dėl atidėtųjų mokesčių

E.2.2. Minimalaus kapitalo reikalavimas

Bendrovės MCR yra apskaičiuojamas pagal 248 Komisijos Deleguotojo Reglamento 2015/35 straipsnį.

Lentelėje pateikiama Bendrovės informacija apie įvesties duomenis, pagal kuriuos Bendrovė apskaičiuoja MCR ataskaitinei datei.

MCR skaičiavimai, tūkst. Eur	
Tiesinis MCR	27.956
SCR	52.603
MCR viršutinė riba	23.671
MCR žemiausia riba	13.151
Sudėtinis MCR	23.671
Absoliuti MCR žemiausia riba	3.700
Minimalaus kapitalo reikalavimas	23.671

33 lentelė. Bendrovės MCR įvesties duomenys

Bendrovės MCR yra lygus MCR viršutinei ribai.

E.2.3. Informacija apie naudojamus standartinės formulės parametrus

Ataskaitos datą Bendrovė taikė standartinės formulės parametrus, t.y. Bendrovė, apskaičiuodama mokumo kapitalo reikalavimą, netaiko jokių Bendrovei būdingų specifinių parametrų.

E.3. Nuosavybės vertybinių popierių rizikos submodulio taikymas

Bendrovė nuosavybės vertybinių popierių riziką skaičiuoja standartiniu metodu ir nenaudoja nuosavybės vertybinių popierių rizikos submodulio, pagrįsto įsipareigojimų trukme.

E.4. Standartinės formulės ir bet kokių taikomų vidaus modelių skirtumai

Ataskaitiniu laikotarpiu Bendrovė netaikė vidaus modelių.

E.5. Kapitalo reikalavimų nesilaikymas

Bendrovėje nebuvo Kapitalo reikalavimų nesilaikymo atvejų.

E.6. Kita informacija

Įvertinant stiprią Bendrovės mokumo poziciją 2018 m. balandžio 23 d. metinis akcininkų susirinkimas priėmė sprendimą mokėti 6,4 mln. eurų dividendus už 2017 metus.

PRIEDAS. Kiekybinės informacijos lentelės

Priede pateikiamos kiekybinės informacijos lentelės. Lentelėse pateikiami duomenys 2017 m. gruodžio 31 d., jei nenurodyta kitaip. Lentelėse visi skaičiai pateikiami tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip. Atskleidžiama tik Bendrovės veiklai aktuali informacija, todėl kiekybinės informacijos lentelės S.22.01.21, S.25.02.21, S.25.03.21, S.28.02.01 nėra pateikiamos.

Lentelės numeris	Lentelė
S.02.01.02	Balansas
S.05.01.02	Įmokos, išmokos ir sąnaudos pagal draudimo rūšis
S.05.02.01	Įmokos, išmokos ir sąnaudos pagal šalis
S.12.01.02	Gyvybės ir sveikatos draudimo, apskaičiuojamo pagal panašius į gyvybės draudimo metodus, techniniai atidėjiniai
S.17.01.02	Ne gyvybės draudimo techniniai atidėjiniai
S.19.01.21	Ne gyvybės draudimo žalos
S.23.01.01	Nuosavos lėšos
S.25.01.21	Mokumo kapitalo reikalavimas, apskaičiuojamas taikant standartinę formulę
S.28.01.01	Minimalaus kapitalo reikalavimas – tik gyvybės draudimo arba tik ne gyvybės draudimo ar perdraudimo veikla

34 lentelė. Kiekybinių lentelių sąrašas

S.02.01.02 forma – Balanso informacija

Turtas		Mokumas II vertė
Nematerialusis turtas	R0030	
Atidėtųjų mokesčių turtas	R0040	
Pensijų išmokų perviršis	R0050	
Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai, laikomi įmonės reikmėms	R0060	13.178
Investicijos (išskyrus turtą, laikomą su indeksu ir investiciniais vienetais susietoms sutartims)	R0070	196.660
Nekilnojamasis turtas (išskyrus skirtą įmonės reikmėms)	R0080	1.422
Akcijos, įskaitant dalyvavimą, susijusiose įmonėse	R0090	
Nuosavybės vertybiniai popieriai	R0100	2.228
Nuosavybės vertybiniai popieriai – įtraukti į biržos sąrašus	R0110	2.220
Nuosavybės vertybiniai popieriai – neįtraukti į biržos sąrašus	R0120	7
Obligacijos	R0130	163.176
Vyriausybės obligacijos	R0140	157.834
Įmonių obligacijos	R0150	5.342
Struktūrizuoti vertybiniai popieriai	R0160	
Užtikrinti vertybiniai popieriai	R0170	
Kolektyvinio investavimo subjektai	R0180	29.835
Išvestinės finansinės priemonės	R0190	
Indėliai, išskyrus pinigų ekvivalentus	R0200	
Kitos investicijos	R0210	
Turtas, laikomas su indeksu ir investiciniais vienetais susietoms sutartims	R0220	
Hipoteka užtikrintos ir kitos paskolos	R0230	
Paskolos, užtikrintos draudimo sutartimis	R0240	
Hipoteka užtikrintos ir kitos paskolos fiziniams asmenims	R0250	
Kitos hipoteka užtikrintos ir kitos paskolos	R0260	
Pagal perdraudimo sutartis atgautinos sumos iš:	R0270	9.004
ne gyvybės ir sveikatos perdraudimo, apskaičiuojamo pagal nepanašius į gyvybės perdraudimo metodus	R0280	8.706
ne gyvybės perdraudimo, išskyrus sveikatos perdraudimą	R0290	8.728
sveikatos perdraudimo, apskaičiuojamo pagal nepanašius į gyvybės perdraudimo metodus	R0300	-22
gyvybės ir sveikatos perdraudimo, apskaičiuojamo pagal panašius į gyvybės perdraudimo metodus, išskyrus sveikatos ir su indeksu ir investiciniais vienetais susietą perdraudimą	R0310	298
sveikatos perdraudimo, apskaičiuojamo pagal panašius į gyvybės perdraudimo metodus	R0320	
gyvybės perdraudimo, išskyrus sveikatos ir su indeksu ir investiciniais vienetais susietą perdraudimą	R0330	298
gyvybės perdraudimo, susieto su indeksu ir investiciniais vienetais	R0340	
Depozitai persidraudžiančiose įmonėse	R0350	
Iš draudimo veiklos ir tarpininkų gautinos sumos	R0360	9.702
Pagal perdraudimo sutartis gautinos sumos	R0370	1.775
Gautinos sumos (prekyba, ne draudimas)	R0380	466
Savos akcijos (tiesiogiai turimos)	R0390	
Gautinos sumos už nuosavų lėšų elementus arba pareikalautas, bet dar neįmokėtas pradinės lėšas	R0400	
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	R0410	9.834
Bet koks kitas kitur nenurodytas turtas	R0420	239
Iš viso turto	R0500	240.859

Įsipareigojimai		Mokumas II vertė
Techniniai atidėjiniai – ne gyvybės draudimas	R0510	121.414
Techniniai atidėjiniai – ne gyvybės draudimas (išskyrus sveikatos draudimą)	R0520	115.790
TA, apskaičiuojami kaip visuma	R0530	
Tiksliausias įvertis	R0540	108.127
Rizikos marža	R0550	7.663
Techniniai atidėjiniai – sveikatos draudimas (apskaičiuojamas pagal nepanašius į gyvybės draudimo metodus)	R0560	5.624
TA, apskaičiuojami kaip visuma	R0570	
Tiksliausias įvertis	R0580	5.388
Rizikos marža	R0590	236
Techniniai atidėjiniai – gyvybės draudimas (išskyrus su indeksu ir investiciniais vienetais susietą draudimą)	R0600	9.527
Techniniai atidėjiniai – sveikatos draudimas (apskaičiuojamas pagal panašius į gyvybės draudimo metodus)	R0610	
TA, apskaičiuojami kaip visuma	R0620	
Tiksliausias įvertis	R0630	
Rizikos marža	R0640	
Techniniai atidėjiniai – gyvybės draudimas (išskyrus sveikatos ir su indeksu ir investiciniais vienetais susietą draudimą)	R0650	9.527
TA, apskaičiuojami kaip visuma	R0660	
Tiksliausias įvertis	R0670	9.066
Rizikos marža	R0680	461
Techniniai atidėjiniai – su indeksu ir investiciniais vienetais susietas draudimas	R0690	
TA, apskaičiuojami kaip visuma	R0700	
Tiksliausias įvertis	R0710	
Rizikos marža	R0720	
Neapibrėžtieji įsipareigojimai	R0740	
Atidėjiniai, išskyrus techninius atidėjinius	R0750	1.415
Pensijų išmokų įsipareigojimai	R0760	1.030
Perdraudikų depozitai	R0770	
Atidėtųjų mokesčių įsipareigojimai	R0780	785
Išvestinės finansinės priemonės	R0790	
Skolos kredito įstaigoms	R0800	
Finansiniai įsipareigojimai, išskyrus skolas kredito įstaigoms	R0810	
Pagal draudimo sutartis ir tarpininkams mokėtinos sumos	R0820	5.782
Pagal perdraudimo sutartis mokėtinos sumos	R0830	2.473
Mokėtinos sumos (prekyba, ne draudimas)	R0840	3.518
Subordinuoti įsipareigojimai	R0850	
Subordinuoti įsipareigojimai, neįtraukti į pagrindines nuosavas lėšas	R0860	
Subordinuoti įsipareigojimai, įtraukti į pagrindines nuosavas lėšas	R0870	
Bet kokie kiti kitur nenurodyti įsipareigojimai	R0880	9.410
Iš viso įsipareigojimų	R0900	155.353
Įsipareigojimus viršijantis turtas	R1000	85.506

		Draudimo rūšis: gyvybės draudimo įsipareigojimai					Gyvybės perdraudimo įsipareigojimai		Iš viso	
		Sveikatos draudimas	Draudimas su teise dalytis pelną	Su indeksu ir investiciniais vienetais susietas draudimas	Kitas gyvybės draudimas	Anuitetai pagal ne gyvybės draudimo sutartis, susiję su sveikatos draudimo įsipareigojimais	Anuitetai pagal ne gyvybės draudimo sutartis, susiję su draudimo įsipareigojimais, kurie nėra sveikatos draudimo įsipareigojimai	Sveikatos perdraudimas		Gyvybės perdraudimas
		C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260	C0270	C0280	C0300
Pasirašytos įmokos										
Bruto	R1410									
Perdraudikų dalis	R1420									
Neto	R1500									
Uždirbtos įmokos										
Gross	R1510									
Perdraudikų dalis	R1520									
Neto	R1600									
Išmokų sąnaudos										
Gross	R1610						3.451			3.451
Perdraudikų dalis	R1620						249			249
Neto	R1700						3.202			3.202
Kitų techninių atidėjinių pokyčiai										
Gross	R1710									
Perdraudikų dalis	R1720									
Neto	R1800									
Patirtos sąnaudos	R1900						4			4
Kitos sąnaudos	R2500									
Iš viso sąnaudų	R2600									4

S.05.02.01 forma – Informacija apie įmokas, išmokas ir sąnaudas pagal šalis

		Buveinės šalis	5 svarbiausios šalys (pagal bruto pasirašytų įmokų sumą) – ne gyvybės draudimo įsipareigojimai				Iš viso 5 svarbiausiose šalyse ir buveinės šalyje
			Estija	Latvija	Lenkija	Prancūzija	
		C0080	C0081	C0082	C0083	C0084	C0084
Pasirašytos įmokos							
Bruto – tiesioginis draudimas	R0110	174.016	53.838	242	218	1	228.315
Bruto – priimtas proporcinis perdraudimas	R0120						
Bruto – priimtas neproporcinis perdraudimas	R0130						
Perdraudikų dalis	R0140	4.680	2.097				6.777
Neto	R0200	169.336	51.741	242	218	1	221.539
Uždirtos įmokos							
Bruto – tiesioginis draudimas	R0210	156.335	50.119	241	218	1	206.914
Bruto – priimtas proporcinis perdraudimas	R0220						
Bruto – priimtas neproporcinis perdraudimas	R0230						
Perdraudikų dalis	R0240	4.434	2.008				6.442
Neto	R0300	151.900	48.111	241	218	1	200.472
Išmokų sąnaudos							
Bruto – tiesioginis draudimas	R0310	97.366	30.073	1.752	330		129.520
Bruto – priimtas proporcinis perdraudimas	R0320						
Bruto – priimtas neproporcinis perdraudimas	R0330						
Perdraudikų dalis	R0340	17.761	1.284				19.045
Neto	R0400	79.604	28.789	1.752	330		110.475
Kitų techninių atidėjinių pokyčiai							
Bruto – tiesioginis draudimas	R0410	-256	22				-234
Bruto – priimtas proporcinis perdraudimas	R0420						
Bruto – priimtas neproporcinis perdraudimas	R0430						
Perdraudikų dalis	R0440						
Neto	R0500	-256	22				-234
Patirtos sąnaudos	R0550	57.578	16.321	53	27		73.979
Kitos sąnaudos	R1200						845
Iš viso sąnaudų	R1300						74.824

S.12.01.02 forma – Gyvybės ir sveikatos draudimo, apskaičiuojamo pagal panašius į gyvybės draudimo metodus, techniniai atidėjiniai

	Draudimas su teise dalytis pelną	Su indeksu ir investiciniais vienetais susietas draudimas			Kitas gyvybės draudimas			Anuitetai pagal ne gyvybės draudimo sutartis, susiję su draudimo įsipareigojimais, kurie nėra sveikatos draudimo įsipareigojimai	Prisiimtas perdraudimas	Iš viso (gyvybės draudimas, išskyrus sveikatos draudimą, bet įskaitant su investiciniais vienetais susietą draudimą)	Sveikatos draudimas (tiesioginis draudimas)			Anuitetai pagal ne gyvybės draudimo sutartis, susiję su sveikatos draudimo įsipareigojimais	Sveikatos perdraudimas (prisiimtas perdraudimas)	Iš viso (sveikatos draudimas, apskaičiuojamas pagal panašius į gyvybės draudimo metodus)	
			Sutartys be pasirinkimo galimybių ir garantijų	Sutartys su pasirinkimo galimybėmis arba garantijomis		Sutartys be pasirinkimo galimybių ir garantijų	Sutartys su pasirinkimo galimybėmis arba garantijomis					Sutartys be pasirinkimo galimybių ir garantijų	Sutartys su pasirinkimo galimybėmis arba garantijomis				
		C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0150	C0160	C0170	C0180	C0190	C0200	C0210
Techniniai atidėjiniai, apskaičiuojami kaip visuma	R0010																
Bendra pagal perdraudimo sutartis, iš specialiosios paskirties įmonių ir pagal riboto perdraudimo sutartis atgautina suma, patikslinta atsižvelgiant į tikėtinus nuostolius dėl sandorio šalies įsipareigojimų neįvykdymo, siejama su TA, apskaičiuojama kaip visuma	R0020																
Techniniai atidėjiniai, apskaičiuoti kaip tiksliausio įverčio ir rizikos maržos suma																	
Tiksliausias įvertis																	
Bruto tiksliausias įvertis	R0030								9.066		9.066						
Bendra pagal perdraudimo sutartis, iš specialiosios paskirties įmonių ir pagal riboto perdraudimo sutartis atgautina suma, patikslinta atsižvelgiant į tikėtinus nuostolius dėl sandorio šalies įsipareigojimų neįvykdymo	R0080								298		298						
Tiksliausias įvertis, atėmus pagal perdraudimo sutartis, iš specialiosios paskirties įmonių ir pagal riboto perdraudimo sutartis atgautinas sumas – iš viso	R0090								8.768		8.768						
Rizikos marža	R0100								461		461						
Techniniams atidėjiniams taikomos pereinamojo laikotarpio priemonės suma																	
Techniniai atidėjiniai, apskaičiuojami kaip visuma	R0110																
Tiksliausias įvertis	R0120																
Rizikos marža	R0130																
Techniniai atidėjiniai – iš viso	R0200								9.527		9.527						

S.17.01.02 forma – Ne gyvybės draudimo techniniai atidėjiniai

		Tiesioginis draudimas											Iš viso ne gyvybės draudimo įsipareigojimų	
		Medicininis išlaidų draudimas	Pajamų apsaugos draudimas	Nelaimingų atsitikimų darbe draudimas	Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas	Kitas transporto priemonių draudimas	Jūrų, oro ir sausumos transporto draudimas	Draudimas nuo gaisro ir kitos žalos, padarytos turtui	Bendrosios civilinės atsakomybės draudimas	Kredito ir laidavimo draudimas	Teisinių išlaidų draudimas	Pagalba		Išvairūs finansiniai nuostoliai
		C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0110	C0120	C0130	C0180
Techniniai atidėjiniai, apskaičiuojami kaip visuma	R0010													
Bendra pagal perdraudimo sutartis, iš specialiosios paskirties įmonių ir pagal riboto perdraudimo sutartis atgautina suma, patikslinta atsižvelgiant į tikėtinus nuostolius dėl sandorio šalies įsipareigojimų neįvykdymo, siejama su TA, apskaičiuojamais kaip visuma	R0050													
Techniniai atidėjiniai, apskaičiuoti kaip tiksliausio įverčio ir rizikos maržos suma														
Tiksliausias įvertis														
Įmokų atidėjiniai														
Bruto – iš viso	R0060	1.260	2.667	0	20.014	14.933	-14	7.080	1.004	250			-268	46.927
Bendra pagal perdraudimo sutartis, iš specialiosios paskirties įmonių ir pagal riboto perdraudimo sutartis atgautina suma, patikslinta atsižvelgiant į tikėtinus nuostolius dėl sandorio šalies įsipareigojimų neįvykdymo	R0140	-3	-19	0	-453	458	-3	-760	-35	44			8	-763
Įmokų atidėjinių neto tiksliausias įvertis	R0150	1.263	2.687	0	20.466	14.475	-11	7.840	1.039	206			-276	47.690
Išmokų atidėjiniai														
Bruto – iš viso	R0160	628	832	0	33.943	8.178	611	11.292	5.820	1.263			4.021	66.587
Bendra pagal perdraudimo sutartis, iš specialiosios paskirties įmonių ir pagal riboto perdraudimo sutartis atgautina suma, patikslinta atsižvelgiant į tikėtinus nuostolius dėl sandorio šalies įsipareigojimų neįvykdymo	R0240	0	0	0	2.755	143	106	3.933	357	446			1.728	9.469

Išmokyti atidėjinių neto tiksliausias įvertis	R0250	628	832	0	31.188	8.035	505	7.359	5.463	817			2.293	57.119
Bendras tiksliausias įvertis – bruto	R0260	1.888	3.499	0	53.957	23.111	597	18.372	6.824	1.514			3.752	113.514
Bendras tiksliausias įvertis – neto	R0270	1.891	3.519	0	51.655	22.510	494	15.199	6.502	1.024			2.016	104.808
Rizikos marža	R0280	22	214	0	1.873	536	74	3.314	771	458			637	7.900
Techniniams atidėjiniams taikomos pereinamojo laikotarpio priemonės suma														
TA, apskaičiuojami kaip visuma	R0290													
Tiksliausias įvertis	R0300													
Rizikos marža	R0310													
Techniniai atidėjiniai – iš viso														
Techniniai atidėjiniai – iš viso	R0320	1.910	3.714		55.829	23.648	671	21.686	7.595	1.972			4.389	121.414
Pagal perdraudimo sutartis, iš specialiosios paskirties įmonių ir pagal riboto perdraudimo sutartis atgautina suma, patikslinta atsižvelgiant į tikėtinus nuostolius dėl sandorio šalies įsipareigojimų neįvykdymo – iš viso	R0330	-3	-19		2.302	601	103	3.173	322	490			1.736	8.706
Techniniai atidėjiniai, atėmus pagal perdraudimo sutartis, iš specialiosios paskirties įmonių ir pagal riboto perdraudimo sutartis atgautinas sumas – iš viso	R0340	1.913	3.733		53.527	23.047	568	18.513	7.272	1.482			2.653	112.708

S.19.01.21 forma – Ne gyvybės draudimo žalos

Ne gyvybės draudimo žalos

Iš viso ne gyvybės draudimo

Bruto išmokėtos išmokos (nekaupiamosios)

(absoliučioji suma)

Ivykio metai/draudimo rizikos prisiėmimo metai	Z0020	Ivykio metai
--	-------	--------------

Žalos vystymosi metai

Metai		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 ir vėlesni
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0160
Ankstesni	R0100											-106
N-9	R0160	51.107	12.749	1.399	532	458	624	420	77	259	349	
N-8	R0170	41.774	8.322	532	669	149	-50	98	18	15		
N-7	R0180	42.064	10.483	279	300	-23	-25	26	48			
N-6	R0190	41.141	9.479	580	204	271	151	-15				
N-5	R0200	39.630	8.343	428	-12	-20	-46					
N-4	R0210	41.082	7.080	517	153							
N-3	R0220	44.499	10.459	928	210							
N-2	R0230	64.551	14.547	712								
N-1	R0240	79.283	15.294									
N	R0250	96.096										

		Einamaisiais metais	Visų metų suma (kaupiamoji)
		C0170	C0180
Ankstesni	R0100	-106	-106
N-9	R0160	349	67.974
N-8	R0170	15	51.527
N-7	R0180	48	53.153
N-6	R0190	-15	51.809
N-5	R0200	-46	48.324
N-4	R0210	153	48.985
N-3	R0220	210	56.095
N-2	R0230	712	79.810
N-1	R0240	15.294	94.577
N	R0250	96.096	96.096
Iš viso	R0260	112.708	648.244

Bruto nediskontuotas išmokų atidėjinių tiksliausias įvertis

(absoliučioji suma)

Žalos vystymosi metai

Metai		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 ir vėlesni
		C0200	C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260	C0270	C0280	C0290	C0350
Ankstesni	R0100											546
N-9	R0160								1.156	1.445	1.271	
N-8	R0170							493	480	459		
N-7	R0180						550	495	316			
N-6	R0190					529	451	326				
N-5	R0200				1.521	855	456					
N-4	R0210			3.808	2.829	1.557						
N-3	R0220		6.054	3.994	2.806							
N-2	R0230	25.016	7.176	6.657								
N-1	R0240	27.960	11.290									
N	R0250	42.110										

		Metų pabaigoje (diskontuoti duomenys)
		C0360
Ankstesni	R0100	492
N-9	R0160	1.197
N-8	R0170	459
N-7	R0180	287
N-6	R0190	327
N-5	R0200	446
N-4	R0210	1.561
N-3	R0220	2.748
N-2	R0230	6.451
N-1	R0240	10.889
N	R0250	41.728
Iš viso	R0260	66.587

S.23.01.01 forma – Informacija apie nuosavas lėšas, įskaitant pagrindines nuosavas lėšas ir papildomas nuosavas lėšas

		Iš viso	1 lygis – neapriboti elementai	1 lygis – apriboti elementai	2 lygis	3 lygis
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050
Pagrindinės nuosavos lėšos, neatskaičius dalyvavimo kitame finansų sektoriuje, kaip numatyta Deleguotojo reglamento (ES) 2015/35 68 straipsnyje						
Paprastasis akcinis kapitalas (neatskaičius savų akcijų)	R0010	11.665	11.665			
Akcijų priedai, susiję su paprastuoju akciniu kapitalu	R0030	937	937			
Savidraudos ir savidraudos tipo įmonių pradinės lėšos, narių įmokos arba lygiavertis pagrindinių nuosavų lėšų elementas	R0040					
Subordinuotos savidraudos narių sąskaitos	R0050					
Perteklinės lėšos	R0070					
Privilegijuotosios akcijos	R0090					
Su privilegijuotosiomis akcijomis susiję akcijų priedai	R0110					
Suderinimo rezervas	R0130	66.503	66.503			
Subordinuoti įsipareigojimai	R0140					
Suma, lygi grynojo atidėtųjų mokesčių turto vertei	R0160					
Kiti pirmiau nenurodyti nuosavų lėšų elementai, kuriuos priežiūros institucija patvirtino kaip pagrindines nuosavas lėšas	R0180					
Nuosavos lėšos iš finansinių ataskaitų, kurios neturėtų būti laikomos suderinimo rezervu ir neatitinka priskyrimo prie „Mokumo II“ nuosavų lėšų kriterijų						
Nuosavos lėšos iš finansinių ataskaitų, kurios neturėtų būti laikomos suderinimo rezervu ir neatitinka priskyrimo prie „Mokumo II“ nuosavų lėšų kriterijų	R0220					
Atskaitymai						
Atskaitymai už dalyvavimą finansų ir kredito įstaigose	R0230					
Iš viso pagrindinių nuosavų lėšų po atskaitymų	R0290	79.106	79.106			
Papildomos nuosavos lėšos						
Neapmokėtas ir nepareikalautas paprastasis akcinis kapitalas, kurio gali būti pareikalauta	R0300					
Savidraudos arba savidraudos tipo įmonių neįmokėtos ir nepareikalautos pradinės lėšos, narių įmokos arba lygiavertis pagrindinių nuosavų lėšų elementas, kurių gali būti pareikalauta	R0310					
Neapmokėtos ir nepareikalautos privilegijuotosios akcijos, kurių gali būti pareikalauta	R0320					
Teisiškai įpareigojantis įsipareigojimas pasirašyti ir apmokėti subordinuotus įsipareigojimus pagal pareikalavimą	R0330					
Akredityvai ir garantijos pagal Direktyvos 2009/138/EB 96 straipsnio 2 dalį	R0340					
Akredityvai ir garantijos, išskyrus akredityvus ir garantijas pagal Direktyvos 2009/138/EB 96 straipsnio 2 dalį	R0350					
Reikalavimai sumokėti papildomus narių įnašus pagal Direktyvos 2009/138/EB 96 straipsnio 3 dalį	R0360					
Reikalavimai sumokėti papildomus narių įnašus, išskyrus reikalavimus pagal Direktyvos 2009/138/EB 96 straipsnio 3 dalį	R0370					
Kitos papildomos nuosavos lėšos	R0390					
Iš viso papildomų nuosavų lėšų	R0400					
Turimos ir tinkamos nuosavos lėšos						
Iš viso nuosavų lėšų, turimų mokumo kapitalo reikalavimui padengti	R0500	79.106	79.106			
Iš viso nuosavų lėšų, turimų minimalaus kapitalo reikalavimui padengti	R0510	79.106	79.106			
Iš viso nuosavų lėšų, tinkamų mokumo kapitalo reikalavimui padengti	R0540	79.106	79.106			
Iš viso nuosavų lėšų, tinkamų minimalaus kapitalo reikalavimui padengti	R0550	79.106	79.106			
Mokumo kapitalo reikalavimas (SCR)	R0580	52.603				
Minimalaus kapitalo reikalavimas (MCR)	R0600	23.671				
Tinkamų nuosavų lėšų ir SCR santykis	R0620	150%				
Tinkamų nuosavų lėšų ir MCR santykis	R0640	334%				

		C0060
Suderinimo rezervas		
Įsipareigojimus viršijantis turtas	R0700	85.506
Savos akcijos (tiesiogiai arba netiesiogiai turimos)	R0710	
Numatomi dividendai, paskirstomos sumos ir mokesčiai	R0720	6.400
Kiti pagrindinių nuosavų lėšų elementai	R0730	12.603
Patikslinimas dėl apribotų nuosavų lėšų elementų suderinimo korekcijos portfelių ir tikslinių fondų atžvilgiu	R0740	
Suderinimo rezervas	R0760	66.503
Prognozuojamo pelno sumos		
Į būsimas įmokos įtraukta prognozuojamo pelno suma – gyvybės draudimas	R0770	
Į būsimas įmokos įtraukta prognozuojamo pelno suma – ne gyvybės draudimas	R0780	2.212
Bendra į būsimas įmokos įtraukta prognozuojamo pelno suma	R0790	2.212

S.25.01.21 forma – Informacija apie mokumo kapitalo reikalavimą, apskaičiuojamą taikant standartinę formulę

		Bruto mokumo kapitalo reikalavimas	Įmonei būdingi parametrai	Supaprastinimai
		C0030	C0040	C0050
Rinkos rizika	R0010	10.781		
Sandorio šalies įsipareigojimų neįvykdymo rizika	R0020	5.748		
Gyvybės draudimo veiklos rizika	R0030	502	įmonei būdingi parametrai nenaudoti	
Sveikatos draudimo veiklos rizika	R0040	3.274	įmonei būdingi parametrai nenaudoti	
Ne gyvybės draudimo veiklos rizika	R0050	45.811	įmonei būdingi parametrai nenaudoti	
Diversifikacija	R0060	-12.898		
Nematerialiojo turto rizika	R0070			
Pagrindinio mokumo kapitalo reikalavimas	R0100	53.218		

		C0100
Mokumo kapitalo reikalavimo apskaičiavimas	R0120	
Operacinė rizika	R0130	6.212
Galimybė padengti nuostolius techniniais atidėjimais	R0140	
Galimybė padengti nuostolius atidėtaisiais mokesčiais	R0150	-6.827
Kapitalo reikalavimai veiklai, vykdomai pagal Direktyvos 2003/41/EB 4 straipsnį	R0160	
Mokumo kapitalo reikalavimas, neįskaitant papildomo kapitalo	R0200	52.603
Jau nustatytas papildomas kapitalas	R0210	
Mokumo kapitalo reikalavimas	R0220	52.603
Kita informacija apie SCR		
Kapitalo reikalavimas pagal nuosavybės vertybinių popierių rizikos submodulį, pagrįstą įsipareigojimų trukme	R0400	
Bendra sąlyginio mokumo kapitalo reikalavimo likusiai daliai suma	R0410	
Bendra sąlyginių mokumo kapitalo reikalavimų tiksliniams fondams suma	R0420	
Bendra sąlyginių mokumo kapitalo reikalavimų suderinimo korekcijos portfeliams suma	R0430	
Diversifikacijos efektai dėl tikslinių fondų nSCR agregavimo pagal 304 straipsnį	R0440	

S.28.01.01 forma – Informacija apie minimalaus kapitalo reikalavimą draudimo ir perdraudimo įmonėms, kurios vykdo tik gyvybės arba tik ne gyvybės draudimo ar perdraudimo veiklą

Ne gyvybės draudimo ir perdraudimo įsipareigojimų tiesinės formulės komponentas

		C0010	
MCRNL rezultatas	R0010	27.772	
		Neto (atskaičius perdraudimą / SPĮ) tiksliausias įvertis ir TA, apskaičiuojami kaip visuma	Neto (atskaičius perdraudimą) pasirašytos įmokos per pastaruosius 12 mėn.
		C0020	C0030
Medicininį išlaidų draudimas ir proporcinis perdraudimas	R0020	1.891	4.395
Pajamų apsaugos draudimas ir proporcinis perdraudimas	R0030	3.519	9.543
Nelaimingų atsitikimų darbe draudimas ir proporcinis perdraudimas	R0040		
Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas ir proporcinis perdraudimas	R0050	51.655	76.856
Kitas transporto priemonių draudimas ir proporcinis perdraudimas	R0060	22.510	71.764
Jūrų, oro ir sausumos transporto draudimas ir proporcinis perdraudimas	R0070	494	896
Draudimas nuo gaisro ir kitos žalos, padarytos turtui, ir proporcinis perdraudimas	R0080	15.199	51.478
Bendrosios civilinės atsakomybės draudimas ir proporcinis perdraudimas	R0090	6.502	4.960
Kredito ir laidavimo draudimas ir proporcinis perdraudimas	R0100	1.024	235
Teisinių išlaidų draudimas ir proporcinis perdraudimas	R0110		
Pagalba ir jos proporcinis perdraudimas	R0120		
Įvairių finansinių nuostolių draudimas ir proporcinis perdraudimas	R0130	2.016	1.234
Neproporcinis sveikatos perdraudimas	R0140		
Neproporcinis nukentėjimo nuo nelaimingų atsitikimų perdraudimas	R0150		
Neproporcinis jūrų, oro ir sausumos transporto perdraudimas	R0160		
Neproporcinis turto perdraudimas	R0170		

Gyvybės draudimo ir perdraudimo įsipareigojimų tiesinės formulės komponentas

		C0040	
MCRL rezultatas	R0200	184	
		Neto (atskaičius perdraudimą / SPĮ) tiksliausias įvertis ir TA, apskaičiuojami kaip visuma	Neto (atskaičius perdraudimą / SPĮ) rizikos kapitalas (iš viso)
		C0050	C0060
Įsipareigojimai su teise dalytis pelną – garantuotos išmokos	R0210		
Įsipareigojimai su teise dalytis pelną – būsimos savo nuožiūra planuojamos išmokėti išmokos	R0220		
Su indeksu ir investiciniais vienetais susieto draudimo įsipareigojimai	R0230		
Kiti gyvybės (per)draudimo ir sveikatos (per)draudimo įsipareigojimai	R0240	8.768	
Visų gyvybės (per)draudimo įsipareigojimų rizikos kapitalas (iš viso)	R0250		

Bendro MCR apskaičiavimas

		C0070
Tiesinis MCR	R0300	27.956
Mokumo kapitalo reikalavimas	R0310	52.603
MCR aukščiausia riba	R0320	23.671
MCR žemiausia riba	R0330	13.151
Sudėtinis MCR	R0340	23.671
MCR absoliuti žemiausia riba	R0350	3.700
Minimalaus kapitalo reikalavimas	R0400	23.671